

Politika podpory rozvoje sportu na úrovni municipalit ČR

Bc. Jakub Gálík

Diplomová práce
2025

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Akademický rok: 2024/2025

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: Bc. Jakub Gálík
Osobní číslo: M23114
Studijní program: N0413A050031 Management a marketing
Specializace: Management veřejné správy a regionálního rozvoje
Forma studia: Prezenční
Téma práce: Politika podpory rozvoje sportu na úrovni municipalit ČR

Zásady pro vypracování

Úvod

Definuj cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Zpracujte teoretické poznatky na téma rozvoj sportu a jeho financování.

II. Praktická část

- Zhodnotte současný stav financování rozvoje sportu na úrovních municipalit ČR.
- Proveďte komparativní analýzu financování rozvoje sportu vybraných municipalit ČR.
- Na základě zjištěných informací zformulujte doporučení na efektivnější podporu rozvoje sportu v municipalitách ČR.

Závěr

Rozsah diplomové práce: **cca 70 stran**
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

DURDOVÁ, Irena. *Sport jako sociálně ekonomický fenomén*. Ostrava: VŠB – Technická univerzita Ostrava, 2015. ISBN 978-80-248-3658-4.
HOYE, Russell; MISENER, Katie; NARAIN, Michael L. a ORDWAY, Catherine. *Sport Management: Principles and Application*. 6th edition. London: Routledge, 2022. ISBN 978-1-032-10964-0.
LEEDS, Michael a VON ALLMEN, Peter. *The Economics of Sports*. 5th ed. Boston: Pearson, 2014. ISBN 978-0-13-338289-1.
MAAYTOVÁ, Alena; OCHRANA, František a PAVEL, Jan. *Veřejné finance v teorii a praxi*. Expert. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5561-8.
NOVÁ, Jana; NOVOTNÝ, Jiří; RACEK, Oldřich; REKTOŘÍK, Jaroslav; SEKOT, Aleš et al. *Management, Marketing a Ekonomika sportu*. Brno: Masarykova univerzita, Fakulta sportovních studií, 2016. ISBN 978-80-210-8346-2.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Filip Kučera, Ph.D.**
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva

Datum zadání diplomové práce: **10. února 2025**
Termín odevzdání diplomové práce: **25. dubna 2025**

L.S.

doc. Ing. Michal Pilík, Ph.D.
děkan

doc. Ing. Michal Pilík, Ph.D.
garant studijního programu

Ve Zlíně dne 10. února 2025

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb., v platném znění bez ohledu na výsledek obhajoby;
- diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- jedno vyhotovení diplomové práce v listinné podobě bude ponecháno Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně k uložení;
- na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – diplomovou práci – nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá; neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji, že

- jsem na diplomové práci pracoval(a) samostatně a použitou literaturu jsem řádně citoval(a); v případě publikace výsledků budu uveden(a) jako spoluautor;
- odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

Ve Zlíně, dne

.....
podpis autora

ABSTRAKT

Diplomová práce se zaměřuje na politiku podpory rozvoje sportu na úrovni municipalit ČR. Politika podpory sportu hraje klíčovou roli v rozvoji regionu a obyvatel v mnoha aspektech. Sport je široce uznávaný jako klíč ke zdraví a je zodpovědný za rozvoj jedince v mnoha ohledech. Oblast sportu přitahuje rostoucí pozornost kvůli svým pozitivním vlivům. Tato práce si klade za cíl porovnat politiky podpory sportu na úrovni municipalit a na základě zjištěných informací je vyhodnotit a odpovědět na stanovené výzkumné otázky. Literární rešerše definuje tři oblasti, a to základní pojmy z oblasti sportu, financování sportu a metody použité v práci. První krok praktické části stanovil na základě zvolených kritérií výzkumný vzorek pomocí klastrové analýzy. Následný výzkum se zaměřil na vybrané municipality, u kterých se zkoumalo Financování sportu v období let 2017–2024 a jejich sportovní zázemí. Výsledky analýzy byly pomocí vícekritériálních metod následně zhodnoceny. Na závěr práce jsou vytyčena omezení výzkumu a doporučení postupu při tvorbě politiky sportu na úrovni municipalit.

Klíčová slova: Sport, Financování sport, Podpora sportu, Municipality, Politika sportu

ABSTRACT

The diploma thesis focuses on the policy of supporting the development of sports at the municipal level in Czech republic. The policy of supporting sports plays a key role in the development of regions and residents in many aspects. Sports are widely recognized as a key to health and are responsible for the development of individuals in various ways. The field of sports is attracting increasing attention due to its positive impacts. This thesis aims to compare the policies of sports support at the municipal level and to evaluate them based on the information gathered, while also addressing the established research questions. The literature review defines three areas: fundamental concepts in the field of sports, sports financing, and the methods used in this work. The first step of the practical part established a research sample using clustering analysis based on selected criteria. The subsequent research focused on selected municipalities, examining sports financing in the period from 2017 to 2024 and their sports facilities. The results of the analysis were then assessed using multi-criteria methods. Finally, the thesis outlines the limitations of the research and recommendations for the development of sports policies at the municipal level.

Keywords: Sport, Sport financing, Sport support, Municipality, Sport policy

Poděkování

Rád bych vyjádřil svou vděčnost za vedení mé diplomové práce panu Ing. Filipu Kučerovi Ph.D. Děkuji za Vaši ochotu, trpělivost, cenné připomínky a odborné rady, které přispěly k vypracování této diplomové práce.

OBSAH

ÚVOD.....	13
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE.....	15
VÝZKUMNÉ OTÁZKY	15
POSTUP	15
METODY VÝZKUMU A ZÍSKÁVÁNÍ DAT.....	16
I TEORETICKÁ ČÁST	17
1 DEFINICE ZÁKLADNÍCH POJMŮ K TÉMATU SPORTU.....	18
1.1 TĚLESNÁ KULTURA A SPORT	18
1.2 VÝZNAM SPORTU	19
1.2.1 Sociální integrace a rovné příležitosti	19
1.2.2 Zdraví a kvalita života.....	20
1.2.3 Rekreační a obnova sil.....	21
1.2.4 Výchova a vzdělání	21
1.2.5 Prožitek a seberealizace	21
1.2.6 Zdatnost a sportovní výkony	22
1.2.7 Vlastenectví, státní reprezentace	22
1.2.8 Ekonomický aspekt sportu	22
1.3 SPORTOVNÍ INFRASTRUKTURA	23
1.4 SPORTOVNÍ ORGANIZACE	24
1.5 SPORTOVEC	24
2 VEŘEJNÉ POLITIKY ROZVOJE SPORTU.....	25
2.1 STÁTNÍ PODPORA SPORTU.....	25
2.2 NÁSTROJE A PŘÍSTUPY OBCÍ NA PODPORU SPORTU	26
3 FINANCOVÁNÍ ROZVOJE SPORTU.....	28
3.1 FINANCOVÁNÍ SPORTU Z VEŘEJNÝCH ZDROJŮ	29
3.1.1 Financování sportu z obecních rozpočtů.....	31
3.2 FINANCOVÁNÍ SPORTU ZE SOUKROMÝCH ZDROJŮ.....	32
3.2.1 Členské příspěvky	33
3.2.2 Vstupné	33
3.2.3 Propagační materiály.....	34
3.2.4 Příjmy související s hráčskými transfery	34
3.2.5 Příjmy z podnikatelské činnosti klubů	35
3.2.6 Sponzoring	35
3.3 STATISTICKÉ METODY PRO ANALÝZU ROZVOJE SPORTU	35
3.3.1 Shluková analýzy	35
3.3.2 Vícekriteriální rozhodování	36
3.3.3 Vážený klouzavý průměr	38
II PRAKTICKÁ ČÁST.....	39

4	VÝBĚR MUNICIPALIT NA ZÁKLADĚ KLASTROVÉ ANALÝZY	40
4.1	ÚVOD DO KLASTROVÉ ANALÝZY	40
4.2	KRITÉRIA VÝBĚRU MUNICIPALIT.....	40
4.3	METODOLOGIE SBĚRU DAT	41
4.4	VYTVOŘENÍ KLASTRŮ.....	41
4.5	CHARAKTERISTIKA VYBRANÝCH MUNICIPALIT.....	43
4.6	SHRNUTÍ.....	43
5	CHARAKTERISTIKA VYBRANÝCH MUNICIPALIT	45
5.1	POLOHA MUNICIPALIT.....	45
5.2	OBYVATELSTVO	46
5.2.1	Index stáří.....	47
5.3	SPORT.....	48
5.3.1	Zlín	48
5.3.2	Přerov	49
5.3.3	Opava.....	51
5.3.4	Kladno	52
5.3.5	Ústí nad Labem	52
5.4	SHRNUTÍ.....	54
6	ANALÝZA FINANCOVÁNÍ SPORTU	55
6.1	ZLÍN	55
6.1.1	Výdaje města	55
6.1.2	Rozdělení výdajů	57
6.1.3	Shrnutí	58
6.2	PŘEROV	59
6.2.1	Výdaje města	59
6.2.2	Rozdělení výdajů	61
6.2.3	Shrnutí	62
6.3	OPAVA.....	63
6.3.1	Výdaje města	63
6.3.2	Rozdělení výdajů	65
6.3.3	Shrnutí	66
6.4	KLADNO	66
6.4.1	Výdaje města	66
6.4.2	Rozdělení výdajů	68
6.4.3	Shrnutí	70
6.5	ÚSTÍ NAD LABEM	70
6.5.1	Výdaje města	70
6.5.2	Rozdělení výdajů	72
6.5.3	Shrnutí	73

7	KOMPARATIVNÍ ANALÝZA.....	74
7.1	KOMPARATIVNÍ ANALÝZA PODLE VYBRANÝCH UKAZATELŮ	74
7.1.1	Celkové výdaje.....	74
7.1.2	Výdaje na sport a zájmové činnosti	75
7.1.3	Provozní výdaje.....	81
7.1.4	Investiční výdaje	85
7.1.5	Další ukazatele	88
7.2	SHRnutí.....	90
8	METODOLOGIE A HODNOCENÍ PODPORY SPORTU.....	93
8.1	BODOVACÍ METODA	95
8.2	METODA VÁŽENÉHO SOUČTU	96
8.3	SHRnutí.....	96
9	INTERPRETACE VÝSLEDKŮ	97
9.1	VÝZKUMNÉ OTÁZKY	97
9.1.1	Jak se vyvíjela finanční podpora sportovního odvětví ve vybraných municipalitách v období let 2017-2024.....	97
9.1.2	Které z vybraných měst je podle zvolených kategorií nejpriznivější pro sport?.....	98
9.1.3	Jaká je podpora rozvoje sportu ze strany města Zlína?	99
9.2	OMEZENÍ VÝZKUMU	100
9.3	DOPORUČENÍ PRO VÝZKUM POLITIKY SPORTU	101
	ZÁVĚR	102
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	105
	SEZNAM OBRÁZKŮ	111
	SEZNAM TABULEK.....	112
	SEZNAM GRAFŮ	113
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	116
	SEZNAM PŘÍLOH.....	117

ÚVOD

Sport a tělesná aktivita jsou v moderní společnosti stále více důležité, tento trend přichází i z důvodu stále sedavějšího charakteru práce. Pohyb tedy hraje klíčovou roli v udržení zdraví, kvality života nebo sociálního rozvoje. Vzhledem k těmto pozitivním dopadům sportu, roste zájem veřejné politiky o tuto oblast. Podpora sportu probíhá na všech úrovních od národní přes krajskou až po obecní. Tato diplomová práce se zaměřuje na místní úroveň, tím že bude zkoumat politiky podpory rozvoje sportu na úrovni municipalit v České republice.

Municipality tvoří základní jednotky samosprávy, které hrají zásadní roli v podpoře sportu právě na místní úrovni. Tuto podporu řídí prostřednictvím svých rozpočtů a strategických dokumentů. V těchto dokumentech si municipality vytyčují cíle a definují problémy, které by politika měla řešit. Politika podpory sportu přímo ovlivňuje dostupnost a kvalitu sportovních zařízení, podporu klubů ze strany města a celkovou participaci obyvatel do sportovních akcí. Efektivní politika podpory rozvoje sportu na úrovni municipalit může mít pozitivní dopad nejen na zdraví a kvalitu života obyvatel, ale také na ekonomický rozvoj regionu a jeho obyvatel.

Tato diplomová práce si klade za cíl zhodnotit politiky podpory sportu na municipální úrovni, pomocí kvantitativních ukazatelů, jako je financování sportu nebo sportovní zázemí. Pomocí zjištěných dat bude analyzována úroveň této podpory ve vybrané skupině municipalit a uvedeny faktory, které mohou tyto rozdíly způsobovat. Výzkum se primárně bude zaměřovat na kvantitativní ukazatele, proto budou navržena i doporučení pro další možný výzkum, který by se zaměřil na kvalitativní aspekty.

Pro dosažení tohoto cíle bude v práci provedena literární rešerše, která zmapuje teoretické poznatky z oblasti sportu, financování sportu a výzkumných metod. Druhý krok se zaměří na sběr dat o municipalitách, které budou pomocí klastrové (shlukové) analýzy roztrženy do homogenních skupin. Informace získáme následnou podrobnou analýzou vybraných municipalit v mnoha aspektech jako jsou základní charakteristiky, strategické cíle, financování a sportovní zázemí. Finálním krokem bude porovnat a zhodnotit získaná data, díky kterým budou formulovány výsledky a doporučení.

Jak již bylo zmíněno pro výběr municipalit nám poslouží klastrová analýza, ovšem výchozím městem, ke kterému budou nalezeny podobné bude Zlín. Město Zlín v poslední době zaznamenává pokles úspěchů v profesionálním sportu, tento fakt potvrzuje i sestup

hokejistů a fotbalistů z nejvyšších lig. Tento propad může být způsoben například nízkou participací dětí do těchto sportů nebo nedostatečnou kvalitou sportovní infrastruktury, která nemusí poskytovat ideální podmínky pro vykonávání sportu. Možné důvody propadu se bude analýza snažit zjistit.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Hlavním cílem této diplomové práce je pomocí komparativní analýzy zhodnotit podporu rozvoje sportu ve vybraných municipalitách České republiky v období let 2017 až 2024. K dosažení tohoto cíle bude podrobně porovnávána finanční podpora sportu a zájmové činnosti a koncentrace sportovního zázemí v jednotlivých municipalitách. Podpůrným cílem k dosažení hlavního cíle bude vytvoření výzkumného prvku, který bude obsahovat město Zlín a jemu podobné municipality. Po shromáždění kvantitativních dat budou tyto data vyhodnoceny a následně budou formulovány výsledky podpory odvětví sportu.

Výzkumné otázky

Výzkumná otázka č1: Jak se vyvíjela finanční podpora sportovního odvětví ve vybraných municipalitách v období let 2017–2024?

Výzkumná otázka č2: Které z vybraných měst je podle zvolených kategorií nejpriznivější pro sport?

Výzkumná otázka č3: Jaká je podpora rozvoje sportu ze strany města Zlína?

Postup

Prvním krokem bylo stanovení cílů a výzkumných otázek diplomové práce. Tato práce se zaměřuje na porovnání politik podpory rozvoje sportu na úrovni municipalit. Pro dosažení cílů byly stanoveny kvantitativní metody, kterými lze měřit úroveň podpory sportu v jednotlivých municipalitách.

První částí je teoretická část, která vznikla pomocí literární rešerše. Na základě zjištěných poznatků bude vypracována praktická část. Obsah teoretické části tvoří základní pojmy z oblasti sportu a tělovýchovy, veřejné politiky rozvoje sportu, financování rozvoje sportu a statistické metody pro analýzu rozvoje sportu.

Praktická část práce začíná klastrovou analýzou, jejímž cílem je vybrat relevantní a homogenní vzorek municipalit, který bude následně podroben hlubší analýze. V analytické části bude provedena charakteristika vybraných municipalit, analýza financování sportu a následná komparace s ohledem na sportovní zázemí a velikost municipalit. Závěrem práce je hodnocení podpory sportu v jednotlivých municipalitách a interpretace získaných výsledků společně s doporučením a omezením výzkumu.

Metody výzkumu a získávání dat

Klastrová analýza:

- Získávání dat: Data pro tuto analýzu byla primárně získána z Českého statistického úřadu a rejstříku Národní sportovní agentury.
- Metody a programy: Pro provedení klastrové analýzy byla využita Wardova metoda. K zajištění a zpracování výsledků byl použit program SPSS.

Charakteristiky municipalit:

- Získávání dat: Data pro charakteristiku municipalit byla primárně získána z veřejně dostupných internetových zdrojů, jako jsou oficiální webové stránky měst. Informace o sportovním zázemí byly získány z rejstříku Národní sportovní agentury. Data k socioekonomickým ukazatelům byla získána z Českého statistického úřadu.
- Metody a programy: Mapy byly vytvořeny pomocí webové aplikace Datawrapper.

Financování sportu:

- Získávání dat: Data pro finanční analýzu byla získána z rozpočtů a závěrečných účtů municipalit. Dále byly využity webové platformy „Rozklikávací rozpočet“ a „Monitor“.
- Metody a programy: Data byla zpracována pomocí programu Microsoft Excel, ve kterém byly vytvořeny grafy a tabulky. Boxplot byl vytvořen v programu SPSS. Pro účely porovnání financování se sportovním zázemím byla data vyhlazena pomocí váženého klouzavého průměru.

Vyhodnocení podpory sportu:

- Získávání dat: Vyhodnocení navazuje na data z předešlých analýz.
- Metody a programy: Pro vyhodnocení byly použity dvě metody: bodovací metoda a metoda váženého součtu. Veškeré výpočty a tabulky byly vytvořeny v programu Microsoft Excel.

I TEORETICKÁ ČÁST

1 DEFINICE ZÁKLADNÍCH POJMŮ K TÉMATU SPORTU

V úvodní kapitole teoretické části budou prezentovány definice klíčových pojmů z oblasti sportu a tělovýchovy, které přispívají k objasnění základních charakteristik a významu sportu.

1.1 Tělesná kultura a sport

Definice termínu „tělesná kultura“ je odvozen z kinantropologie (kin = pohyb, antropos = člověk, logos = věda), což znamená, že vědecký základ této oblasti. Tělesná kultura se považuje za součást celkového kulturního dědictví národa. (Rektořík a Hobza, 2006)

Detrovic (1988) uvádí, že sport je nedílnou součástí kultury těla, což potvrzují i Hobza a Rektořík (2006). Sport se skládá z určitých aktivit, které jsou jasně definovány pravidly a mohou být zdokonalovány během tréninkového procesu. Následně jsou výkony předváděny během soutěží. Hlavním rysem sportu je, že zahrnuje organizované soutěžní aktivity, které jsou provozovány s cílem maximalizovat úsilí k dosažení výsledků. Účast na jakýchkoli sportovních aktivitách má velký pozitivní vliv nejen na fyzické zdraví jednotlivce, ale také na jeho duševní a sociální pohodu. Sport vede k celkovému zlepšení kvality života.

Durdová (2015) nám připomíná, že i slovo „sport“ pochází z latinského výrazu „disportare“, což znamená bavit se a relaxovat. Ve 14. století se v anglo-francouzštině začal používat termín „disport“, který znamenal zábavu, odpočinek a lehké nebo nevážené činnosti. Tento historický kontext ukazuje, jak se pojetí sportu jako pouhé zábavy transformovalo na organizované soutěžní aktivity, které dnes mají velký význam v kultuře a společnosti.

Jak poznamenala Nová et al. (2016), sport představuje globální sociální jev, který získal význam v české společnosti až během poslední čtvrtiny 19. století a dále upevnil svou pozici během 20. století. Charakter sportu je nemateriální, protože zahrnuje mnoho různých aktivit. Aby lidé mohli tyto aktivity vykonávat, je nutné zajistit určité materiální podmínky, například sportovní vybavení a budovy. Tento požadavek na materiální zdroje ukazuje, do jaké míry je sport zásadní pro společenský a individuální rozvoj a jeho dopad na kvalitu života.

Hobza a Rektořík (2006) zdůrazňují, že pohybová rekreace je klíčovou složkou tělesné kultury, která přispívá k rozvoji tvořivého potenciálu jedince. Její dopad na intelektuální, fyzický a sociální rozvoj osobnosti je značný. Tento termín v posledních letech získal zcela

jiný charakter, který je spojen s aktivitou, praktičností a využíváním volného času tak, aby každý byl zaměřen na harmonické zdokonalování osobnosti po všech stránkách. Aby účast ve fyzické rekreaci splnila očekávání a požadavky jejích uživatelů, je nutné brát v úvahu jejich touhu po odpočinku, zábavě, a dokonce i vzdělávání.

Durdová (2015) poznamenává, že existuje mnoho různých definic sportu, které lze rozdělit podle různých kritérií. Hoyer et. Al., (2022) představují hlavní klasifikaci sportu do třech vzájemně se prolínajících sektorů, rozděleného na veřejný, neziskový a profesionální. Veřejný sektor tvoří vládní organizace na národní, regionální a místní úrovni, které sport podporují primárně prostřednictvím financování, budování zařízení a legislativy. Neziskový sektor se skládá z komunitních klubů a dobrovolnických organizací, které se snaží aktivně zapojovat veřejnost a tím přispívají k rozvoji sportu. Profesionální sektor je tvořen komerčními organizacemi, kde sportovní týmy generují příjmy prostřednictvím mediálního pokrytí a sponzorství. Tento komplexní systém se vzájemně ovlivňuje a prolíná, čímž přispívá k celkovému rozvoji sportovního prostředí.

1.2 Význam sportu

Sport hraje nezastupitelnou roli v mnoha aspektech lidského, společenského a kulturního života. Jak již uvedl Novotný (2011), stal se sport celosvětovým fenoménem. Jeho význam přináší obyvatelstvu řadu pozitivních jevů a funkcí, mezi které patří:

- Sociální integrace a rovné příležitosti.
- Zdraví a kvalita života.
- Rekreace, obnova sil.
- Výchova a vzdělání.
- Prožitek a seberealizace.
- Zdatnost a sportovní výkony.
- Státní reprezentace, vlastenectví.
- Ekonomický aspekt sportu. (Dovalil, 2009)

1.2.1 Sociální integrace a rovné příležitosti

Sport hraje zásadní roli v procesu socializace jednotlivce, přičemž každá etapa přípravy sportovce na maximální výkony nese sociální rozměr. Tato aktivita podporuje vytváření

a posilování společenských vazeb a přispívá ke zlepšení mezilidských vztahů i efektivní komunikaci. Sport tak funguje jako užitečný prostředek pro rozvoj interakce mezi lidmi, což má pozitivní dopad jak na osobní, tak na profesní život jednotlivců. V konečném důsledku přispívá ke zlepšení celkového sociálního klimatu ve společnosti. (Durdová 2015)

Sport přispívá k formování integrovanější společnosti a podporuje dosažení rovného postavení mužů a žen. To je obzvláště důležité u mladých jednotlivců, osob se zdravotním postižením a těch, kteří pocházejí ze znevýhodněných poměrů. Sport vytváří pocit sounáležitosti a spolupráce, a může tak hrát klíčovou roli jako nástroj pro integraci přistěhovalců. (Dovalil, 2009)

Durdová (2015) zdůrazňuje, že čím více lidé začnou sportovat, tím se také více setkávají a vytvářejí silnější vazby v rámci kolektivu. Některé sporty dokonce spojují celé rodiny, což je skvělý způsob, jak trávit společný čas. U některých jedinců mohou mít společenské kontakty po sportovním výkonu větší význam než samotné výsledky. To ukazuje, že sport není jen o výkonech, ale i o budování vztahů a sdílení zážitků s ostatními.

1.2.2 Zdraví a kvalita života

Tělesná aktivita je jedním z klíčových prvků zdravého životního stylu, neboť má pozitivní dopad na celé tělo. Dostatečný objem pohybových aktivit je nezbytný pro optimální funkci mnoha důležitých orgánů, vyváženou energetickou bilanci a udržení zdravé tělesné hmotnosti. Takovým způsobem nejenže můžeme zachovat, ale dokonce i zlepšit svou fyzickou výkonnost. (Zdravotní přínosy pohybové aktivity, 2023)

Fialová a Krch (2012) poukazují na významný vliv tělesného pohybu na duševní zdraví populace. Přísloví „V zdravém těle zdravý duch“ má své kořeny již v antice a jeho pravdivost byla po celá staletí potvrzována. Tělesné a duševní zdraví jsou navzájem úzce spojeny a vzájemně se ovlivňují. To znamená, že aktivní životní styl přispívá nejen k fyzické zdatnosti, ale i k lepší psychické pohodě.

Kučera et. al. (c2011) upozorňují na zásadní vliv sportu na zdraví už od raného věku. Zdůrazňují důležitost správného přístupu, který podporuje aktivní životní styl, zlepšuje výkonnost a pozitivně ovlivňuje růst a vývoj jedince. Tento správný přístup k tělesné aktivitě je klíčový pro zajištění dlouhodobého zdraví a celkové životní pohody.

1.2.3 Rekreace a obnova sil

Tělesný pohyb je zásadní součástí aktivního odpočinku, který nám pomáhá vyrovnat se s pracovním stresem a jednostranným zaměřením dnešní doby, kdy se často hýbeme málo. Ačkoli se prvotně zaměřujeme na regeneraci po práci a udržení naší tělesné a duševní kondice prostřednictvím sportu, sport může být také skvělým způsobem, jak trávit volný čas a obohatit svůj životní styl. Díky tomu nejenže rozvíjíme svou tvořivost, ale sport také přináší prospěch jak nám jako jednotlivcům, tak celé společnosti. (Dovalil, 2009)

Motivací pro tělocvičnou rekreaci obvykle není primárně snaha dosáhnout nějakého výkonu. Mnohem důležitější je touha osvojit si nové pohybové dovednosti, naučit se různé specializované činnosti a získat nové znalosti v oblasti sportu. Tělocvičná rekreace se tak stává nedílnou součástí životního stylu, která pomáhá vyvážit pracovní vytížení a přispívá k fyzické zdatnosti a duševní rovnováze. Měla by sloužit jako prostředek relaxace, zábavy a oddechu od každodenního shonu. (Durdová, 2015)

1.2.4 Výchova a vzdělání

Současná společnost klade důraz na výkon, osobní prestiž, úspěch a aktivní sebe prezentaci, stejně jako na mladistvý vzhled. Cílem výchovně-vzdělávacího procesu je naučit mladé lidi, aby se na různé činnosti dívali nejen z pohledu svých vlastních potřeb, ale také z hlediska jejich budoucnosti a schopnosti rozhodovat se ve prospěch zdraví. Proto jsou do vzdělávacích programů zařazována témata jako zdravý životní styl, denní režim, výživa, fyzická zdatnost a pohybové aktivity, což mladým lidem pomáhá převzít odpovědnost za své zdraví. (Fialová, Krch, 2012)

1.2.5 Prožitek a seberealizace

Pravidelný pohyb je klíčovým prvkem životní rovnováhy, ať už se vaše práce týká fyzické činnosti nebo mentálního úsilí. Sport nejenže pomáhá vyrovnávat hladinu hormonů, ale pokud mu skutečně věnujete čas a úsilí, výsledky se odráží i na vašem vzhledu. To může výrazně přispět ke zdravému posílení vašeho sebevědomí. (Culík Končítíková, 2022)

Fialová a Krch (2012) rozdělují tělesné sebepojetí, což je postoj jednotlivce k vlastní osobě, do šesti dimenzí:

- Kognitivní: Tato dimenze se týká poznání a uvědomění si vlastního těla.

- Emocionální: Zahrnuje hodnocení vlastního těla, včetně míry spokojenosti s tělem, jeho kondicí, funkčností a výkonností.
- Činnostně regulativní: Zaměřuje se na behaviorální charakteristiky, jako jsou životní styl, stravovací a pohybové návyky a schopnost kontrolovat svou tělesnou kondici.
- Vzhled, zdatnost a zdraví: Tyto dimenze reflektují, jak vnímáme svůj vzhled, fyzickou zdatnost a celkové zdraví.

1.2.6 Zdatnost a sportovní výkony

Tomáš Baťa říkal: „Sval má jinou energii než tuk,“ a tato myšlenka odráží jeho filozofii, která zdůrazňovala, že lidé, kteří pravidelně cvičí a sportují, jsou obvykle úspěšnější. Pohyb totiž rozvíjí zdatnost, z níž vychází energie, která se rodí z překonání odporu a vytrvalosti. (Culík Končítíková, 2022) Fialová a Krch (2012) pak definují pojem zdatnost jako celkovou funkčnost a výkonnost těla.

Durđová (2015) upozorňuje, že na sportovní výkon bychom se neměli dívat pouze jen jako na projev specializované výkonnosti v konkrétním sportovním odvětví nebo disciplíně, ale měli bychom za ním rozpoznat i další aspekty. Sportovec totiž do svého výkonu zahrnuje i mnohé faktory spojené se svým sociálním postavením a životním stylem. Je nezbytné, aby měl zajištěné adekvátní materiální podmínky, což zahrnuje dostatek času věnovaného tělovýchovným aktivitám, ale také čas na regeneraci a odpočinek. Velice důležité je také pochopení a podpora ze strany rodiny a pracovního kolektivu.

1.2.7 Vlastenectví, státní reprezentace

Velké mezinárodní sportovní soutěže se stávají významnými společenskými událostmi na celosvětové, kontinentální nebo regionální úrovni. Sportovci jsou považováni za zástupce své země, a jejich výkony tak dostávají další význam – stávají se součástí prezentace sportu, kultury a úrovně dané země na mezinárodní scéně. Zároveň mohou posilovat národní hrdost a pocit vlastenectví. Tyto akce mají schopnost sbližovat národy a podporovat vzájemné soužití a mír. (Dovalil, 2009)

1.2.8 Ekonomický aspekt sportu

Z ekonomického hlediska lze sport chápat jako důležité odvětví, které přispívá k národnímu hospodářství. Produkuje ekonomické hodnoty, ale zároveň potřebuje specifické zdroje

a infrastrukturu. v tomto sektoru působí výrobci sportovních potřeb, stavební firmy a specializované obchodní služby. Trh sportovních produktů zahrnuje široké spektrum služeb, jako jsou sportovní soutěže, volnočasové aktivity a klubové zboží. Na tomto trhu působí také sportovní zařízení, trenéři a samotní sportovci, kteří se aktivně podílí na soutěžích. (Nová et al., 2016)

Sport hraje také klíčovou roli při tvorbě hrubého domácího produktu (HDP). Počet pracovních míst v oblasti sportu se neustále zvyšuje, a stále více lidí si nachází uplatnění právě v této oblasti. Sportovci potřebují širokou podporu od různých profesionálů, jako jsou manažeři, trenéři, maséři, psychologové a odborníci na výživu či relaxaci. (Durdová, 2015) Kniha "Economics of Sport" (Leeds a Von Allmen, c2014) upozorňuje na významný dopad sportu na místní i národní ekonomiku. Sportovní týmy a akce přispívají k hospodářské činnosti nejen díky přímým příjmům z prodeje vstupenek a suvenýrů, ale také prostřednictvím turismu.

Sport se nejen neobejde bez pojmů jako sportovní reklama a sponzoring, ale tyto prvky jsou také součástí sportovního marketingu. Ten zahrnuje nejen prodej a propagaci, ale i komunikaci s veřejností. Jinými slovy, sportovní marketing vyžaduje komplexní přístup, který se zaměřuje na uskutečňování aktivit spojených s produkcí, určováním cen, propagací a distribucí sportovních služeb, aby byly naplněny potřeby zákazníků. (Durdová, 2015) Pro efektivní marketing je samozřejmě klíčové mít správné a dostatečné informace. (Karg, 2022) Poptávka po sportovních aktivitách musí být vyvážena odpovídající nabídkou, kterou představují profesionální sportovní kluby, fitness centra a podobné instituce. (Nová et. al., 2016)

1.3 Sportovní infrastruktura

Sportovní infrastruktura se skládá ze sportovních zařízení, které zákon o podpoře sportu (Česko, 2001) definuje jako objekty, pozemky, vodní plochy, budovy nebo jejich soubor, sloužící výhradně nebo převážně pro provozování sportu.

Výstavba nových stadionů může přispět k zvýšení návštěvnosti a výdajů v okolí, což vytváří pozitivní ekonomické externality pro města a regiony. Na druhou stranu je však třeba mít na paměti, že tyto ekonomické přínosy bývají často nadhodnocovány. Náklady na veřejné financování infrastruktury mohou být značné a v některých případech dokonce převyšují očekávané výhody. (Leeds a Von Allmen, c2014)

1.4 Sportovní organizace

Sportovní organizací podle zákona rozumíme právnickou osobu, která byla založena za jiným účelem než ziskovým, a jejíž činnost se zaměřuje na sport. (Česko, 2001)

Sportovní organizace mohou mít různé typy právnických osob:

- **Spolky:** Jsou základním typem právnické osoby, ve které se sdružují sportovci napříč různými druhy sportů a velikostmi oddílů, převážně s neprofesionálními ambicemi a dobrovolným charakterem.
- **Příspěvkové organizace:** Tyto organizace jsou zřizovány státem. Příkladem mohou být organizace zřízené Ministerstvem obrany, jako je Handball Club Dukla Praha, p. o., nebo Volejbalový klub Dukla Liberec.
- **Kapitálové společnosti:** Obsahují různé typy kapitálových organizací, jako jsou společnosti s ručením omezeným (s.r.o.) a akciové společnosti (a.s.). S.r.o. jsou typicky zřizovány obcemi pro správu jejich sportovních zařízení, zatímco a.s. využívají zejména profesionální kluby nebo majitelé lukrativních sportů, jako je motorsport a golf.
- **Osoba samostatně výdělečně činná:** Tento typ organizace je méně obvyklý, ale může se vyskytnout například u lyžařských škol. (Rektořík et al., 2015)

1.5 Sportovec

Zákon o podpoře sportu č. 115/2001 Sb. (Česko, 2001) definuje sportovce jako fyzickou osobu, která v daném kalendářním roce skutečně vykonává sportovní činnost a je evidována u sportovní organizace.

Shank a Lyberger (2022) poukazují na klíčovou roli sportovců v marketingu, kdy mohou efektivně oslovit vybrané cílové skupiny a mají v současné době výrazný marketingový vliv.

Zajímavé je, že sportovci v české republice se mohli stát profesionály až po roce 1989, protože za socialismu by to nebylo v souladu se socialistickými principy. V té době museli být sportovci oficiálně zaměstnání, aby mohli dostávat finanční odměny. (Sluka, 2007)

2 VEŘEJNÉ POLITIKY ROZVOJE SPORTU

Cílem této kapitoly je vymezit směry a opatření vedoucí k podpoře sportovní činnosti na všech úrovních – od rekreačního po vrcholový sport. Kapitola popisuje jak přístup státu k politice podpory sportu, tak i roli obcí v této oblasti.

Sportovní politika je oblast, v níž hraje vláda zásadní roli při formování a řízení sportovního prostředí. Vlády na různých úrovních se angažují ve sportu prostřednictvím financování, regulací a vytváření politik. Tato intervence je klíčové pro zajištění spravedlivého přístupu ke sportu, podporu zdraví a blahobytu obyvatel, podněcování hospodářského rozvoje a udržení integrity sportu. Bez aktivního zapojení vlád by organizovaný sport na všech úrovních značně oslabil. (Hoye et al., 2022)

Je však důležité si uvědomit, že přístupy vlád k sportovní politice se významně liší. Existují centralizované modely, kde je sport řízen přímo vládou, ale také decentralizované systémy, v nichž mají klíčovou roli autonomní sportovní organizace. Tato různorodost přístupů ovlivňuje, jak fungují sportovní federace a jaké mají možnosti pro rozvoj. (Scheerder et al., 2017)

Lindsey et al. (2024) na základě studií upozorňují na klíčové nedostatky veřejných politik v oblasti podpory rozvoje sportu. Mezi hlavní problémy patří nízká míra zapojení mladých lidí do tvorby těchto politik, přestože právě oni představují jejich hlavní cílovou skupinu. Dále autoři poukazují na nedostatečné využívání kvantitativních metod při hodnocení účinnosti podpory sportovních aktivit.

2.1 Státní podpora sportu

Zdrojem pro tuto část bude dokument „Koncepce podpory sportu 2016-2025“, známý také jako koncepce Sport 2025. Tento dokument vytyčuje směry rozvoje a podpory českého sportu, a to včetně pilířů, priorit, strategických cílů a podmínek pro jejich naplnění v letech 2016 až 2025. Navazuje na předchozí dokumenty Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, jakož i na materiály Evropské unie, jako je Bílá kniha a Evropská charta sportu.

Koncepce představuje vizi sportovní politiky České republiky pro uvedené období a jejím cílem je zlepšit podmínky pro sportování a národní týmy, s ohledem na důležitost sportu pro společnost a jednotlivce, tradice i evropské sportovní politiky.

Dokument se zaměřuje na osm klíčových oblastí a její cíle mají za úkol posílit český sport a zajistit, že bude mít pozitivní dopad na celou společnost. Jednotlivé oblasti mají své specifické strategické cíle:

- Rozvoj sportu pro všechny: Usilovat o zvýšení dostupnosti a atraktivity sportu pro všechny věkové a sociální skupiny, a podporuje také sportovní kluby a komunitní aktivity.
- Podpora široké základny výkonnostních sportovců: Zaměřuje se na rozvoj talentované mládeže a kvalitní přípravu pro národní týmy, aby mohli dosahovat mezinárodních úspěchů.
- Rozvoj školního a vysokoškolského sportu: Cílem je zvýšit množství a kvalitu pohybových aktivit na školách a podpořit sportovní kroužky a soutěže.
- Sportovní odbornost: Klást důraz na zajištění kvalitního vzdělání a výzkumu v oblasti sportu, stejně jako i na podporu trenérů a odborníků.
- Modernizace a budování sportovních zařízení: Cílit na modernizaci a výstavbu sportovních zařízení, aby sportovní infrastruktura odpovídala potřebám jak sportovců, tak veřejnosti.
- Sport pro osoby se zdravotním postižením: Usilovat o zajištění rovných příležitostí pro sportování osob se zdravotním postižením a komplexní péči o talentované sportovce.
- Konkurenceschopnost národních týmů České republiky: Vytvářet optimální podmínky pro přípravu reprezentantů, aby dosahovali špičkových výsledků.
- Komerční sport: Podporovat organizaci významných sportovních akcí a rozvoj komerčních sportovních služeb. (Koncepce podpory sportu 2016-2025, 2016)

2.2 Nástroje a přístupy obcí na podporu sportu

Obce v České republice systematicky přistupují k rozvoji sportu prostřednictvím strategického plánování a koncepčních dokumentů, které jsou součástí jejich celkového rozvojového plánu. Tento proces zahrnuje analýzu minulosti a faktorů prostředí pomocí SWOT analýzy tělovýchovných zařízení a veřejně prospěšných akcí. Následuje vytvoření strategického plánu, který obsahuje různé scénáře zaměřené na urychlení, stimulaci a stabilizaci rozvoje, a na závěr realizaci, jež zahrnuje investice, plnění stanovených cílů

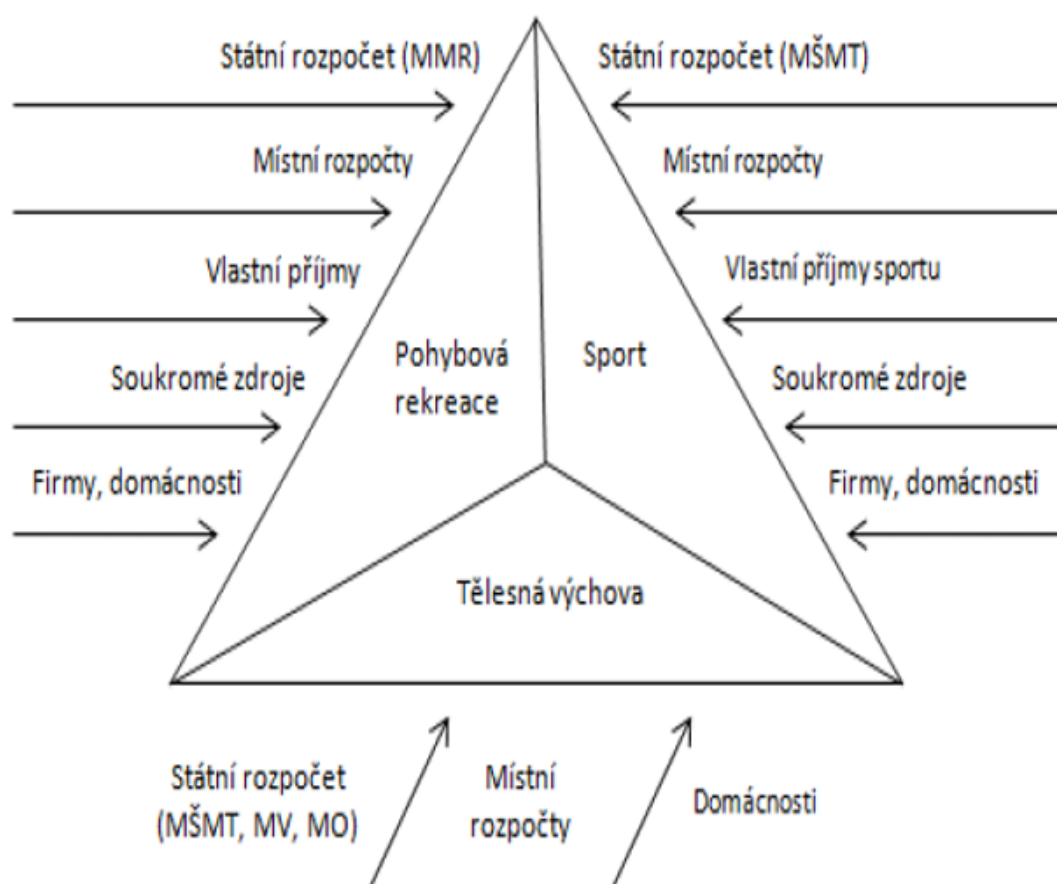
a jejich vyhodnocení. Spolupráce mezi samosprávami, občany, podnikateli, neziskovými organizacemi a odborníky hraje klíčovou roli a pomáhá vytvářet společnou vizi pro rozvoj sportu v obci. Mezi hlavní nástroje pro rozvoj sportu patří zlepšení sportovní infrastruktury, nabídka různých sportovních aktivit, zajištění kvalitních služeb, rozvoj lidských zdrojů a marketingová komunikace. Důležité je také modernizovat sportovní zařízení, zlepšit dopravní dostupnost, vytvořit atraktivní nabídku pro všechny věkové skupiny a zajistit kvalifikovaný personál. (Skoumal a Hobza, 2009)

Na základě analýzy článku „Youth development in municipal recreation policy: a case study of Ontario, Canada“ (Llewellyn & Rich, 2024) autoři zdůrazňují klíčovou roli obcí v podpoře rozvoje sportu a rekreačních aktivit v rámci jejich samostatné působnosti. Přestože jsou obce ovlivňovány širšími veřejnoprávními politikami, představují důležité instituce pro vytváření inkluzivního, bezpečného a rozvojového prostředí pro mládež. Hrají významnou roli v občanské výchově a sociálním začlenění mladých lidí. Článek rovněž poukazuje na přínosy rekreačního sportu, zejména v oblasti posilování angažovanosti a budování komunitní soudržnosti. Obce tak nepůsobí pouze jako poskytovatelé služeb, ale také jako aktivní činitelé společenského rozvoje prostřednictvím sportu a volnočasových aktivit.

3 FINANCOVÁNÍ ROZVOJE SPORTU

Cílem této kapitoly je charakterizovat základní pojmy z oblasti financování rozvoje sportu a přiblížit možnosti financování jak z veřejných, tak i ze soukromých zdrojů, se zvláštním důrazem na financování z obecních rozpočtů. Závěrečná část kapitoly se věnuje statistickým metodám využitým pro analýzu rozvoje sportu, které shrnují základní postupy a metody použité v této práci.

Nová et al. (2016) upozorňují, že podoba sportu je ve velké míře založena na dobrovolnosti, nicméně sportovní činnost nelze podnikat bez peněz. Sportovní organizace získávají podporu peněžních zdrojů od různých míst. Hobza a Rektořík (2006) tyto zdroje člení na veřejné a soukromé. Každá z těchto sfér má své ekonomické obhájení a často zde platí prolínání mezi oběma zdrojovými sférami. v tomto kontextu se zde často mluví o vícezdrojovém financování sportu. Důležitou složkou tělesné kultury jsou však jak státní rozpočet, tak rovněž lokální zdroje ze strany místních samospráv.

Obrázek 1 – Vícezdrojové financování tělesné kultury (Hobza, Rektořík a kol., 2006)

Veřejné rozpočty hraje klíčovou funkci při financování sportu a tělovýchovy. Nová et al. (2016) využívají k předkládání svých argumentů prohlášení Rady Evropy v Evropské

chartě sportu, které stanovuje: „Sport jako významný faktor lidského rozvoje musí být vhodným způsobem umožněn a podporován veřejnými fondy." Tímto se poukazuje na nutnost podpory organizované dobrovolné tělovýchovy a sportu z těchto veřejných zdrojů. Jak přesně funguje vícezdrojový systém financování v České republice, ilustruje obrázek č. 1. (Novotný, 2011)

3.1 Financování sportu z veřejných zdrojů

Většina evropských zemí poskytuje finanční podporu sportu jak na úrovni centrální vlády, tak i prostřednictvím krajských a místních samospráv. (Novotný, 2011) Hobza a Rektořík (2006) dále rozdělují financování tělesné kultury z veřejných zdrojů územních celků a státního rozpočtu do několika klíčových oblastí:

- Dotace ze státního rozpočtu,
- Dotace z místního rozpočtu (což jsou krajské, městské a obecní rozpočty),
- Financování školní tělesné výchovy. (Hobza a Rektořík, 2006)

Pokud jde o typy dotací, můžeme je rozdělit na dvě hlavní kategorie:

- Dotace účelové neboli specifické: Tyto dotace jsou určeny na konkrétní účel a příjemce nese odpovědnost za jejich správné využití v souladu s tímto účelem.
- Dotace neúčelové neboli nespecifické: Příjemci těchto dotací jsou určeni na základě předem stanovených kritérií, avšak mají volnost v rozhodování o tom, jak s prostředky naloží. (Novotný, 2011)

Dotace představují formu výdajů, které lze z ekonomického hlediska rozdělit na běžné a kapitálové. Běžné (provozní) výdaje jsou takovým typem výdajů, jimiž správce rozpočtové kapitoly zajišťuje svou každodenní činnost. Patří sem náklady na platy, opravy techniky, nákup materiálů a výdaje za energie. Jinými slovy, jedná se o pravidelné výdaje, které se v průběhu roku opakují. (Maaytová et al., 2015)

Investiční výdaje, jak uvádí Žák (2002), tvoří základní ekonomickou kategorii, která označuje tok výdajů určených k zachování a rozšíření reálné kapitálové zásoby. Hobza a Rektořík (2006) dále zdůrazňují, že investice do tělesné kultury se orientují na tři hlavní oblasti: tělesnou výchovu, pohybovou rekreaci a sport.

Rektořík et al. (2015) vystihují několik faktorů, které mohou ovlivnit investiční rozhodování:

- **Potřeba investice:** To zahrnuje zajištění účelu organizace, pro kterou je investice plánována.
- **Možnost získání finančních prostředků:** To může zahrnovat veřejné rozpočty, evropské fondy a sponzoring.
- **Poptávka po sportovních aktivitách:** Zájem o výstupy, které budou realizovány na základě investičního projektu.
- **Úroková sazba a daňové zákony:** Tyto faktory mohou mít vliv na náklady spojené s investicí.
- **Očekávání investorů:** Jak se bude vyvíjet hospodářská situace, což se rovněž vztahuje na sportovní organizace z hlediska plánovaného využití investice, jako jsou očekávané počty účastníků a finanční situace potenciálních zájemců. (Rektořík et al., 2015)

Kyselica (2023) poukazuje na vážné problémy s financováním sportu v Česku, zejména na neefektivní rozdělování a přerozdělování veřejných zdrojů mezi sportovní svazy. Zdůrazňuje, že některé sporty, jako je curling nebo bobování, se potýkají s výrazným nedostatkem financí a mladých členů, což je nutí hledat prostředky na trénink v zahraničí. Tato situace ztěžuje českým sportovcům dosahování úspěchů na mezinárodní scéně a přispívá k tomu, že talentovaní mladí sportovci odcházejí do zahraničí.

Veřejné výdaje hrají důležitou roli v tom, kolik peněz se investuje do sportu. Existuje spousta faktorů, které ovlivňují úroveň těchto veřejných výdajů a tím pádem i prostředky pro sport. Maaytová et. al. (2015) identifikují šest hlavních faktorů, které mají na veřejné výdaje vliv.

- **Demografický faktor:** Tento faktor se týká růstu a stárnutí populace – s více obyvateli přichází potřeba zajistit více služeb a statků.
- **Technologický faktor:** Nové technologie vyžadují investice do veřejných zdrojů, což může zatížit rozpočet.
- **Sociální příčiny:** Zlepšení kvality života vytváří další nároky na veřejné prostředky, což znamená, že je třeba více financí na různé služby.
- **Politický faktor:** Tento faktor souvisí s politickými cykly, které mohou ovlivňovat rozhodování o financích.

- Demonstrační faktor: Lidé v jednom regionu se často dožadují stejných podmínek a kvalitních služeb, jaké mají v jiných regionech.
- Ekonomické faktory: Inflace a zvyšující se náklady na kvalitnější služby představují další tlak na veřejné výdaje.

3.1.1 Financování sportu z obecních rozpočtů

Vedle financování sportu ze státního a krajského rozpočtu je i financování sportu z obecního, městského rozpočtu. Tento typ nás zajímá nejvíce, jelikož nám nejvíce přibližuje pozici měst k podpoře sportu, což je pro tuto diplomovou práci stěžejní.

Obecní a městský rozpočet je ten, který je nejvíce propojený se sportovními organizacemi na úrovni klubů. Zákon o obcích stanovuje řadu pravomocí, které umožňují obci významně ovlivnit činnost sportovních organizací ve svém regionu. (Durdová, 2015) Peková et. al. (2008) uvádějí, že výše finanční podpory, kterou města poskytují sportu, se odvíjí od konkrétních finančních možností dané obce a rozhodnutí jejích představitelů.

I když je rozpočet obce nejbližším a nejdostupnějším zdrojem financí pro sportovní organizace, žádný zákon nevynucuje, aby obce poskytovaly finanční podporu pro rozvoj tělovýchovy a sportu na svém území. Sportovní manažeři a zástupci sportovních klubů by měli přesvědčit místní úřady o tom, že investice do tělovýchovy a sportu, i když se jedná o dlouhodobou investici, je nesmírně důležitá, zejména pokud jde o děti a mládež. (Durdová, 2015)

Nejčastější druhy výdajů obecních rozpočtů jsou směřovány na:

- Pořádání sportovních akcí,
- Akce pro všechny,
- Výkonnostní sport,
- Družební sportovní styky, nejlepší sportovci města,
- Sportovní infrastruktura,
- Rekonstrukce, opravy a údržba sportovních zařízení. (Peková et. al., 2008)

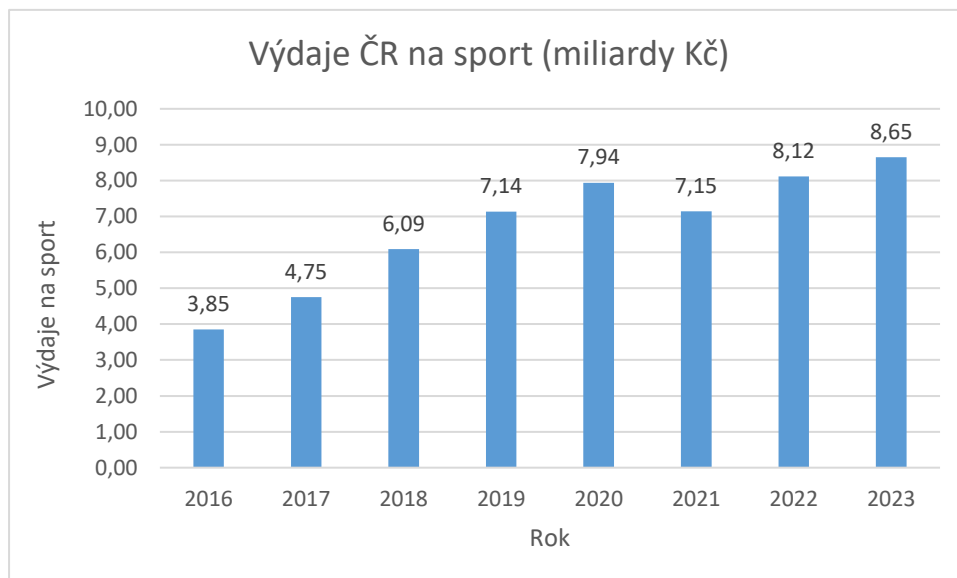

Figure 1 – Celkové výdaje na sport v ČR (zdroj ČSU; Sport, 2025)

Celkové výdaje na sport z centrálních zdrojů v ČR byly v roce – 2006 = 2,07 miliardy. (Peková et. al, 2008) Porovnání s aktuálními čísly můžeme vidět na grafu č.1. z dat je evidentní že výdaje na sport se v průběhu výrazně zvýšily.

3.2 Financování sportu ze soukromých zdrojů

Financování sportu ze soukromého sektoru nabírá na důležitosti v České republice, zejména kvůli omezeným možnostem veřejného financování. Soukromé zdroje tak mohou tvořit klíčovou část potřebných financí na provoz a rozvoj sportovních organizací a klubů. (Kosík a Pacut, 2010) To znamená, že kromě peněz z veřejných rozpočtů, jako jsou státní, krajské a obecní, mohou sportovní kluby také čerpat finance ze soukromých zdrojů.

Kosík a Pacut (2010) uvádějí, že ekonomické modely neziskových sportovních organizací ukazují, že kluby se setkávají s konkrétními výzvami při získávání financí ze soukromého sektoru. Autoři dále poukazují na to, že vedle tradičních zdrojů financování, jako jsou členské příspěvky a občasná dary, hrají stále významnější roli sponzorské smlouvy, komerční aktivity a spolupráce s firmami.

Účetní a daňové aspekty hrají také klíčovou roli při financování sportu ze soukromého sektoru. Herzánová (2010) zdůrazňuje důležitost správného účetního sledování, zejména u neziskových sportovních organizací. Efektivní správa daní a transparentní účetnictví jsou nezbytné pro udržení důvěry potenciálních soukromých investorů a sponzorů, čímž přispívají k dlouhodobé finanční stabilitě sportovních subjektů.

Durdová (2015) zmiňuje šest hlavních způsobů, jak mohou sportovní organizace získávat příjmy ze soukromého sektoru:

- Příjmy z členských příspěvků.
- Příjmy z prodeje vstupenek.
- Příjmy z prodeje propagačního materiálu, jako jsou plakáty, letáky, dresy a trička.
- Příjmy ze souvisejících poplatků, jako jsou odstupné, výchovné a hostování.
- Prostředky získané z loterijních aktivit, které jsou řízené státem nebo mají státní licenci.
- Příjmy z vlastní podnikatelské činnosti. (Durdová, 2015)
- Další významnou kategorií, jak uvádí Novotný (2011), je sponzorství.

Hobza a Rektořík (2006) poznamenávají, že je náročné získat konkrétní údaje o financování tělesné kultury ze soukromých zdrojů. Nicméně z předchozích dat vyplývá, že výdaje domácností hrají dominantní roli. Dalším významným soukromým zdrojem financí na podporu tělesné kultury je příspěvek z výtěžku ze sázkových her.

3.2.1 Členské příspěvky

Členské příspěvky mají v českých tělovýchovných jednotách dlouhou tradici, a jejich výši schvaluje valná hromada. Příspěvky členů lze rozdělit do tří základních kategorií:

- Zápisné: je chápán jako jednorázový poplatek, který se platí při vstupu nového člena do tělovýchovné jednoty nebo sportovního klubu. Funguje jako poplatek za registraci a některé sporty, například golf, jej standardně vyžadují.
- Členské příspěvky: Příspěvky se platí jednou ročně a slouží k financování organizační struktury zastřešující organizace a aparátu tělovýchovné jednoty.
- Oddílové příspěvky: Mohou být placeny buď měsíčně, nebo jednou ročně, a jsou určeny výlučně k pokrytí nákladů na činnost oddílu, jako je účast na sportovních soutěžích. (Novotný, 2011; Nová et al., 2016)

3.2.2 Vstupné

V rámci financování sportu ze soukromého sektoru hraje vstupné klíčovou roli jako jeden z hlavních zdrojů příjmů pro sportovní organizace a kluby. Hlavním cílem vstupného je zajistit finanční prostředky, které pokrývají náklady na pořádání sportovních akcí, údržbu

sportovišť a celkový chod sportovních subjektů. Při stanovení cenové politiky vstupného je důležité najít rovnováhu mezi přiměřenou cenou, která nezaskočí návštěvníky a zároveň maximalizuje příjmy, a jasnou evidencí příjmů. Tato transparentnost je klíčová pro účetní a daňové otázky spojené se správou sportovních klubů. (Kosík a Pacut, 2010)

3.2.3 Propagační materiály

Propagační materiály, které prodávají sportovní organizace, představují důležitou složku marketingové komunikace a tvorby značky. Nová et. al. (2016) udává, že v českých podmínkách je tento trend zajímavý pouze u vrcholových soutěží ledního hokeje a fotbalu. Také je zde závislost na dlouholeté tradici jednotlivých klubů.

Tyto materiály zahrnují široké spektrum produktů, mezi něž patří tiskoviny (letáky, brožury), merchandisingové předměty (trička, šály, čepice) nebo digitální obsah (videozáznamy, sociální mediální kampaně). Jejich hlavním účelem je posílit vztah mezi sportovní organizací a její fanouškovskou základnou, zvýšit povědomí o značce a zároveň vytvářet dodatečné příjmové toky, které mohou přispět k financování provozu či rozvoje sportovních aktivit. (Malačka et al., 2017) Nová et. al. (2016), dodává, že Merchandising tvoří u severoamerických klubů a velkých evropských fotbalových klubů třetinu příjmů.

Stríteský, (2015) ve své analýze vztahu české populace ke sportu dále zdůrazňuje, že úspěšná marketingová strategie, v níž hrají klíčovou roli propagační materiály, přispívá k posilování identity sportovního klubu a jeho dlouhodobému působení na trhu. Tímto způsobem se sportovní organizace nejen prezentují, ale zároveň aktivně vytvářejí komunitu, jež je ochotna investovat do kvalitního a autentického branding.

3.2.4 Příjmy související s hráčskými transfery

V českém prostředí představuje výchovné a odstupné druhý nejvýznamnější zdroj příjmů pro kluby. Na evropském trhu profesionálních hráčů je to běžný jev, a sportovní svazy mají tabulkově zpracované doporučené ceny hráčů, což usnadňuje orientaci pro kluby. Na mezinárodním trhu je možné aktuální ceny hráčů vyhledat online. Odhadnout, kolik finančních prostředků kluby mohou získat z prodeje hráčů, je však poměrně složité, protože zde panuje značná nejistota ohledně toho, koho by klub měl prodat a za jakou cenu. Prodej hráčů není jednoduchý proces, a ne každý manažer umí své hráče výhodně prodat. Vedení klubu musí pečlivě sledovat termíny končících smluv hráčů; pokud chtějí prodat, musí být včas připraveni. Jak se blíží konec smlouvy, cena hráče většinou klesá. (Nová et al., 2016)

3.2.5 Příjmy z podnikatelské činnosti klubů

Novotný (2011) mezi tyto příjmy řadí nájemné z klubových sportovních zařízení, které jsou na české poměry rozšířené. Další skupinu příjmu tvoří klubové restaurace a ubytovací zařízení.

3.2.6 Sponzoring

Tento pojem se používá pro spolupráci klubu se svými sponzory. Peníze od sponzorů jsou využívány primárně k chodu klubu, jako jsou tréninky, tábory nebo soutěže. Protihodnotou společností bývají loga na klubových dresech, loga na reklamních bannerech nebo reklamy na klubových stránkách. Obvyklá také bývá nefinanční podpora jako oblečení, nástroje označené logem firmy. (Novotný, 2011)

3.3 Statistické metody pro analýzu rozvoje sportu

Cílem této podkapitoly je charakterizovat metody a přístupy které budou v práci použity pro analýzy rozvoje sportu.

3.3.1 Shluková analýzy

Analýza shluků, známá také jako shluková analýza nebo klastrová analýza (CLU), spadá mezi metody, které se zaměřují na odhalování podobnosti vícerozměrných objektů, tedy těch, u kterých je měřeno více proměnných, a jejich klasifikaci do skupin či shluků. Tato metoda se hodí pro objekty, které mají přirozenou tendenci se seskupovat. (Meloun et al., 2005) Kelbel a Šilhán (2009) zdůrazňují, že cílem shlukové analýzy je identifikovat podskupiny neboli shluky, v dané množině objektů tak, aby členové shluku byli si vzájemně podobní, ale odlišní od objektů nacházejících se mimo tento shluk.

Hlavní myšlenkou této analýzy je podobnost zkoumaných objektů. Objektem může být jakýkoliv předmět nebo jev, který je charakterizován vybranými kvalitativními nebo kvantitativními znaky vyjádřenými číselnými hodnotami. Do shluku jsou seskupeny objekty, které vykazují určité známky podobnosti. Nalezené shluky vyjadřují strukturu dat pouze na základě vybraných znaků, přičemž všechny znaky jsou v tomto rámci považovány za stejně důležité. Nesprávný výběr nebo zařazení znaků může vést k neobjektivním výsledkům analýzy (Rybová, 2005).

K úpravě dat nám pomůže tzv. standardizace dat, která se snaží sjednotit hodnoty různých znaků objektů často vyjadřovaných v odlišných jednotkách. Takové rozdíly mohou

způsobit, že některé znaky mají mnohem větší vliv na shlukování než jiné. Abychom zajistili, že všechny znaky budou mít stejnou váhu a budou souměřitelné, je vhodné provést úpravu dat. Standardizace dat je jedním z efektivních způsobů, jak toho dosáhnout (Kelbel a Šilhán, 2009).

Wardova metoda

Pro tuto diplomovou práci byla zvolena Wardova metoda, což je hierarchická metoda shlukové analýzy, která vytváří kompaktní shluky s velkým počtem objektů na základě minimalizace rozptylu uvnitř těchto shluků. Výstupem hierarchického shlukovacího procesu jsou dendrogramy, které vizualizují podobnosti mezi objekty nebo znaky. Dendrogram slouží k analýze vzdáleností mezi jednotlivými objekty a zobrazuje strukturu uvnitř jednotlivých shluků. Dendrogram podobnosti znaků navíc umožňuje identifikovat velmi podobné znaky (n-tice), které mohou být navzájem zastupitelné (Rybová, 2015).

Murtagh a Legendre (2014) uvádějí, že Wardova metoda je jedinečnou technikou hierarchického shlukování, zaměřenou na minimalizaci vnitřního rozptylu ve shlucích. Využívá klasické kritérium sumy čtverců k tvorbě homogenních a kompaktních shluků, čímž dosahuje nízké variability mezi jednotlivými objekty. Tento přístup přispívá k přehledné struktuře dendrogramů, které přesně odrážejí jak vzájemné vzdálenosti mezi objekty, tak vnitřní organizaci dat, což výrazně usnadňuje identifikaci podobných objektů. Wardova metoda je často kombinována s analýzou hlavních komponent nebo analýzou korespondence, což zvyšuje její schopnost odhalovat skryté vzory ve složitých datových souborech. Tyto doplňkové metody však v rámci této práce nebyly využity.

3.3.2 Vícekriteriální rozhodování

Vícekriteriální rozhodování zahrnuje soubor metod, které umožňují hodnotit a porovnávat různé alternativy na základě více kritérií najednou. V praxi se používá několik různých metod, jako je například bodovací metoda, metoda hodnocení podle pořadí, analytický hierarchický proces, metoda hodnocení pomocí ideálního řešení (TOPSIS) a další kombinované přístupy, jako jsou WASPAS nebo metoda váženého součtu. Mezi těmito nástroji je metoda váženého součtu (WSA, což znamená Weight Sum Approach nebo také Weighted Sum Method – WSM) jednou z nejjednodušších a nejběžněji používaných technik. Umožňuje agregaci normalizovaných hodnot jednotlivých kritérií na škále 0-1, přičemž se zohledňuje jejich významnost určená váhami, což je skvělý základ pro porovnávání kvantitativních dat. (Sorooshian a Parsia, 2019)

Metoda váženého součtu

Metoda váženého součtu, také známá jako WSA (Weighted Sum Approach), se opírá o vytvoření lineární funkce užitku na škále od 0 do 1. Nejhorší varianta podle daného kritéria získává hodnotu užitku nula, zatímco nejlepší varianta dosahuje hodnoty jedna. Ostatní varianty pak mají užitek, který leží mezi těmito dvěma extrémy.

Metoda závisí na povaze jednotlivých kritérií, která můžeme rozdělit na maximální a minimální. U maximalizačních kritérií jsou preferovány prvky s nejvyššími hodnotami, zatímco u minimalizačních kritérií je to naopak – zde se lépe hodnotí prvky s nejnižšími hodnotami.

Pro výpočet metody váženého součtu (WSA) použijeme následující vzorec:

$$y'_{ij} = \frac{y_{ij} - D_j}{H_j - D_j}$$

Kde (y') značí užitek jednotlivého kritéria, (y) je hodnota vybraná v i -tém řádku a j -tém sloupci. Hodnota (D) představuje tzv. bazickou variantu, tedy tu nejhorší, a hodnota (H) představuje ideální variantu, tedy tu nejlepší. U maximalizačních kritérií bude hodnota (H) nejvyšší, zatímco u minimalizačních kritérií bude hodnota (H) nejmenší. Vypočítaný užitek prvku (y'_{ij}) následně vynásobíme přidělenou váhou daného kritéria. Sečtením všech užiteků získáme celkový užitek, díky kterému vyhodnotíme prvky vzhledem ke všem zkoumaným kritériím. (Kampf, 2002)

Bodovací metoda

Bodovací metoda je oblíbená díky své jednoduchosti. Metoda se podobá metodě pořadí, jelikož se používá podobně pro výpočet vah kritérií. Tato metoda spočívá v subjektivním hodnocení různých prvků na vybrané škále (např. 1–5, 1–10, 1–100) na základě důležitosti jednotlivých kritérií. Po přiřazení bodů se tyto hodnoty vynásobí váhou daného kritéria, což nám umožňuje určit užitek daného prvku. Celkový užitek se potom získá sečtením všech kritérií. (Brožová et al., 2003), (Sezima et al., 2018)

Při používání této metody hodnotitel přiřadí každé variantě určitý počet bodů podle zvolené stupnice ve vztahu k daným kritériím. Čím lépe je varianta hodnocena, tím vyšší dostává bodové ohodnocení. Počet stupňů na bodové škále závisí na schopnosti hodnotitele rozlišovat mezi variantami, přičemž tato schopnost se nemusí nutně týkat všech kritérií stejně. Maximální (nebo minimální) počet bodů přidělený nejlepší (nebo nejhorší) variantě

by však měl být pro všechna kritéria jednotný. Není výjimkou, že při hodnocení podle určitého kritéria žádná varianta nedosáhne nejvyššího (či nejnižšího) bodového ohodnocení, tento maximální počet může být stanoven pouze hypoteticky. (Soukupová, 2013)

3.3.3 Vážený klouzavý průměr

Vážený klouzavý průměr, označován jako WMA (z anglického Weighted Moving Average), vyhlazuje data v časové ose tak, aby vytvořil takový průměr, který přikládá větší váhu aktuálním datům a menší váhu datům z minulosti. Obvykle se váhový faktor vypočítá ze součtu použitých dnů ve výpočtu WMA, ovšem lze si stanovit i své vlastní váhy. K výpočtu WMA slouží tento vzorec:

$$WMA = \frac{nP_m + (n - 1)P_{m-1} + \dots + 2P_{(m-n+2)} + P_{(m-n+1)}}{n + (n - 1) + \dots + 2 + 1}$$

Kde (n) představuje období nebo časový interval, který se používá ve vzorci, a (Pm) odkazuje na konkrétní hodnotu dat v časové řadě v okamžiku (m). (Hansun a Subanar, 2017)

II PRAKTICKÁ ČÁST

4 VÝBĚR MUNICIPALIT NA ZÁKLADĚ KLASTROVÉ ANALÝZY

Úvod mé praktické části se zaměřuje na výběr municipalit ČR, které budou sloužit k dalšímu porovnání politiky podpory sportu ve vybraných municipalitách. K tomuto výběru byla aplikována klastrová (shluková) analýza, která umožnila pomocí klíčových faktorů, jako jsou celkový rozpočet, počet sportovišť a počet sportovních organizací, jež ovlivňují alokaci prostředků na sport, utvořit shluky. Na základě těchto kritérií byly vybrány konkrétní municipality, jejichž charakteristiky a investice do sportu budou podrobně zkoumány v dalších kapitolách. Tato úvodní fáze výzkumu je klíčová pro zajištění relevantního vzorku, což přispěje k dosažení přesnějších a smysluplnějších závěrů v následné analýze.

4.1 Úvod do klastrové analýzy

Klastrová analýza se zaměřuje na vytváření skupin objektů, přičemž cílem je, aby objekty v rámci jedné skupiny vykazovaly větší vzájemnou podobnost než objekty ve skupinách ostatních. Tento proces tedy uspořádává objekty do relativně stejnorodých skupin, a to na základě vícerozměrných dat. Shlukovací metody jsou velmi užitečné pro výzkumníky, kteří se zabývají různorodými empirickými otázkami, například pro zkoumání ekonomických podobností mezi rozvojovými státy. Použitím Wardovy metody se klade důraz na minimalizaci nárůstu celkového součtu čtverců, což zefektivňuje každý krok analýzy. (Tinsley, H. E. A., a Brown, S. D., 2000)

4.2 Kritéria výběru municipalit

Pro účely této analýzy byl výchozím vzorkem město Zlín, které slouží jako referenční bod pro porovnání s dalšími municipalitami. Cílem bylo najít města se srovnatelnými charakteristikami, aby bylo možné efektivně analyzovat politiku podpory sportu a její implementaci. Při výběru měst byla stanovena kritéria, která zahrnovala celkový rozpočet, a to s cílem zajistit a zahrnout pouze města, jejichž finanční možnosti odpovídají Zlínu.

Do výzkumu bylo zařazeno 37 měst, která měla celkový rozpočet přesahující 1 miliardu korun za rok 2023. Kromě rozpočtu byly ve vybraných městech analyzovány také dva další klíčové ukazatele: počet sportovních zařízení a počet sportovních organizací na území jednotlivých municipalit. Tyto faktory jsou zásadní pro posouzení úrovně podpory sportu a jeho dostupnosti pro obyvatele.

Při následném hodnocení však byla některá města vyloučena z dalšího zkoumání. Města Praha, Plzeň, Ostrava a Brno měla rozpočty mnohonásobně vyšší, než má Zlín, což

by mohlo zkreslit výsledky analýzy. Tímto způsobem bylo nakonec zohledněno celkem 33 měst, která lépe odpovídají kritériím pro srovnání.

4.3 Metodologie sběru dat

Sběr dat probíhal ve třech hlavních krocích, které zajistily, že informace byly relevantní a spolehlivé. Prvním krokem bylo shromáždit údaje o municipalitách, včetně celkového rozpočtu, počtu sportovních zařízení a počtu sportovních organizací. Tyto údaje byly získány z oficiálních rozpočtových dokumentů a veřejně dostupných databází, jako je Český statistický úřad a Národní sportovní agentura. V příloze č.1 nalezneme celou tabulku s daty.

Po dokončení sběru dat byl v programu SPSS vytvořen datový soubor, ve kterém byla data standardizována, aby se předešlo jejich zkreslení a zajistila se kvalita analýzy. Tento soubor sloužil jako základ pro klastrovou analýzu.

4.4 Vytvoření klastrů

V této části se zaměříme na konkrétní proces vytváření klastrů na základě shromážděných údajů o municipalitách. Vybraná města byla analyzována pomocí Wardovy metody klastrové analýzy, která se osvědčila jako efektivní nástroj pro identifikaci skupin s podobnými charakteristikami. Hlavním cílem tohoto procesu bylo rozdělit 33 municipalit do menších, homogennějších skupin, což nám pomůže provádět další analýzy efektivněji.

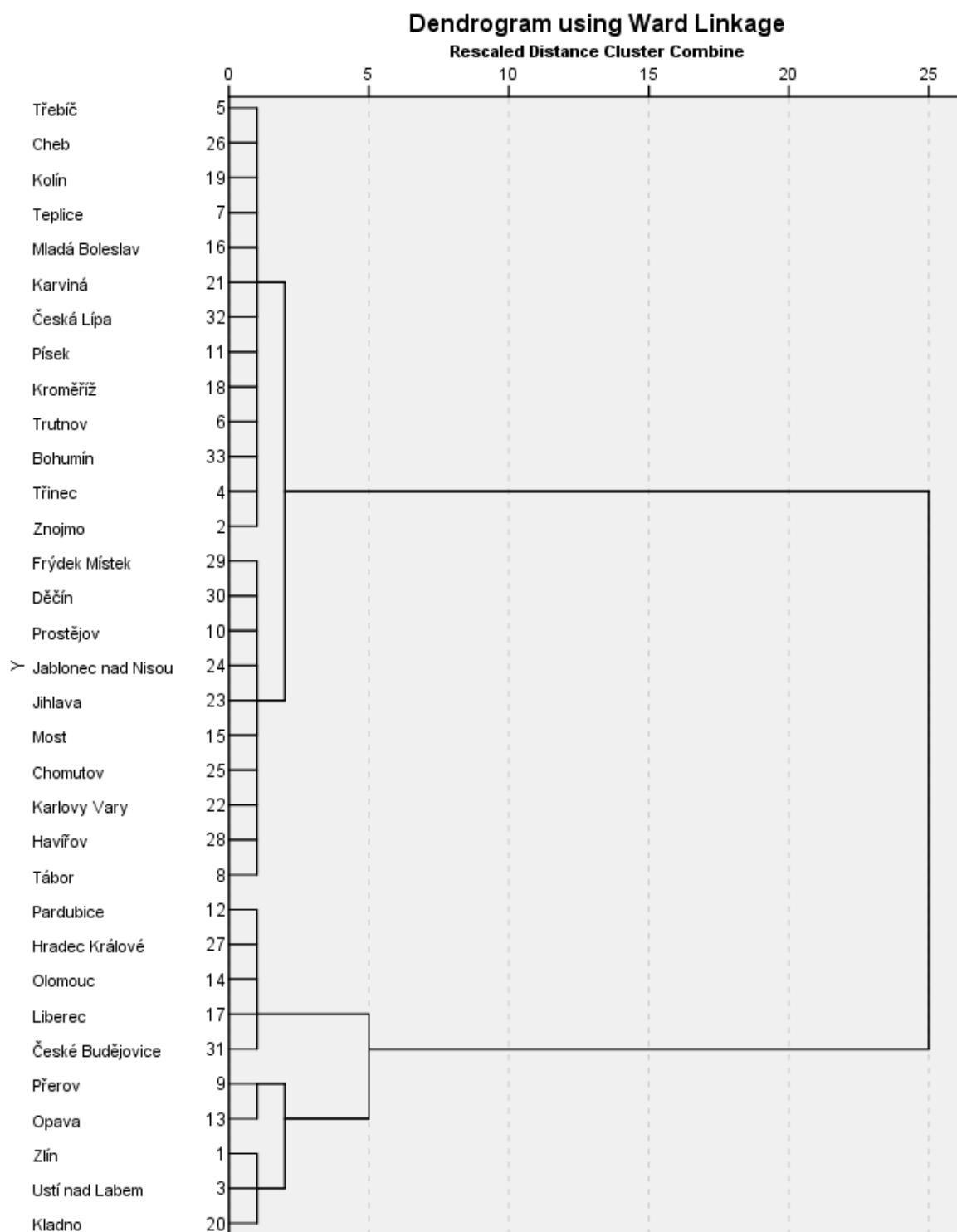
Na základě shromážděných dat byla provedena klastrová analýza pomocí Wardovy metody, která minimalizuje rozptyl uvnitř skupin, což zajišťuje, že města ve stejném klastru mají podobné vlastnosti.

Výsledkem analýzy byl dendrogram (obrázek č. 2), což je vizuální nástroj, který ilustruje strukturu a vztahy mezi městy. V dendrogramu byl proveden průřez na úrovni 5, což vedlo k rozdělení municipalit do tří hlavních klastrů.

Město Zlín vykazuje nejvyšší podobnost s městy Ústí nad Labem a Kladno, což naznačuje, že tato města mají srovnatelné charakteristiky k přístupu a možnostem podpory sportu. Dále se Zlín nachází v blízkosti dalších měst, jako jsou Přerov a Opava, které také tvoří významné spojení. Tato města vytvářejí rámec pro srovnání a analýzu, kde budou zkoumány investice do sportu a další ukazatele, které ovlivňují rozvoj sportu. Další klaster podobný našemu hlavnímu klastru zahrnuje města České Budějovice, Liberec, Olomouc, Hradec Králové a Pardubice. Kdybychom provedli průřez na úrovni 10, těchto 5 měst by

bylo společně se Zlínem a dalšími v 1. klastru. Tyto municipality do výzkumu, avšak nezahrneme.

Všechny municipality v klastru 1 budou zahrnuty do další fáze výzkumu, v rámci, které se bude podrobně analyzovat, kolik jednotlivá města financují do sportovních aktivit.

Obrázek 2 – Klastrová analýza – dendrogram (vlastní zpracování)

4.5 Charakteristika vybraných municipalit

V této části budou zobrazeny charakteristiky vybraných municipalit, které byly identifikovány v rámci klastrové analýzy. Cílem je poskytnout ucelený přehled o charakteristikách a klíčových ukazatelích každého města.

Tabulka 1 – Municipality ve vybraném klastru

Municipality	Celkové výdaje 2023 (tis.)	Počet sportovních zařízení	Počet sportovních organizací
Zlín	2 489 983	88	105
Přerov	1 257 110	87	58
Opava	1 446 729	61	98
Kladno	2 461 192	55	72
Ústí n/L	2 812 075	84	107

(vlastní zpracování)

V tabulce 1 jsou uvedeny základní charakteristiky municipalit vybraného klastru, které pomohou při následném porovnání jejich přístupu k podpoře sportu. Tyto informace budou dále analyzovány, aby bylo možné identifikovat trendy a vzory v alokaci prostředků a podpoře sportovních aktivit. Tato analýza přispěje k lepšímu pochopení, jak se jednotlivé municipality liší v investicích do sportu a jak to ovlivňuje dostupnost sportovních aktivit pro obyvatele.

4.6 Shrnutí

Na závěr kapitoly bude shrnuta celá analýza. Byly identifikovány tři hlavní klastry, které se lišily v daných aspektech (viz graf č. 2).

Klastr 1, jakožto náš hlavní klastr, vykazuje jasné výhody v oblasti celkových výdajů a sportovní infrastruktury oproti klastru 2. Vyšší hodnoty celkových rozpočtů v tomto klastru naznačují, že města mají dostatečné finanční prostředky pro podporu sportovních aktivit a jejich rozvoj. To je klíčové pro zajištění široké dostupnosti sportovních zařízení a kvalitní nabídky sportovních programů pro občany.

Dalším významným rysem klastru 1 je vyšší počet sportovních zařízení a organizací než druhý klastr, což svědčí o silné sportovní kultuře a aktivní komunitní angažovanosti. Tato města by měly mít tendenci více investovat do rozvoje sportovních komplexů a podporují široké spektrum sportovních aktivit, a tím přispět k celkové kvalitě života obyvatel.

Při srovnání klastrů 1 s klastrem 3 je zřejmé, že klastř 3 je na tom lépe. Klastř 3 je lepší ve všech ohledech.

V různých ukazatelích můžeme pozorovat odchylky, což zahrnuje municipality, které se nacházejí mimo oblasti krabicového grafu. V klastru 2 jsou to města Znojmo a Třinec, ve kterých nenalezneme takové množství sportovních zařízení a sportovních organizací. v klastru 3 jsou výjimkou města Liberec (nižší počet sportovních zařízení) a České Budějovice (vyšší počet sportovních zařízení).

Při porovnání klastrů je zřejmé, že klastř 3 nabízí nejlepší podmínky pro rozvoj a podporu sportu. Municipality jako Olomouc, Hradec Králové, Pardubice, České Budějovice a Liberec disponují největšími finančními prostředky, vybavením a sportovními možnostmi. Klastř 1 se více podobá klastru 3, což je pozitivní znak. Naopak klastř 2, který zahrnuje největší počet municipalit a má v porovnání nejhorší podmínky. Tato města nepatří mezi největší v ČR a mají tudíž omezenější sportovní zázemí.

V následujících kapitolách se zaměříme na konkrétní municipality v klastru 1 a prozkoumáme, jakým způsobem investují do sportu a jak podporují sportovní aktivity svých obyvatel.

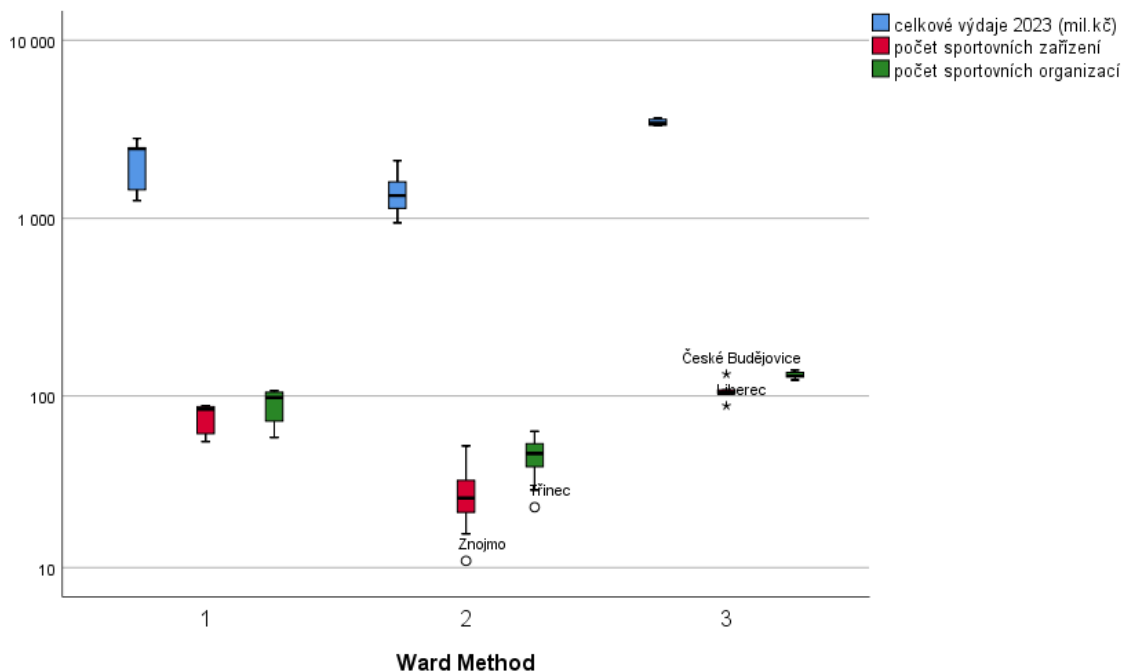

Figure 2 – Porovnání klastrů (vlastní zpracování)

5 CHARAKTERISTIKA VYBRANÝCH MUNICIPALIT

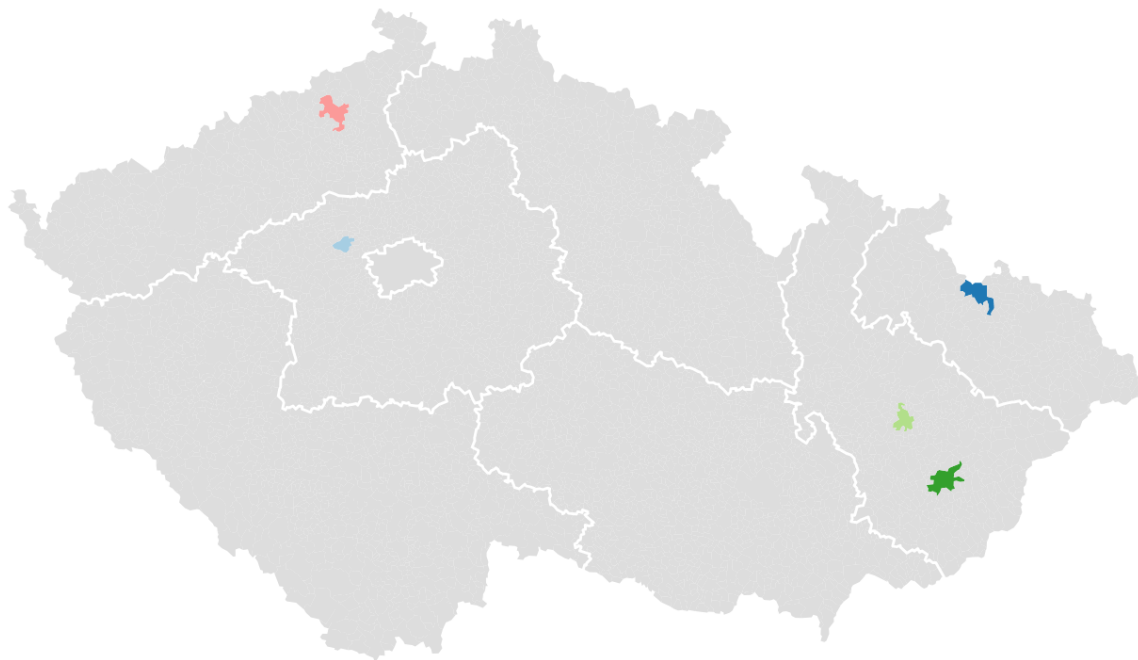
V této kapitole se zaměříme na obecné charakteristiky, srovnáme vybrané municipality podle polohy, obyvatelstva, sportu a politiky které municipality razí ve vztahu ke svému rozvoji.

5.1 Poloha Municipalit

Na obrázku č. 3 je barevně znázorněna poloha vybraných municipalit. Mapa byla vytvořena pomocí webové aplikace Datawrapper a území je rozděleno na regiony NUTS 2, tedy regiony soudržnosti. Města Zlín a Přerov se nachází v regionu Střední Morava, zatímco Opava spadá do Moravskoslezského regionu. Kladno leží ve Středních Čechách a Ústí nad Labem se nachází na severozápadě. Mapa výhradně slouží k tomu, abychom si dokázali představit, kde se vybrané municipality nachází a lépe se orientovali v následujících ukazatelích.

Poloha vybraných municipalit

■ Kladno - Kladno ■ Opava ■ Přerov ■ Zlín ■ Ústí nad Labem

Map data: © ČÚZK • Created with Datawrapper

Obrázek 3 – Poloha vybraných municipalit (datawrapper)

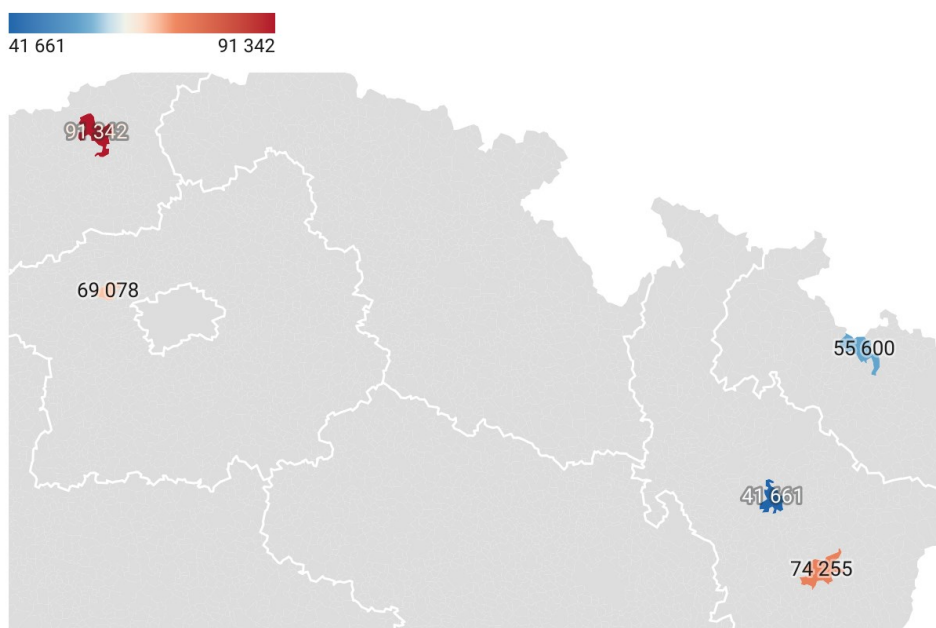
5.2 Obyvatelstvo

V následující kapitole se zaměříme podrobněji na obyvatelstvo vybraných municipalit, k čemuž budou použity data z ČSÚ. Prozkoumáme analýzy, které mohou ovlivnit nebo mají dopad na politiku podpory sportu. Tyto faktory nám můžou pomoci lépe pochopit, jak demografické ukazatele a socioekonomické podmínky formují místní přístupy k investicím do sportu a podpoře sportovních aktivit. Obrázky k následující kapitole byly vytvořeny v aplikaci Datawrapper.

Na obrázku č. 4 vidíme počet obyvatel ve vybraných městech. Když se podíváme na čísla, zjistíme, že se skutečně jedná o významná města. Ústí nad Labem je například 10. nejlidnatější město v ČR, Zlín obsadil 11. místo, Kladno je na 13. a Opava na 15. příčce. Nejmenší město v našem zkoumání je Přerov, kde k 31. 12. 2023 žilo 41 661 obyvatel, což mu dává 26. místo mezi největšími městy v ČR.

Počet obyvatel je pro naši analýzu důležitý, protože nám pomáhá pochopit, o jak velká města se jedná. A taky se dá říct, že nepřímě ovlivňuje rozpočet města. Obyvatelé platí daně, což zvyšuje příjmy města, a zároveň je to signál, že je tu větší poptávka po veřejných službách. Obecně můžeme tvrdit, že počet obyvatel hraje zásadní roli v tom, jak se města rozvíjejí.

Počet obyvatel (k 31.12.2023)

Mapová data: © ČÚZK • Vytvořeno nástrojem Datawrapper

Obrázek 4 – Počet obyvatel ve vybraných municipalitách (Datawrapper)

5.2.1 Index stáří

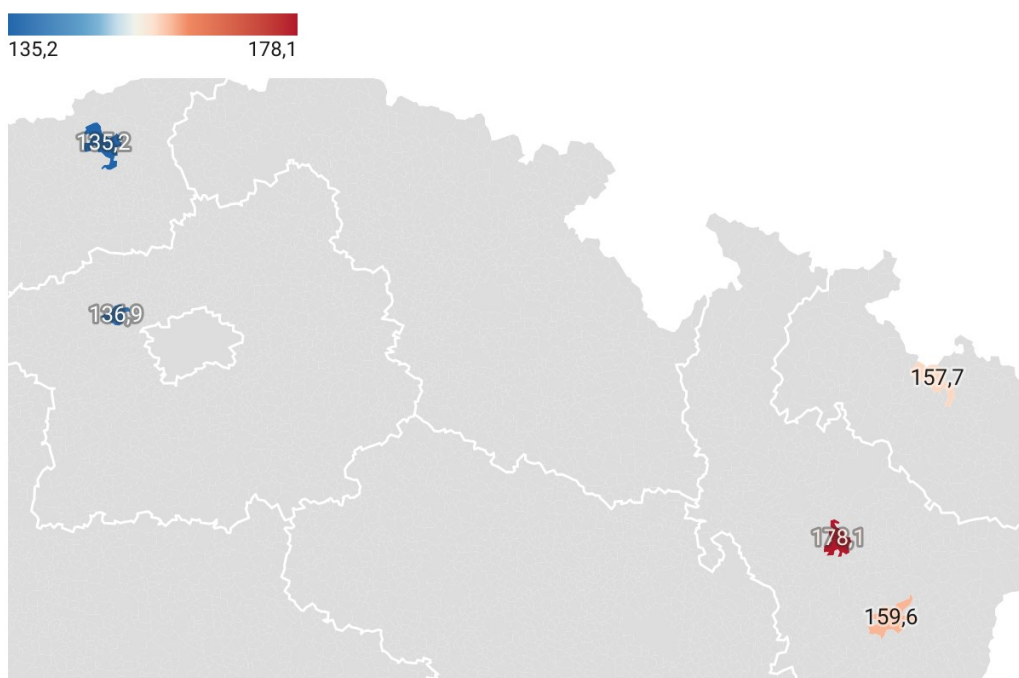
Jako další byl porovnán index stáří, který zkoumá, věkovou strukturu obyvatelstva daného města. Vypočítá se jako:

$$\text{Index stáří} = \frac{\text{počet obyvatel 65+}}{\text{počet obyvatel 0 – 14}} * 100$$

Index stáří určuje, kolik obyvatel ve věku 65+ připadá na 100 dětí ve věku 0-14. Tento ukazatel může mít vliv na politiku podpory sportu, protože mladší struktura obyvatelstva by měla motivovat municipality investovat více do sportu a podporovat sportovní aktivity na daném území. Také tato analýza lépe nastíní městu, které odvětví sportu a pro jaké věkové skupiny by měla podporovat.

Na obrázku č. 5 je zobrazeno porovnání vybraných municipalit podle indexu stáří. z výsledků je zřejmé, že nejmladší strukturu obyvatelstva mají města Ústí nad Labem a Kladno, kde připadá 135,2 a 136,9 obyvatel ve věku 65+ na 100 dětí. Naopak nejstarší populaci nalezneme v Přerově, kde na 100 dětí připadá 178,1 obyvatel ve věku 65 a více let. V porovnání se zbytkem České republiky mají všechna tato města nadprůměrné hodnoty.

Index stáří (k 31.12.2023)

Mapová data: © ČÚZK • Vytvořeno nástrojem Datawrapper

Obrázek 5 – Index stáří (Datawrapper)

Pro Českou republiku k 31. 12. 2023 činí index stárí 129,4 obyvatel 65+ na 100 dětí. (Aktuální populační vývoj v kostce, 2025)

5.3 Sport

Tato kapitola se zaměřuje na sport ve vybraných městech. Postupně projdeme obecné informace o sportu a jeho zázemí, strategické dokumenty k podpoře sportu a největší sportovní chlouby těchto měst. Informace budou primárně čerpány z Národní sportovní agentury, stránek jednotlivých měst a jejich strategických dokumentů.

5.3.1 Zlín

Statutární město Zlín nabízí širokou škálu sportovních možností. Ve Zlíně sídlí 105 sportovních organizací, mezi které patří třeba Zlínský plavecký klub, HC Berani Zlín, Fotbalový club Zlín, Atletický klub Zlín, Gymnastika Zlín a Plavecký klub Zlín. Celkově Zlín reprezentuje 14 317 sportovců a má 667 trenérů.

Lední hokej je ve Zlíně nejpobulárnějším sportem, s téměř stoletou tradicí. Město dvakrát vyhrálo nejvyšší českou soutěž, v sezonách 2003/04 a 2013/14. I když Zlín od sezony 2022/23 hraje druhou nejvyšší soutěž, nedošlo k poklesu popularity, zejména díky zápasům se svým rivalem Vsetínem.

Dalším oblíbeným sportem je fotbal. Zlínsí fotbalisté hrají druhou nejvyšší ligu, protože loni sestoupili z té nejvyšší. Nejvyšší soutěž však hrají zlínsí volejbalisté i házenkářky, které se účastní MOL ligy žen. Zaslouží zmínit také zlínské plavání, kde oddíly Plavecký klub Zlín a Zlínský plavecký klub dosahují skvělých výsledků.

Největším každoročním sportovním trhákem ve Zlíně je Barum Rally Zlín, která patří mezi nejvýznamnější motor sportovní události v České republice. Tento prestižní závod se pravidelně koná v srpnu a přitahuje nejen místní fanoušky, ale i ze zahraničí.

Sportovní infrastruktura města Zlína zahrnuje celkem 88 sportovních zařízení, která slouží jak pro organizovaný sport, tak pro širokou veřejnost, a většina z těchto zařízení je ve vlastnictví města. Město spravuje své sportovní zařízení prostřednictvím společnosti STEZA Zlín, která se stará zejména o plavecké bazény, zimní stadiony, Stadion Mládeže, Fotbalový stadion Letná a sportovní haly Datart a Zelene. Kromě velkých sportovních areálů existují i dětská a workoutová hřiště, jejichž správa spadá pod Odbor městské zeleně, a školní hřiště, která patří vzdělávacím institucím zřízeným statutárním městem Zlín nebo Zlínským krajem.

Zlín též zahrnuje lyžařský svah, jehož budoucnost se v roce 2020 převedla pod soukromý subjekt za účelem zachování jeho původního využití.

Strategický dokument "Plán rozvoje sportu statutárního města Zlína" byl naposledy aktualizován v roce 2022. Dokument začíná úvodní částí, která zahrnuje opodstatnění celé strategie a legislativní rámec. V analytické části najdeme návaznost dokumentu na sportovní politiku EU, ČR a Zlínského kraje, stejně jako charakteristiky města Zlína, včetně obyvatelstva, infrastruktury a výdajů na sport. Závěrečná část pak obsahuje vize, strategie a priority města pro podporu sportu.

Priority města k podpoře sportu dbá na čtyři klíčové oblasti: efektivní provoz sportovních zařízení, rozvoj kvalitní sportovní infrastruktury, podporu sportovních aktivit ve spolcích a propagaci sportu a zvyšování informovanosti. K dosažení těchto cílů město plánuje posílit kontrolu nad sportovními zařízeními, optimalizovat jejich provoz a využití, finančně podpořit sportovní kluby a mládežnický sport, a také zvýšit účast veřejnosti na sportovních akcích. Vize zahrnuje vytvoření harmonického prostředí, které podporuje zdravý životní styl a aktivní zapojení široké veřejnosti do sportovního dění ve Zlíně. (Plán rozvoje sportu statutárního města Zlína, 2022)

5.3.2 Přerov

Přerov je město, které žije sportem, a může se pochlubit až 58 sportovními organizacemi. Největším z nich je Sportovní klub Přerov 1908, který má základnu 661 registrovaných sportovců a zahrnuje různé sporty, jako je atletika, stolní tenis a lukostřelba. Kromě toho zde působí také další důležité kluby, jako TJ Sokol Přerov, Spartak Přerov, Tenisová TK PRECHEZA a Volejbal Přerov. V celkovém měřítku se v Přerově aktivně věnuje sportu 7 535 nadšenců pod vedením 437 trenérů.

Mezi nejatraktivnější sporty v Přerově bezpochyby patří hokej, který reprezentují hokejisté hrající ve 2. nejvyšší soutěži, kde svádějí derby s Prostějovem. Dalším významným sportem je Přerovský volejbal, kde ženy již přes 20 let hrají v nejvyšší ženské soutěži a během této doby se dokázaly dvakrát umístit na 4. místě.

Město je oblíbeným místem mezi fanoušky motorových sportů díky Přerovské rokli, kde se pořádají jak česká, tak evropská mistrovství. S výskytem „Mamutího skoku“ je Přerovská rokle považována za nejlepší motokrosový závodní okruh v České republice. (Sport ve městě, c2000-2025)

Přerov se může pochlubit širokou sportovní infrastrukturou, která zahrnuje až 87 sportovních zařízení. Město přímo spravuje plavecký areál, zimní stadion, městskou sportovní halu a koupaliště Penčice, přičemž tato sportoviště řídí společnost Sportoviště Přerov s.r.o., jejímž je město stoprocentním vlastníkem. Kromě toho město také podporuje správu a provoz přírodního areálu Laguna, Městského parku Michalov a sítě cyklostezek, což přispívá k rozvoji sportu a aktivního životního stylu pro obyvatele i návštěvníky.

Město Přerov se zaměřuje na rozvoj sportu prostřednictvím aktuálního dokumentu „Plán rozvoje sportu statutárního města Přerova“ pro období 2021–2024. Tento důležitý materiál má 39 stran a obsahuje legislativní rámec, principy financování a vytyčuje klíčové strategické cíle a priority v oblasti sportu. Plán slouží jako vodítko pro další rozvoj sportovní infrastruktury a aktivit ve městě, čímž přispívá k podpoře sportu a zdravého životního stylu pro jeho obyvatele.

Dotační programy města se soustředí na tři primárních oblasti. První z nich je oblast sportu, kde se klade důraz hlavně na rozvoj dětí do 18 let a zlepšení sportovní infrastruktury. Druhá oblast se týká volnočasových aktivit, které zahrnují činnosti dětských a mládežnických spolků a různé rekreační sporty. Kromě toho město také chce podporovat vrcholový a výkonnostní sport pro dospělé. Nejvíce peněz jde do Sportovní činnosti dětí a mládeže do 18 let, na které během let 2016-2020 připadlo více než 80 % všech dotací v oblasti sportu, viz graf č. 3

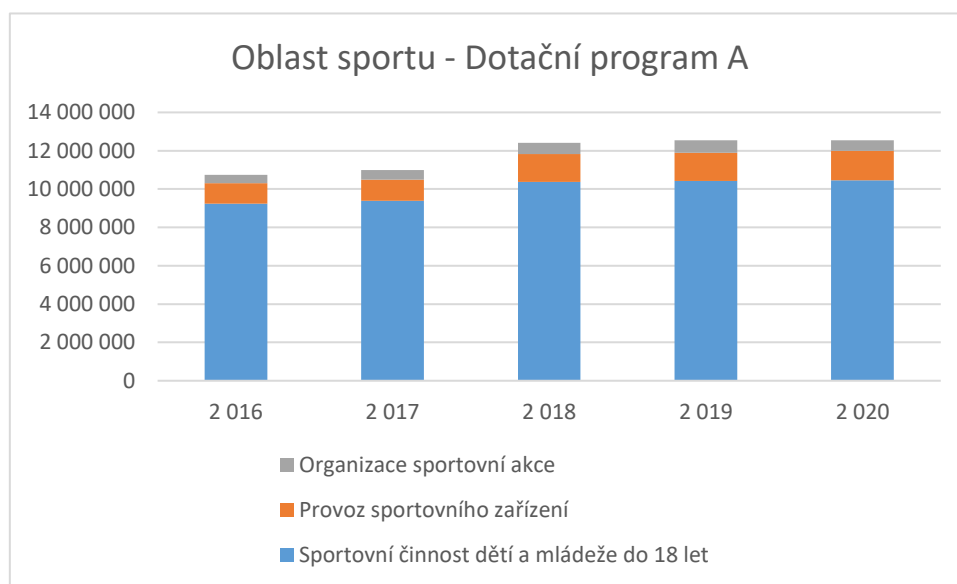

Figure 3 – Město Přerov – alokace zdrojů v oblasti Sportu (vlastní zpracování, zdroj: Plán rozvoje sportu statutárního města Přerova, 2021)

V poslední části si město vytyčilo 7 klíčových cílů, které chce v tomto období naplnit. Tyto cíle zahrnují podporu dotačních programů a investičních projektů, pomoc sportovně orientovaným školám, modernizaci a údržbu sportovních zařízení v dlouhodobém měřítku. (Plán rozvoje sportu statutárního města Přerova, 2021)

5.3.3 Opava

Statutární město Opava disponuje pestrými sportovními základnami, která zahrnuje 98 sportovních organizací. Největší členskou základnu mají organizace jako TJ Sokol Opava s 1 389 členy, Sportovní gymnastika dětí Špičková a S.K. P.E.M.A. OPAVA, z.s., které zahrnují sporty jako florbal, házená, volejbal či badminton. V Opavě sídlí také Česká asociace adventure outdoor extreme sport. Celkově je zde registrováno 15 828 sportovců a 752 trenérů. Profesionální sportovní scénu v městě zastupují kluby Slezský fotbalový klub Opava a.s., Hokejový klub Opava, s.r.o. a Basketbalový klub Opava, a.s.

Největší hrdostí Opavského sportu je basketbalový tým mužů, který má od na kontě mnoho úspěchů, 5 titulů mistra ligy a 6 vítězství v Českém poháru. Klub se také zúčastnil Basketball Champions League v sezonách 2018/19 a 2023/24, stejně jako FIBA Europe Cup v sezoně 2021/22. V Opavě se hraje také fotbal na vysoké úrovni, kde Slezský fotbalový klub soutěží ve 2. nejvyšší české lize, přičemž v letech 2018 až 2021 se účastnil nejvyšší soutěže. HC Slezan Opava pak hraje ve 3. nejvyšší hokejové soutěži.

Sportovní infrastruktura města zahrnuje 61 sportovních zařízení. Město vlastní většinu primárních sportovních zařízení, jako jsou fotbalový stadion, zimní stadion, městské lázně a víceúčelová hala. Provoz těchto zařízení zajišťují buď samotné kluby, které zde působí, nebo technické služby města Opavy.

Strategický dokument „Plán rozvoje sportu statutárního města Opavy na období 2020–2025“ představuje politiku v oblasti sportu pro město Opavu. Stejně jako jiné podobné dokumenty se opírá o legislativní rámec a popisuje charakter města a jeho sportovní scénu. Obsahuje také SWOT analýzu a návrhovou část, v níž jsou stanoveny hlavní cíle a priority pro rozvoj sportu na území města.

Hlavní cíle, které si v tomto období statutární město stanovilo jsou následovné, zlepšit a rozšířit sportovní nabídku pro své obyvatele, podporovat údržbu a obnovu sportovišť společně s výstavbou nových a napomáhat organizování sportovních akcí se zaměřením na zdravý a aktivní životní styl. (Plán rozvoje sportu, 2020)

5.3.4 Kladno

Ve statutárním městě Kladně se obyvatelé mohou zapojit do činností 72 sportovních organizací, které zde sídlí. Mezi nejpočetnější kladenské základny patří SPORTKLUB Kladno z.s., který rozvíjí lásku k sportu u dětí do 9 let, atleticky zaměřený A.C. TEPO Kladno, z.s., a Taneční a sportovní centrum Moon, z.s. Na území města se sportu věnuje 11 322 obyvatel a působí zde 559 trenérů.

Sportovní scéna v Kladně se může pyšnit několika významnými týmy, ale nejpopulárnější jsou rozhodně Rytíři v ledním hokeji, kteří hrají v nejvyšší soutěži. Město má na svém kontě řadu skvělých odchovanců, jako jsou například Jaromír Jágr a Patrik Eliáš, kteří proslavili město a stát za hranicemi země. I díky této skutečnosti můžeme říci, že Kladno je skutečně městem sportu a má bohatou sportovní tradici.

Město je vybaveno 55 sportovními zařízeními, která slouží různým sportovním odvětvím. Mezi hlavní patří zimní stadion, kde hrají Rytíři lední hokej a který je centrem hokejového dění v regionu. Dále je zde sportovní hala, kde se konají různé sportovní akce a tréninky, a volejbalové hřiště, které hostí zápasy volejbalistů. Nechybí ani kladenský fotbalový stadion, kde se odehrávají zápasy místního fotbalového týmu. Tato sportoviště hrají klíčovou roli v podpoře a rozvoji místního sportu. Všechny klíčové sportovní areály jsou spravovány skrz společnost Sportovní areály města Kladna, která je ze 100 % vlastněná městem.

K podpoře sportu ve městě slouží strategický dokument „Plán rozvoje sportu v Kladně“. Tento dokument na 50 stranách shrnuje základní charakteristiky kladenského sportu, jeho historii, úspěchy, zázemí, aktuální stav a financování. V dalších kapitolách se věnuje sportovním vizím města, investicím, udržitelnosti a možnostem sportovního využití.

Sportovní vize města jsou formulovány v 19 bodech, které poskytují ucelený a komplexní přístup k podpoře všech sportovních odvětví a jejich potřeb. Tyto body se zaměřují na rozvoj sportovní infrastruktury, podporu talentovaných sportovců a zajištění dostupnosti sportovních aktivit pro všechny obyvatele města. (Plán rozvoje sportu v Kladně, 2018)

5.3.5 Ústí nad Labem

Ve městě Ústí nad Labem mohou obyvatelé využívat pestrou nabídku sportovních aktivit díky 107 organizacím, které zde působí. Mezi největší kluby s nejvýznamnější členskou

základnou se řadí USK PROVOD, z.s., zaměřující se na atletiku, a TJ Sokol Ústí nad Labem. V celkovém počtu se sportu věnuje 11 178 obyvatel pod dohledem 583 trenérů, kteří podporují rozvoj sportovců všech věkových kategorií.

Ústí nad Labem se na nejvyšší úrovni reprezentuje mužský basketbal a volejbal. Basketbalový klub SLUNETa patří mezi nejlepší v České republice a v posledních letech dosahuje skvělých výsledků, přičemž v loňské sezoně obsadili druhé místo. Mužský volejbal zažil svou zlatou éru v letech 1995–1998, kdy se mu podařilo třikrát vyhrát titul mistra české ligy pod názvem VK Setuza Ústí nad Labem.

V Ústí nad Labem je k dispozici 84 sportovních zařízení, přičemž město vlastní většinu klíčové infrastruktury. Mezi spravovaná zařízení patří zimní stadion, plavecká hala Klíše, městský stadion, městské lázně a další významná sportoviště, která slouží nejen profesionálním sportovcům, ale i široké veřejnosti.

Dokument pro rozvoj sportu v Ústí nad Labem nese název „Koncepce Statutárního města Ústí nad Labem v oblasti tělovýchovy a sportu na léta 2020-2027“. Koncepce je rozdělena do čtyř hlavních částí: analytická část, která zahrnuje sportovní zázemí města a SWOT analýzu, návrhová část, kde jsou stanoveny cíle a oblasti rozvoje. Dále způsoby financování, a implementační část, která se zabývá plánováním, řízením a monitorováním celé koncepce.

Cíle koncepce se soustředí na analýzu stavu sportovišť, aby se zjistilo, jak je zlepšit. Město plánuje optimalizovat finanční prostředky na podporu organizovaných i neorganizovaných sportovních aktivit a sledovat počet sportujících v různých organizacích. Dále stanoví jasné cíle pro vrcholový, výkonnostní a rekreační sport a vytvoří pravidla pro víceleté financování klubů, přičemž všechny informace budou srozumitelné pro sportovní veřejnost. (Koncepce Statutárního města Ústí nad Labem v oblasti tělovýchovy a sportu na léta 2020-2027, 2019)

5.4 Shrnutí

Na závěr této kapitoly je třeba zmínit, že vybraná města se snaží vlastnit klíčová sportovní zařízení, což jim umožňuje efektivnější správu a údržbu. Díky tomu disponují rozvinutou sportovní infrastrukturou s různými typy sportovišť a podporují širokou škálu sportovních aktivit. Všechna města investují do sportu jak formou investičních projektů (např. výstavba a rekonstrukce zařízení), tak neinvestičních výdajů (provoz, údržba, dotace pro sportovní kluby a spolky). Všechna rovněž disponují strategickými dokumenty zaměřenými na podporu rozvoje sportu, kde si vytyčují podobné cíle, jako podpora mládeže, rozvoj infrastruktury a další.

6 ANALÝZA FINANCOVÁNÍ SPORTU

Tato kapitola se věnuje analýze financování sportovních a zájmových činností v pěti vybraných městech (Zlín, Přerov, Opava, Kladno a Ústí nad Labem) v období 2017–2024. Na základě informací z rozpočtů, závěrečných účtů a webových platforem „Rozklikávací rozpočet“ a „Monitor“ (Ministerstvo financí) bude uskutečněna analýza vývoje financování, která rozliší investiční a provozní náklady. Cílem je odhalit trendy a odlišnosti ve financování sportu v jednotlivých městech, a to jak v absolutních částkách, tak v poměru k celkovým rozpočtům měst. Výsledky této analýzy poskytnou podklady pro další debaty o efektivitě a zaměření investic do sportovních aktivit na úrovni municipalit.

6.1 Zlín

Prvním městem, jehož financování sportu a zájmové činnosti budeme analyzovat, je Zlín. Pro Zlín prozkoumáme vývoj celkových výdajů, výdajů na sport a strukturu těchto výdajů. Také si ukážeme klíčové podílové ukazatele, které poskytnou detailnější obraz o míře podpory a rozvoje sportu.

6.1.1 Výdaje města

Graf č. 4 znázorňuje celkové výdaje statutárního města Zlína a výdaje na sport a zájmové činnosti v letech 2017–2024. Celkové výdaje vykazují rostoucí trend, s výrazným nárůstem v roce 2022 (2,484 miliardy Kč). V posledních třech letech sledovaného období (2022–2024) se rozpočet stabilizoval.

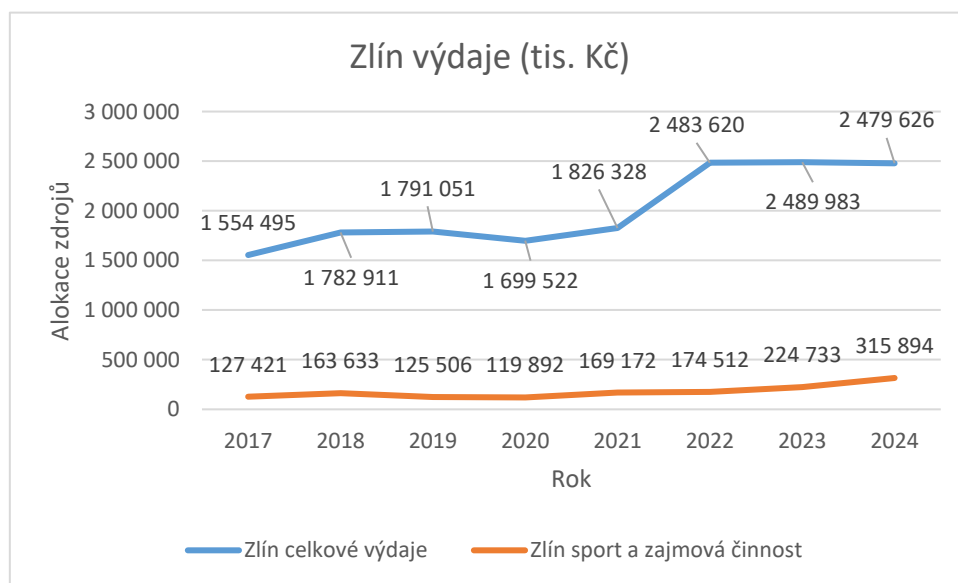

Figure 4 – Zlín celkové výdaje (vlastní zpracování)

Výdaje města Zlína na sport a zájmové činnosti vykazují v letech 2017–2024 mírně rostoucí trend, s maximem téměř 316 milionů Kč v roce 2024. Tento vývoj je znázorněn v grafu č. 5 který zobrazuje jak bazický, tak řetězový index.

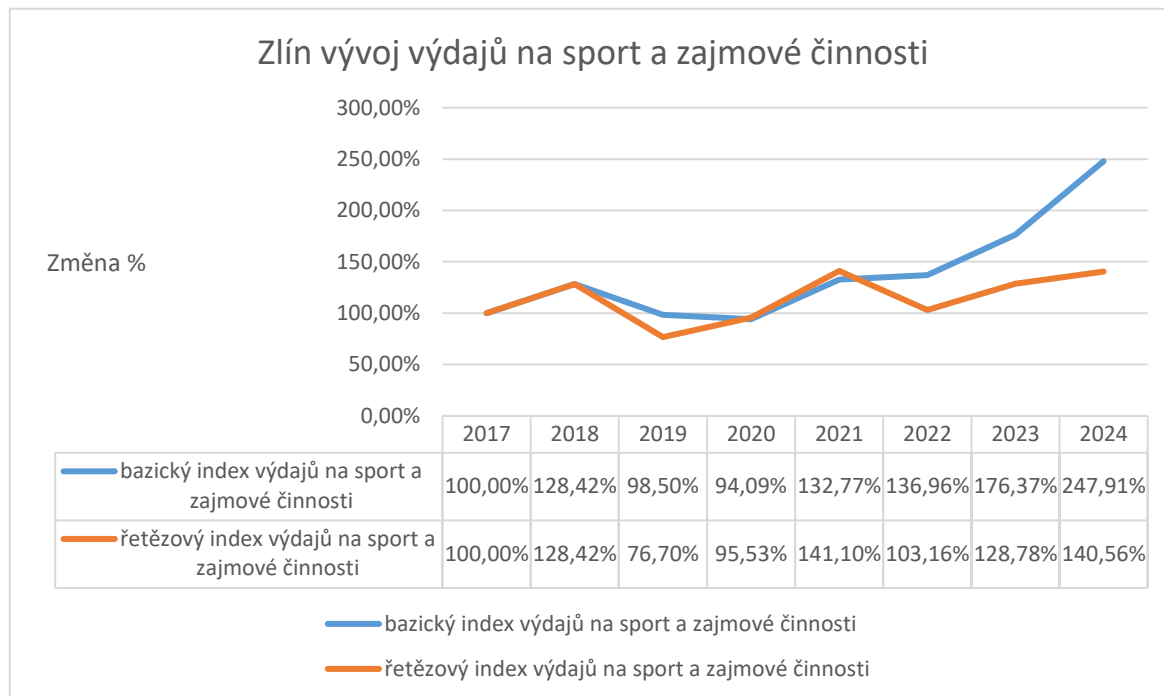

Figure 5 – Zlín indexy (vlastní zpracování)

Bazický index v grafu č. 5 umožňuje srovnání výdajů na sport a zájmové činnosti v jednotlivých letech s rokem 2017, tedy základním rokem. Z něj vyplývá, že v období 2017–2024 došlo k nárůstu výdajů o téměř 150 %. Řetězový index pak detailněji zobrazuje meziroční změny. Největší procentuální nárůst byl zaznamenán v letech 2021 a 2024 (více než 40 %), zatímco nejvýraznější pokles nastal v roce 2019, kdy výdaje zaznamenaly 25% meziroční pokles. Průměrné tempo růstu výdajů na sport a zájmové činnosti za sledované období činilo 13,85 %.

Graf č. 6 znázorňuje procentuální podíl výdajů na sport a zájmové činnosti na celkových výdajích města Zlína v letech 2017–2024. V průměru město ročně věnovalo na sport a zájmové aktivity 8,69 % svého rozpočtu. Nejvyšší podíl byl zaznamenán v roce 2024, což svědčí o rostoucí podpoře sportu v posledních letech.

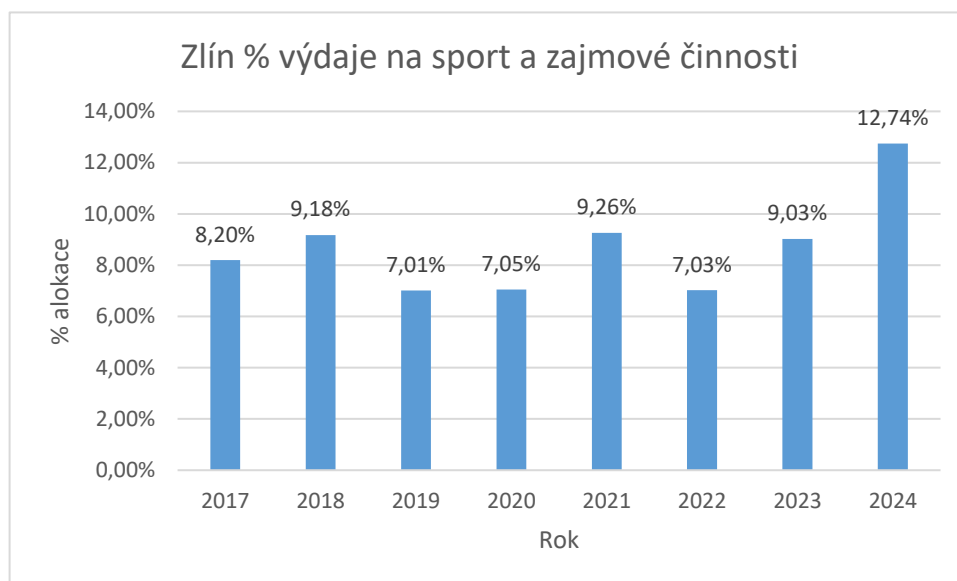

Figure 6 – Zlín % výdaje na sport a zájmové činnosti (vlastní zpracování)

6.1.2 Rozdělení výdajů

Následující část se zaměří na srovnání investičních a provozních výdajů na sport a zájmové činnosti. Toto porovnání nám umožní lépe posoudit, zda město Zlín preferuje dlouhodobé investice do rozvoje sportovní infrastruktury nebo se zaměřuje spíše na zajištění běžného provozu stávajících zařízení. Získané poznatky budou posléze porovnány s daty ostatních měst.

Graf č. 7 ukazuje rozdělení výdajů pro sport a zájmové činnost ve Zlíně na investiční a provozní. U provozních výdajů můžeme pozorovat významný nárůst v roce 2023 a tento trend pokračoval i v roce 2024. Tento jev je způsoben především kvůli nákladům na neinvestiční nákupy z důvodu opravy a udržování majetku. V roce 2023 tyto výdaje činily 65 milionů Kč. Tento nárůst může poukazovat na potřebu obnovy stávající sportovní infrastruktury.

Největší investiční výdaje byly zaznamenány v letech 2018 (investice do městských lázní – 35 milionů Kč), 2021 (rekonstrukce stadionu Luďka Čajky – 18 milionů Kč a rekonstrukce 25m bazénu městských lázní – téměř 33 milionů Kč) a 2024 (rekonstrukce sportovišť sokolovny a sportoviště u ZŠ Slovenská).

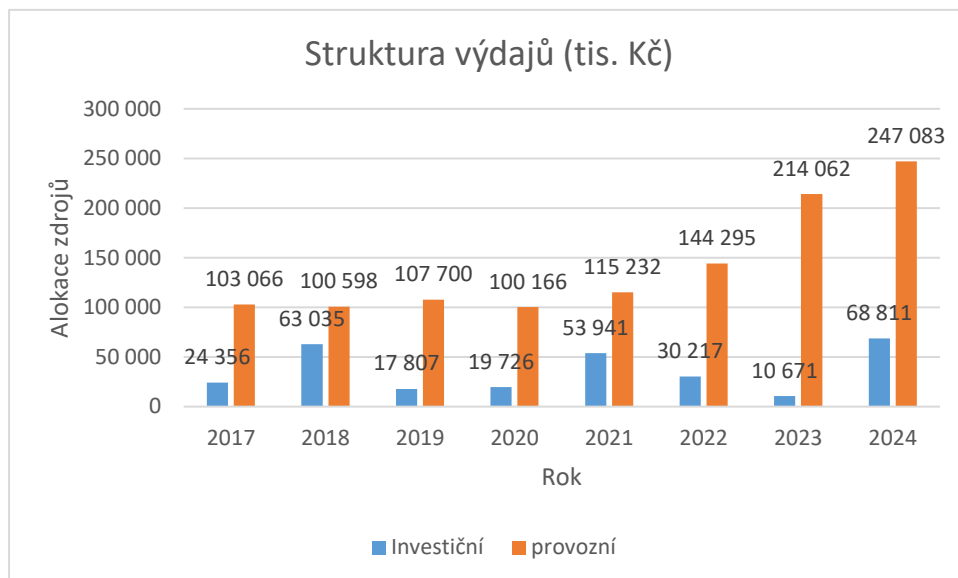

Figure 7 – Zlín struktura výdajů v tis. Kč (vlastní zpracování)

Poměr provozních a investičních výdajů je znázorněn na grafu č. 8. Z grafu lze vyčíst, že provozní výdaje tvoří majoritní část výdajů na sport a zájmové činnosti. Průměrně tvoří provozní výdaje v tomto období přibližně 80 %, přičemž nejvyšší poměr vůči investičním byl v roce 2023, kdy tyto výdaje tvořily 95 %. Naopak investiční se podílely nejvíce v letech 2018, 2021 a 2023. Tyto roky město aktivně investovalo do rozvoje infrastruktury.

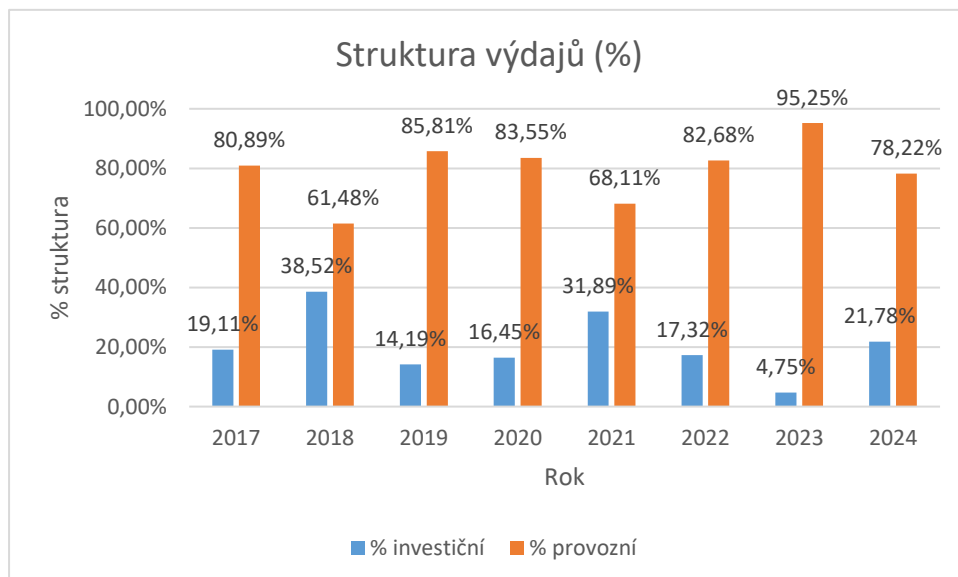

Figure 8 – Zlín Struktura výdajů v % (vlastní zpracování)

6.1.3 Shrnutí

Celkové výdaje města Zlína na sport a zájmové činnosti v letech 2017–2024 dosáhly 1,42 miliardy Kč, což představuje 8,82 % z celkových městských výdajů. Tyto výdaje se skládají z provozních výdajů ve výši 1,132 miliardy Kč a investičních výdajů ve výši 289 milionů

Kč. Průměrné tempo růstu provozních výdajů dosahovalo hodnoty 13,3 % a investičních 15,99 %.

6.2 Přerov

6.2.1 Výdaje města

Graf č. 9 znázorňuje celkové výdaje a výdaje na sport a zájmové činnosti statutárního města Přerov v letech 2017 až 2024. Data ukazují, že výdaje v průběhu let rostly, přičemž došlo k určitým výkyvům. V roce 2017 činily celkové náklady 789 milionů Kč, ale do roku 2024 se zvýšily na 1,366 miliardy Kč. Mezi lety 2018 a 2020 byly celkové výdaje stabilní, s mírnými poklesy a růsty, ale výraznější nárůst výdajů nastal po roce 2021, přičemž vrcholí v roce 2024.

Výdaje na sport a zájmové činnosti vykazovaly vzestupný trend, přičemž dosáhly svého maxima v roce 2023. V tomto roce město investovalo výrazně více prostředků do podpory těchto aktivit, což svědčí o rostoucí prioritě, kterou město dává sportu a volnočasovým činnostem. Tento pozitivní vývoj naznačuje snahu městských orgánů o zlepšení kvality života obyvatel a podporu zdravého životního stylu prostřednictvím aktivního trávení volného času.

Figure 9 – výdaje Přerov (vlastní zpracování)

Graf č. 10 nám znázorňuje detailní vývoj výdajů na sport a zájmovou činnost v letech 2017-2024 pomocí bazického a řetězového indexu.

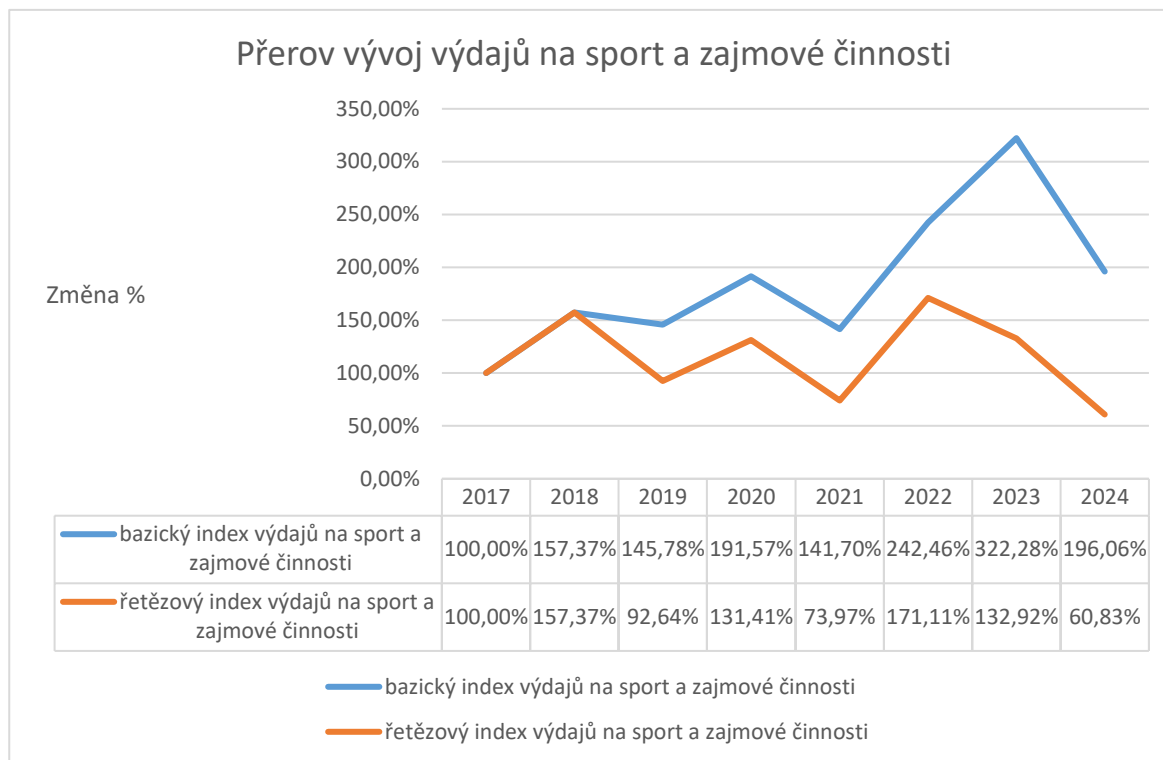

Figure 10 – Přerov indexy (vlastní zpracování)

Analýza bazického indexu ukazuje, že město Přerov nejvíce investovalo do sportu v roce 2023, kdy došlo k nárůstu výdajů o 222 % oproti roku 2017. Průměrné tempo růstu za sledované období činilo 10,10 %.

Řetězový index detailněji ilustruje meziroční změny, přičemž v letech 2019, 2021 a 2024 došlo k poklesu výdajů. Tyto poklesy jsou důsledkem absence investičních výdajů do rozvoje sportovní infrastruktury.

Na grafu č. 11 můžeme vidět % alokací zdrojů, které město vyčleňuje na podporu sportu a zájmové činnosti za léta 2017 až 2024. V tomto období jsme mohli zaznamenat zajímavé změny. V roce 2017 činil podíl výdajů pouze 4,81 %, což nevypovídalo o silné prioritizaci těchto aktivit. Nicméně postupně se situace zlepšovala. V následujících letech došlo k postupnému nárůstu.

Nejvýznamnějším obdobím byla léta 2022 a 2023, kdy se podíl výdajů na sport a zájmové činnosti nejprve dostal na 7,63 % a poté vzrostl na 9,75 %. Tento nárůst jasně ukazuje na rostoucí zaměření města na podporu těchto oblastí.

V roce 2024 přišel největší pokles tohoto období na 5,46 % což je hodnota ležící pod průměrem tohoto období (průměrná hodnota 6,35 %). Je patrné, že výdaje na sport a zájmové činnosti představují jen menší část celkového městského rozpočtu. Celkově však trend

v posledních letech ukazuje, že město Přerov si uvědomuje důležitost investic do sportovních a volnočasových aktivit, což může v dalších letech pozitivně ovlivnit kvalitu života jeho obyvatel.

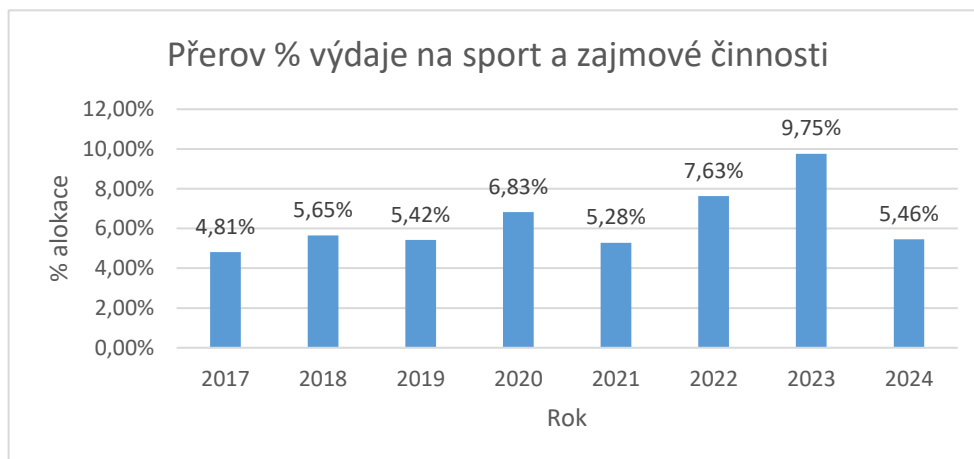

Figure 11 – Přerov % výdaje na sport a zájmové činnosti (vlastní zpracování)

6.2.2 Rozdělení výdajů

Další analýza se zaměřuje na rozdělení výdajů na sport a zájmové činnosti mezi investiční a provozní výdaje. Toto rozdělení poskytuje detailnější pohled na strategii města v oblasti investic do sportovní infrastruktury a jejího provozu.

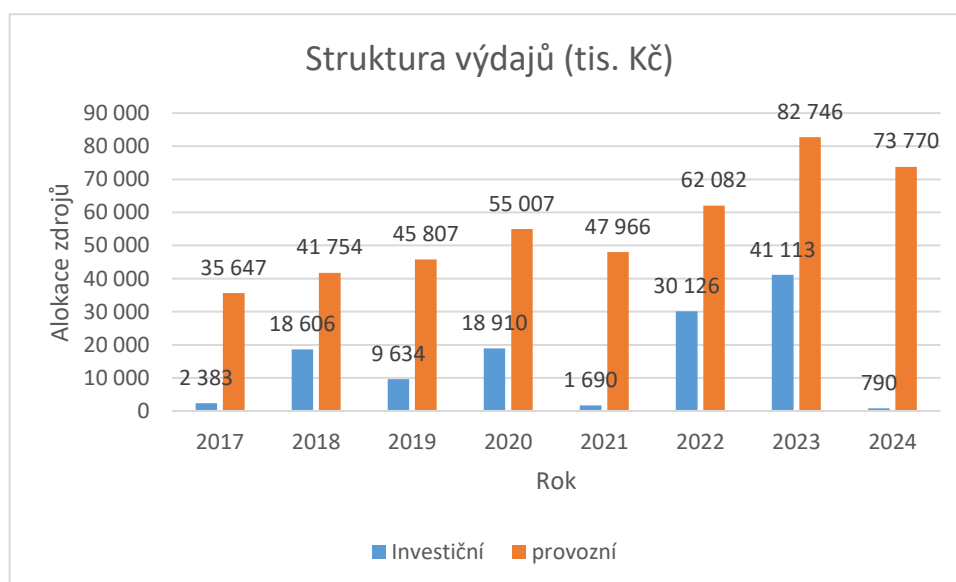

Figure 12 – Přerov struktura výdajů v tis Kč (vlastní zpracování)

Provozní výdaje zahrnují zejména správu a provoz sportovních zařízení a neinvestiční transfery spolkům. Investiční výdaje pak ukazují, jak město investuje do rozvoje sportovní infrastruktury. Graf č. 12 znázorňuje celkové alokované prostředky do těchto oblastí. Statutární město Přerov v letech 2023–2024 výrazně zvýšilo provozní výdaje, primárně

kvůli zvýšeným nákladům společnosti Sportoviště Přerov s.r.o. Rostoucí ceny energií a rozšíření správy společnosti o nové činnosti vedly k nárůstu nákladů přibližně o 15 milionů korun.

Město investuje do sportovní infrastruktury nepravidelně; v některých letech jsou investice výrazné, v jiných minimální. Tyto fluktuace mají přímý dopad na celkové výdaje na sport, přičemž roky s vyššími investicemi se výrazně odrážejí v celkových výdajích. Nejvýznamnější investicí byla rekonstrukce bazénové vany plaveckého areálu v Přerově za 25 milionů Kč.

Graf č. 13 znázorňuje procentuální rozložení výdajů na sport a zájmové činnosti v letech 2017–2024. Z něj je patrné, že v období 2017–2024 převládaly provozní výdaje nad investičními. Provozní výdaje tvoří téměř 80 % celkových výdajů tohoto odvětví.

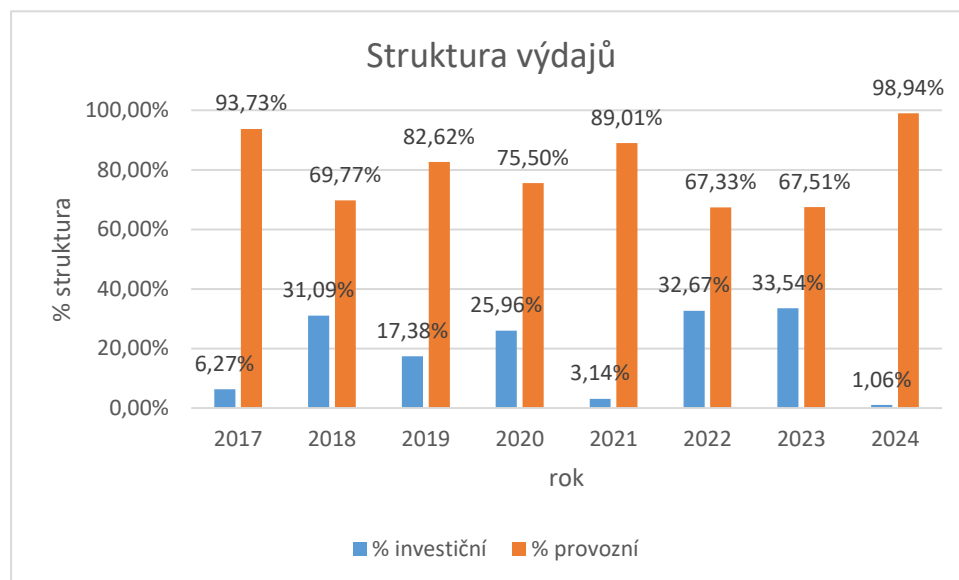

Figure 13 – Přerov struktura výdajů v % (vlastní zpracování)

6.2.3 Shrnutí

V letech 2017–2024 vynaložilo statutární město Přerov na sport a zájmové činnosti 569 milionů Kč, což představuje 6,48 % jeho celkových výdajů. Z toho 445 milionů Kč (78 %) tvořily provozní a 125 milionů Kč (22 %) investiční výdaje. Průměrné tempo růstu provozních výdajů činilo 10,95 %. Investice se ve zkoumaném období průměrně propadly o téměř 15 %.

6.3 Opava

Stejně jako v předchozím městě, i zde budeme analyzovat vývoj celkových výdajů, výdajů na sport a zájmové činnosti, a jejich rozdělení na investiční a provozní složku.

6.3.1 Výdaje města

Graf č.14 znázorňuje vývoj celkových výdajů města Opavy a výdajů na sport a zájmové činnosti v letech 2017–2024. Celkové výdaje města Opavy vykazují v daném období převážně rostoucí trend, s výjimkou roku 2023, kdy došlo k mírnému poklesu. Výdaje na sport a zájmové činnosti vykazují podobný trend, i když s nižšími hodnotami, což je dáno jejich závislostí na celkovém rozpočtu města. Svých maxim dosáhly celkové výdaje a výdaje na sport a zájmové činnosti v roce 2024. Výdaje na sport a zájmové činnosti v roce 2024 dosáhly hodnoty 256,5 milionu Kč a celkové výdaje města v témže roce činily 2 miliardy Kč. Vývoj výdajů na sport a zájmové činnosti koresponduje v čase s vývojem celkových výdajů města.

Figure 14 – Opava celkové výdaje (vlastní zpracování)

Graf č. 15 znázorňuje vývoj výdajů na sport a zájmové činnosti v Přerově v letech 2017–2024 pomocí bazického a řetězového indexu. Bazický index ukazuje, že výdaje v každém roce překročily hodnotu z roku 2017, s maximem v roce 2024 (o 185 % vyšší). Řetězový index odhaluje meziroční změny, s výraznými nárůsty v letech 2018, 2022 a 2024

(nejvyšší nárůst o 95 % v roce 2022). Většinu let však řetězový index vykazuje klesající trend. Průměrné tempo růstu za celé sledované období dosáhlo 16,19 %.

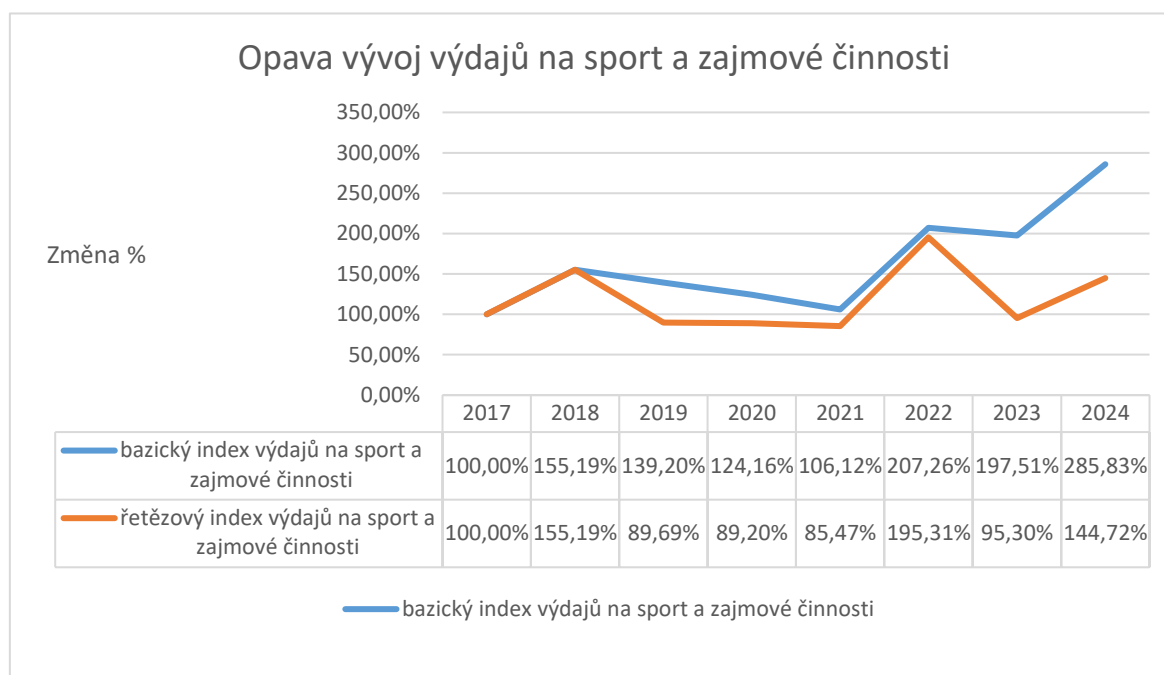

Figure 15 – Opava indexy (vlastní zpracování)

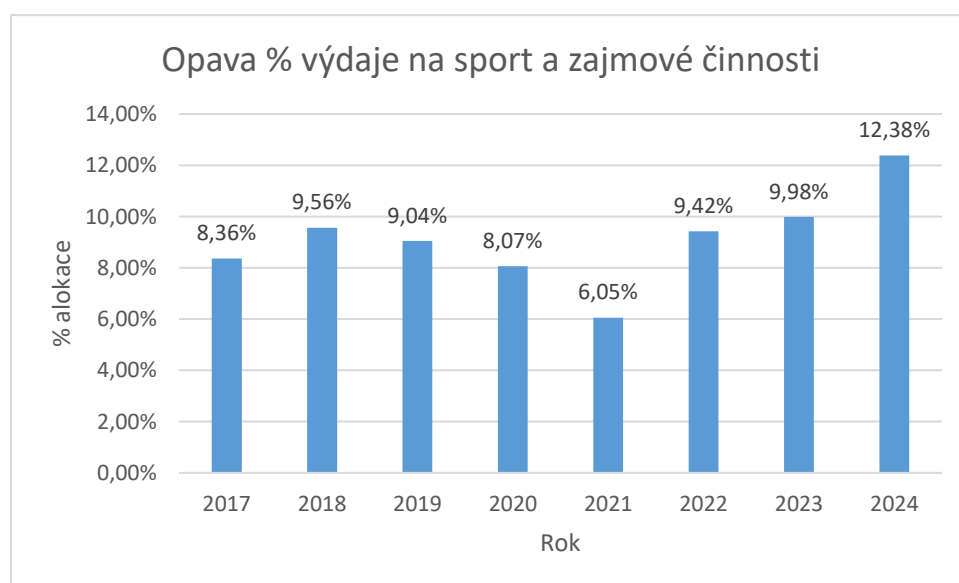

Figure 16 – Opava % výdaje na sport a zájmové činnosti (vlastní zpracování)

Procentuální zátěž rozpočtu můžeme vidět na grafu č. 16, který znázorňuje podíl výdajů na sport a zájmové činnosti na celkových výdajích města Opavy v letech 2017–2024. V tomto období se podíl pohyboval mezi 6,05 % (2021) a 12,38 % (2024), přičemž průměrná hodnota za sledované období činila 9,11 %. Nejvyšší podíl byl zaznamenán v roce 2024, zatímco nejnižší v roce 2021. Rostoucí trend v procentuálním podílu výdajů na sport

a zájmové činnosti je potvrzen i hodnotami výdajů. To dokládá, že město Opava v posledních letech skutečně zvyšuje své investice do této oblasti.

6.3.2 Rozdělení výdajů

Graf č.17 detailně ukazuje rozdělení výdajů na sport a zájmové činnosti v Opavě v letech 2017–2024, rozlišené na provozní a investiční výdaje. Provozní výdaje vykazují v tomto období stabilní trend, s výjimkou roku 2022, kdy došlo k výraznému nárůstu ze 70,9 milionů Kč v roce 2017 na téměř 114 milionů Kč v roce 2024. Tento nárůst byl způsoben zejména vyššími náklady na sportovní zařízení ve vlastnictví města a neinvestičními transfery spolkům.

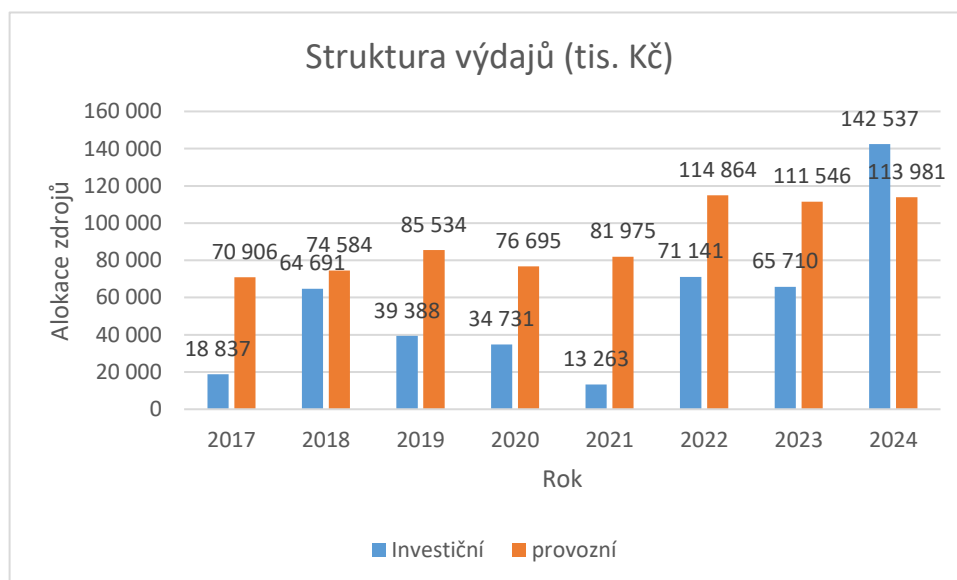

Figure 17 – Opava struktura výdajů v tis. Kč (vlastní zpracování)

Investiční výdaje byly v sledovaném období nižší než provozní, s výjimkou roku 2024, kdy dosáhly výjimečných 142 milionů Kč (více než dvojnásobek oproti roku 2023). Tento skok byl zapříčiněn investicemi do staveb sportovních zařízení (128 milionů Kč), zatímco investice do rekreačních zařízení klesly. Investiční výdaje na sport a zájmové činnosti v roce 2024 představovaly 31 % celkových investičních výdajů v období 2017–2024.

Graf č. 18 ukazuje procentuální rozložení investičních a provozních výdajů na sport a zájmové činnosti v Opavě v letech 2017–2024. V průměru město věnovalo 65 % prostředků na provoz a 35 % na investice. Výjimkou je rok 2024, kdy investiční výdaje

dosáhly 55 %. Nejmenší podíl investičních výdajů (necelých 14 %) byl zaznamenán v roce 2021.

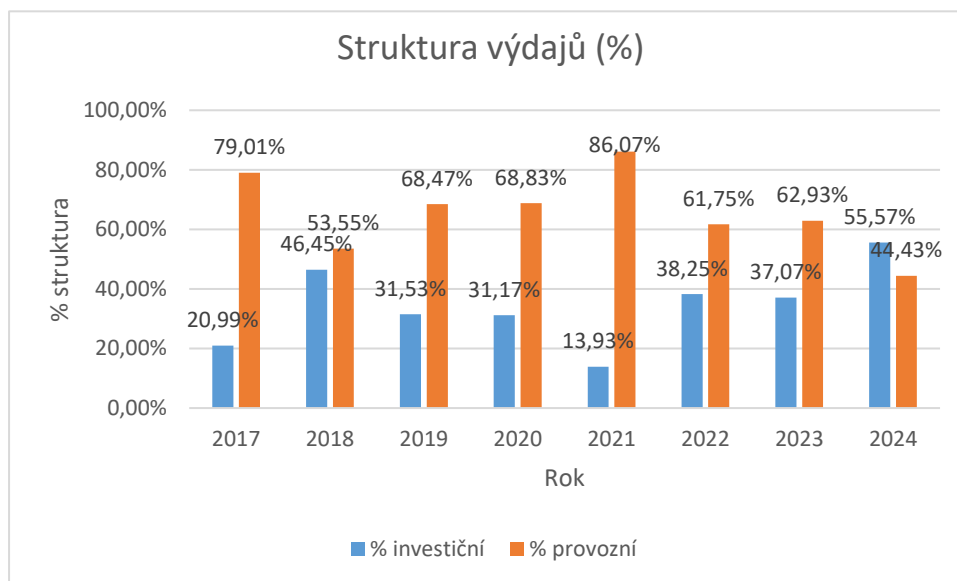

Figure 18 – Opava struktura výdajů v % (vlastní zpracování)

6.3.3 Shrnutí

V letech 2017–2024 vynaložilo statutární město Opava na sport a zájmové činnosti 1,18 miliardy Kč, což představuje 9,3 % z celkových městských výdajů. Investiční výdaje činily 450 milionů Kč a provozní výdaje 730 milionů Kč. To představuje přibližně 62% podíl provozních a 38% podíl investičních výdajů. Průměrné tempo růstu provozních a investičních výdajů dosahovalo 7,02 % a 33,52 %.

6.4 Kladno

Po analýze financování sportu ve Zlíně, Přerově a Opavě se nyní zaměříme na město Kladno. Následující část se bude stejně jako u předešlých měst zabývat rozбором vývoje výdajů na sport a zájmové činnosti v letech 2017–2024, s rozlišením na investiční a provozní výdaje.

6.4.1 Výdaje města

Graf č. 19 ukazuje vývoj celkových výdajů města Kladna a výdajů na sport a zájmové činnosti v letech 2017–2024. Celkové výdaje města vykazují v tomto období rostoucí trend s maximem v roce 2022 (2 556 mil. Kč).

Výdaje na sport a zájmové činnosti také rostou, avšak s nižšími absolutními hodnotami a s maximem také v roce 2022 (487 mil. Kč). V roce 2024 došlo k mírnému poklesu jak celkových výdajů, tak výdajů na sport.

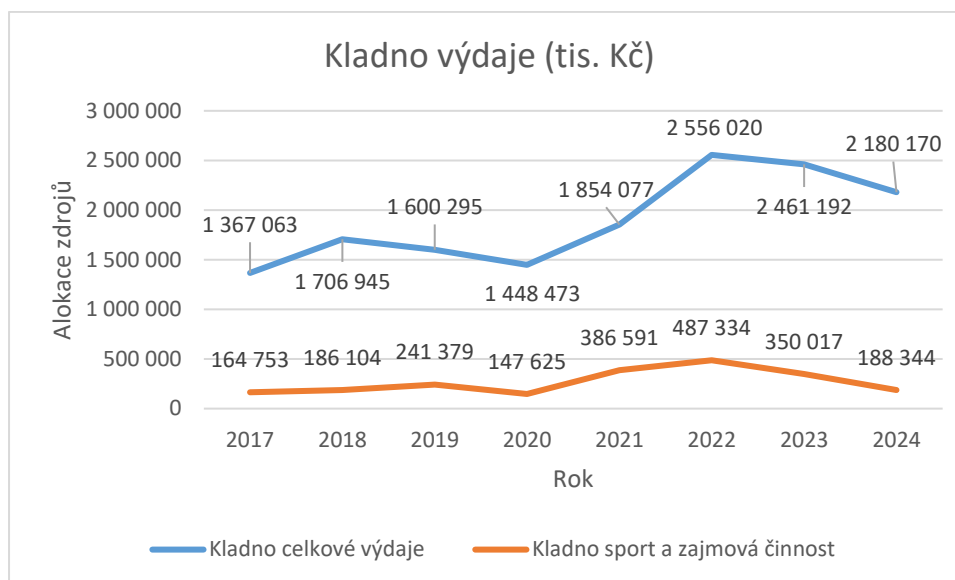

Figure 19 – Kladno výdaje (vlastní zpracování)

Graf č. 20 znázorňuje vývoj výdajů na sport a zájmové činnosti v Kladně pomocí bazického a řetězového indexu. Bazický index ukazuje, že výdaje na sport a zájmové činnosti rostly od roku 2017, s maximem v roce 2022 (295 % původní hodnoty), což nám napovídají i absolutní hodnoty. Řetězový index odráží meziroční změny, s výrazným růstem v roce 2021, kdy byl nárůst o 261,87 % a následným poklesem v letech 2022–2024. Průměrné tempo růstu do roku 2023 dosáhlo 13,38 %, avšak za celé sledované období (2017–2024) pouze 1,93 %, což je ovlivněno nízkou podporou ze strany města v roce 2024.

Figure 20 – Kladno indexy (vlastní zpracování)

Graf č. 21 znázorňuje procentuální podíl výdajů na sport a zájmové činnosti na celkových výdajích města Kladna v letech 2017–2024. V tomto období se podíl pohyboval mezi 8,64 % (2024) a 20,85 % (2021). Průměrný roční podíl za sledované období činil 13,88 %, což značí o vysoké podpoře sportu ve městě. Bohužel od roku 2021 je trend mírně klesající, kdy během let spadnul až na nejnižších 8,64 %. Propad v roce 2024 byl způsoben absencí investičních výdajů.

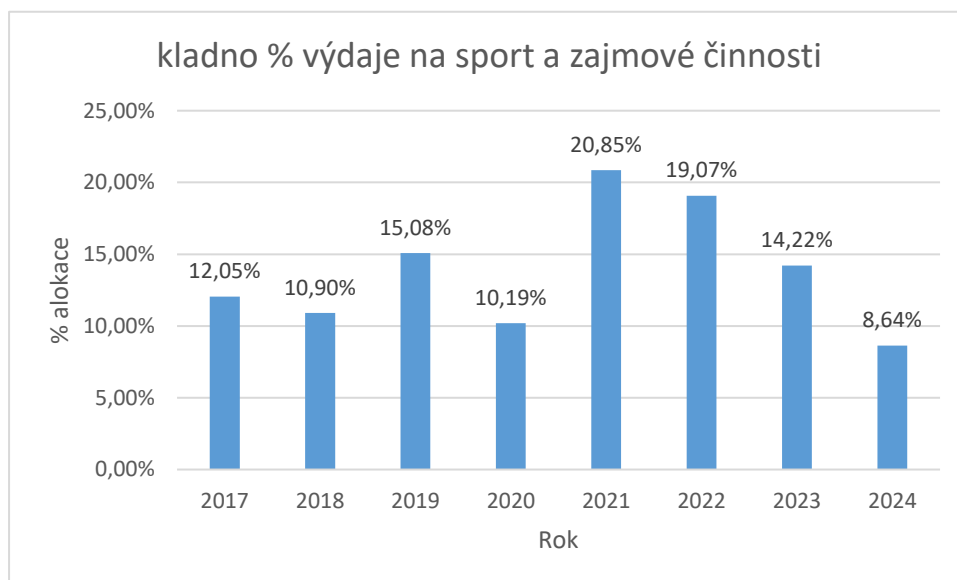

Figure 21 – Kladno % výdaje na sport a zájmové činnosti (vlastní zpracování)

6.4.2 Rozdělení výdajů

Graf č. 22 znázorňuje strukturu výdajů na sport a zájmové činnosti v Kladně v letech 2017–2024, rozlišenou na investiční a provozní výdaje v tisících Kč. Graf ukazuje, že provozní výdaje převyšují investiční výdaje ve většině let sledovaného období. Nejvyšší provozní výdaje byly zaznamenány v roce 2023 (212 mil. Kč) a nejnižší v roce 2020 (137 mil. Kč).

Investiční výdaje vykazují značné kolísání, s maximem v roce 2022 (292 milionů Kč). Pouze v letech 2021 a 2022 investiční výdaje překročily provozní výdaje. Z grafů je evidentní, že město v letech 2021–2023 investovalo mnoho zdrojů do podpory sportu. Peníze směřovaly do staveb sportovních zařízení v majetku města. Minimální investice (celkem 39 milionů Kč) byly zaznamenány v letech 2017, 2020 a 2024. Graf ukazuje, že město Kladno v daném období věnovalo více prostředků na provoz stávajících sportovních zařízení než na nové investice. Největší položkou investičních výdajů byla rekonstrukce zimního stadionu, která v letech 2021–2023 stála celkem 621 milionů Kč. Nejnákladnější částí rekonstrukce byla oprava střechy (391 milionů Kč).

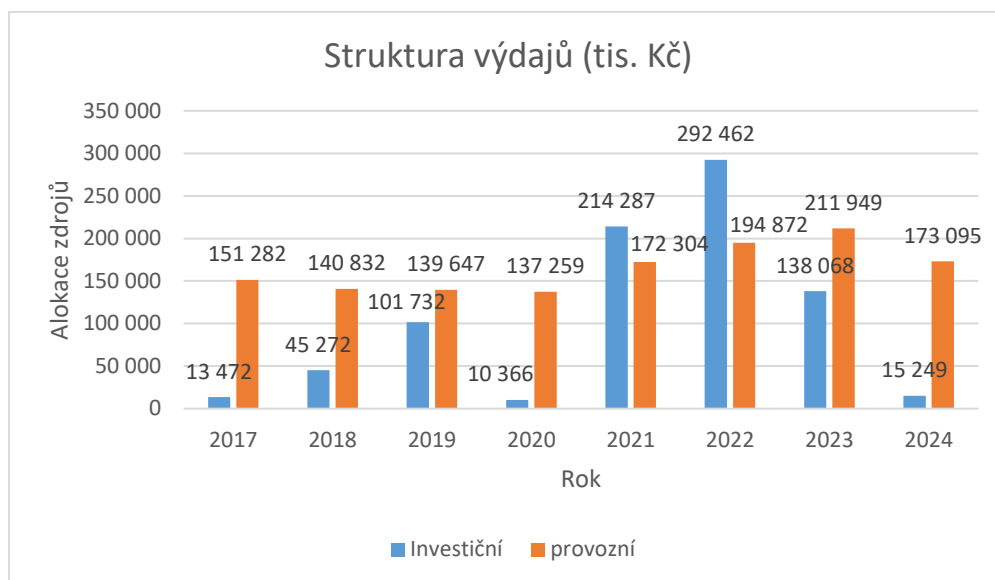

Figure 22 – Kladno struktura výdajů v tis. Kč (vlastní zpracování)

Na grafu č. 23 můžeme vidět znázorněné procentuální rozložení investičních a provozních výdajů na sport a zájmové činnosti v Kladně v letech 2017–2024. V roce 2021 se podíl investičních výdajů zvýšil na 55,43 % a v roce 2022 dokonce na 60,01 %. Jak již bylo zmíněno, zvýšený podíl investičních výdajů v letech 2021 a 2022 byl způsoben rozsáhlou rekonstrukcí zimního stadionu. V letech 2017, 2020 a 2024 naopak provozní výdaje výrazně převyšovaly investiční výdaje a tvořily více než 90 % celkových výdajů na sport a zájmové činnosti.

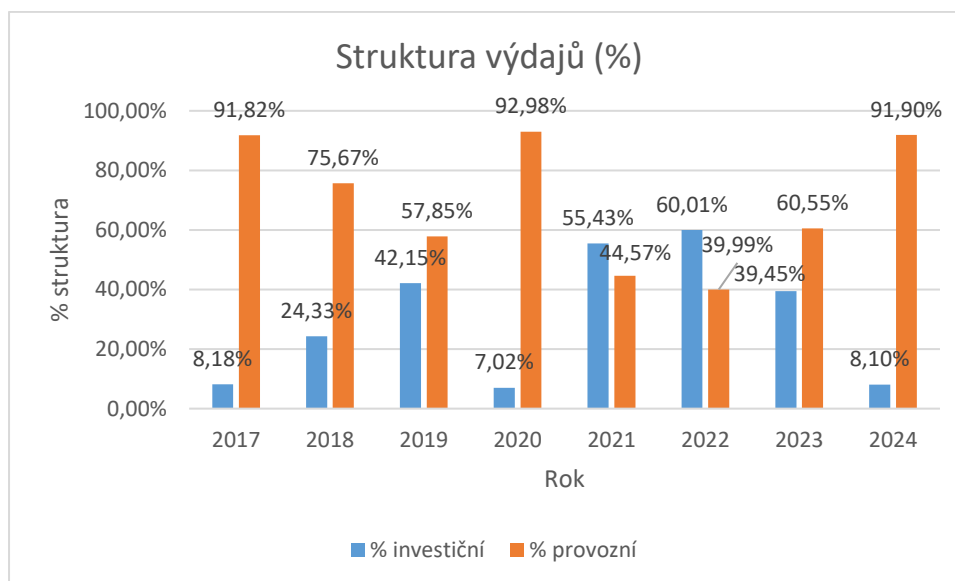

Figure 23 – Kladno struktura výdajů v % (vlastní zpracování)

6.4.3 Shrnutí

Celkové výdaje města Kladna na sport a zájmové činnosti v období 2017–2024 dosáhly 2,152 miliardy Kč, což odpovídá 14,18 % jeho celkových výdajů. Z této částky tvořily provozní výdaje 61 % (1 321 milionů Kč) a investiční výdaje 39 % (831 milionů Kč). Průměrné roční tempo růstu provozních a investičních výdajů bylo pod hranicí 2 %.

6.5 Ústí nad Labem

Poslední analýza financování sportu se zaměří na město Ústí nad Labem. Pro Ústí nad Labem, stejně jako pro předchozí města, budeme analyzovat časovou řadu celkových výdajů, výdajů na sport a zájmové činnosti, s rozdělením na investiční a provozní složku.

6.5.1 Výdaje města

Graf č. 24 zobrazuje vývoj celkových výdajů města Ústí nad Labem a výdajů na sport a zájmové činnosti v letech 2017–2024 (v tisících Kč). Celkové výdaje města vykazují v tomto období rostoucí trend, s maximem 3 254 mil. Kč v roce 2024. Výdaje na sport a zájmové činnosti rostly do roku 2019 (maximum 208 milionů Kč), po němž následoval mírný pokles, poukazující na sníženou podporu ze strany města. Detailnější pohled na vývoj poskytuje graf č. 25 (viz příloha), zobrazující bazický a řetězový index, které ilustrují jak celkové změny oproti roku 2017, tak meziroční změny výdajů na sport a zájmové činnosti. Graf naznačuje, že vývoj výdajů na sport a zájmové činnosti není přímo závislý na vývoji celkových výdajů města.

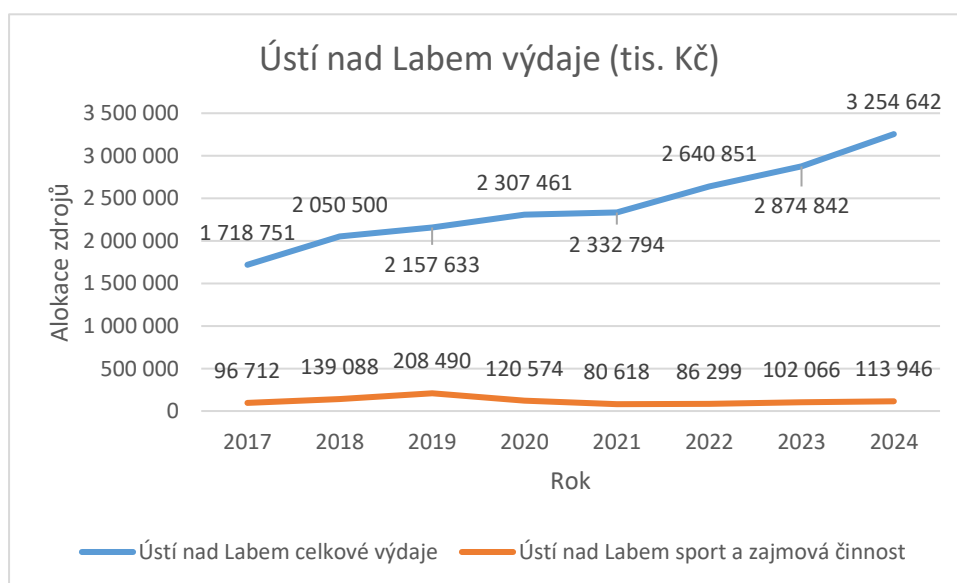

Figure 24 – Ústí nad Labem výdaje v tis. Kč (vlastní zpracování)

Jak je uvedeno výše, graf č. 25 znázorňuje vývoj výdajů na sport a zájmové činnosti v Ústí nad Labem v letech 2017–2024 pomocí bazického a řetězového indexu. Bazický index vykazuje růst výdajů do roku 2019 (maximum 215 %). Následuje pokles, po němž v letech 2023 a 2024 opět dochází k nárůstu. Řetězový index ukazuje výraznější růst v letech 2018 a 2019 (téměř 50% meziroční nárůst), po němž následuje v roce 2020 největší meziroční pokles (téměř 45 %). Průměrné tempo růstu výdajů na sport a zájmové činnosti (2,37 %) je výrazně nižší než průměrné tempo růstu celkových výdajů města (9,55 %).

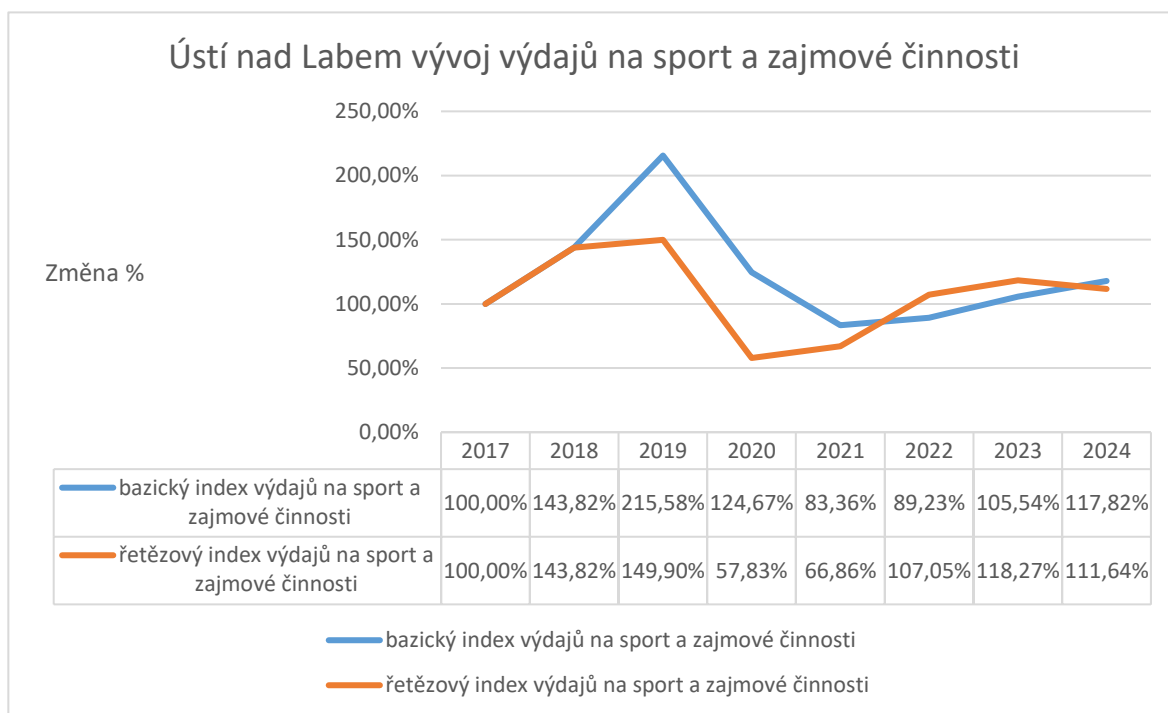

Figure 25 – Ústí nad Labem indexy (vlastní zpracování)

Závěrečná část této podkapitoly se věnuje analýze podílu výdajů na sport a zájmové činnosti na celkových výdajích města Ústí nad Labem. Tento ukazatel můžeme vidět na grafu č. 26 a poskytne nám přehled o tom, jakou prioritu mělo financování sportu v celkovém městském rozpočtu. Podíl se v tomto období pohyboval mezi 3,27 % (2022) a 9,66 % (2019). po roce 2019, kdy poměr dosáhl maxim nastal propad. Od roku 2021 je podíl výdajů na sport nízký a stabilní.

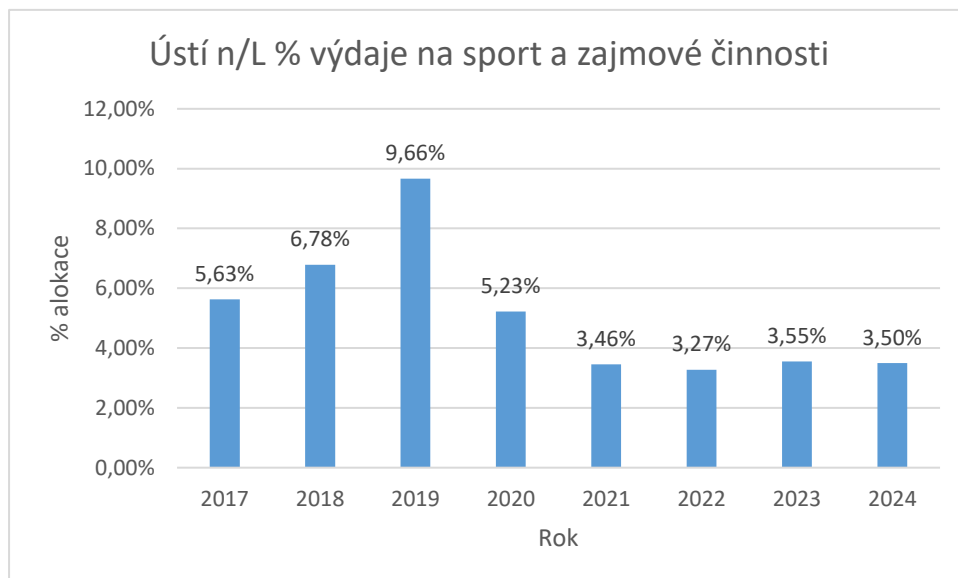

Figure 26 – Ústí nad Labem % výdaje na sport a zájmové činnosti (vlastní zpracování)

6.5.2 Rozdělení výdajů

Graf č. 27 znázorňuje strukturu výdajů na sport a zájmové činnosti v Ústí nad Labem v letech 2017–2024, tak jako u předešlých měst jsou výdaje rozlišené na investiční a provozní výdaje v tisících Kč. Z grafu je patrné, že provozní výdaje dlouhodobě převyšují investiční výdaje. Nejvyšší provozní výdaje byly zaznamenány v roce 2019 (98 mil. Kč), zatímco nejnižší v roce 2021 (55 mil. Kč). Investiční výdaje vykazují značnou variabilitu, s maximem v roce 2022 (110 mil. Kč) a minimem v roce 2022 (22 mil. Kč). Největší

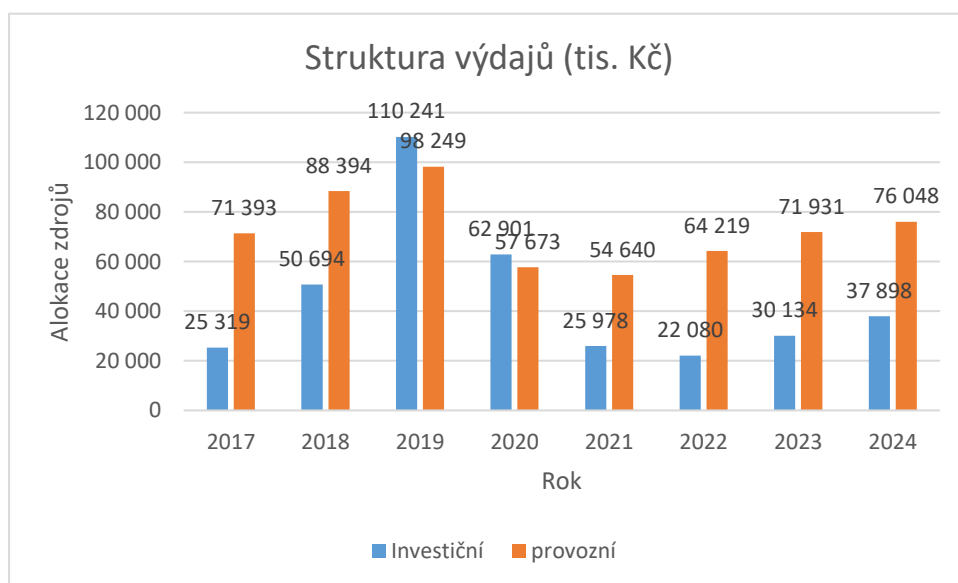

Figure 27 – Ústí nad Labem struktura výdajů v tis. Kč (vlastní zpracování)

investiční akce města Ústí nad Labem byla rekonstrukce venkovního areálu plavecké haly Klíše za 101 mil. Kč (2019).

Graf č. 28 znázorňuje rozložení investičních a provozních výdajů na sport a zájmové činnosti v Ústí nad Labem v letech 2017–2024. V průměru město ročně alokuje 64 % prostředků na provoz a 36 % na investice. Nejvyšší podíl provozních výdajů (74,41 %) byl v roce 2022, zatímco nejvyšší podíl investičních výdajů (52,88 %) připadá na rok 2019.

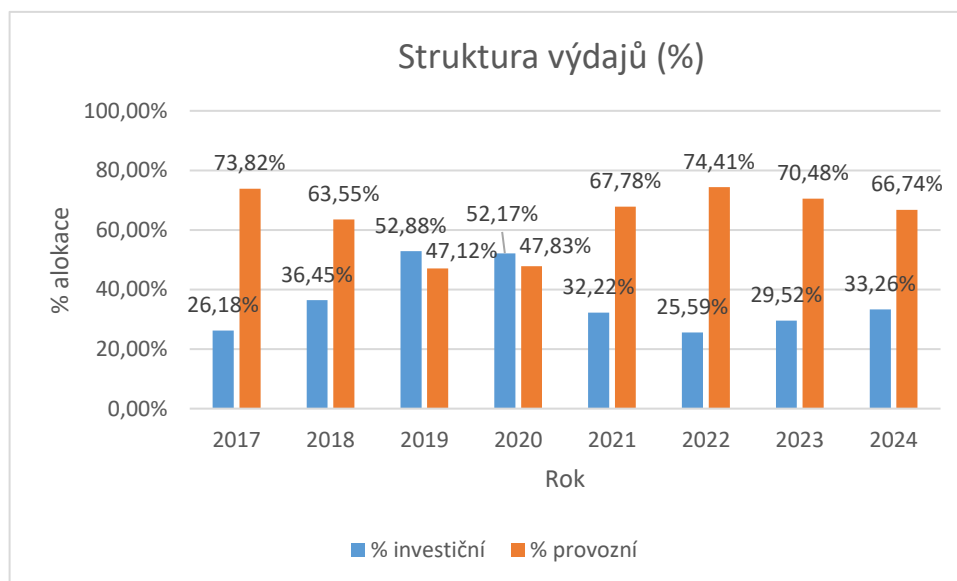

Figure 28 – Ústí nad Labem struktura výdajů v % (vlastní zpracování)

6.5.3 Shrnutí

V letech 2017–2024 investovalo město Ústí nad Labem do sportu a zájmových aktivit 947 milionů Kč, což představuje 4,9 % jeho celkových výdajů. Z toho 38,54 % tvořily investiční výdaje (365 milionů Kč) a 61,46 % provozní výdaje (582 milionů Kč). Vývoj investičních a provozních výdajů města Ústí nad Labem je minimální. Průměrné tempo růstu provozních činí 5,93 % a investičních 0,91 %.

7 KOMPARATIVNÍ ANALÝZA

V předchozí kapitole jsme analyzovali financování sportu v jednotlivých městech. Nyní se zaměříme na komparativní analýzu, která umožní identifikovat klíčové rozdíly a podobnosti v přístupu k financování sportu mezi městy Zlín, Přerov, Opava, Kladno a Ústí nad Labem. Provedeme srovnání vybraných ukazatelů a analyzujeme je s ohledem na velikost jednotlivých měst.

Charakteristiky měst, jako je, velikost členské základny sportovních organizací, počet organizací a množství sportovních zařízení, jsou k dispozici pouze pro aktuální stav. Data z minulosti nejsou pro všechny ukazatele dostupná, proto je v práci provedeno pouze srovnání s aktuálním stavem. Přestože to může mírně ovlivnit přesnost analýzy, předpokládá se, že v posledních letech nedošlo k zásadním změnám. Pro relevantnější porovnání byly proto použity vážené klouzavé průměry, které kladou větší důraz na aktuální situaci.

7.1 Komparativní analýza podle vybraných ukazatelů

Následující analýza se zaměřuje na porovnání vybraných ukazatelů financování sportu v jednotlivých městech. Výsledky interpretujeme s ohledem na jejich charakteristiky

7.1.1 Celkové výdaje

Nejprve porovnáme celkové výdaje na sport a zájmové činnosti v jednotlivých městech v letech 2017–2024. Pro snadnější interpretaci budou výdaje vztaženy k počtu obyvatel, čímž získáme přehled o výdajích na jednoho obyvatele.

Graf č. 29 znázorňuje průměrné roční výdaje na obyvatele v letech 2017–2024 ve vybraných městech. Nejvyšší průměrné roční výdaje na obyvatele vykázala Opava (28 308 Kč), následovaná Kladnem (27 665 Kč), Zlínem (26 420 Kč), Ústím nad Labem (26 262 Kč) a Přerovem (25 896 Kč). Tento ukazatel umožňuje efektivnější srovnání měst s rozdílným počtem obyvatel a poskytuje cenný kontext pro další analýzu výdajů na sport a zájmové činnosti.

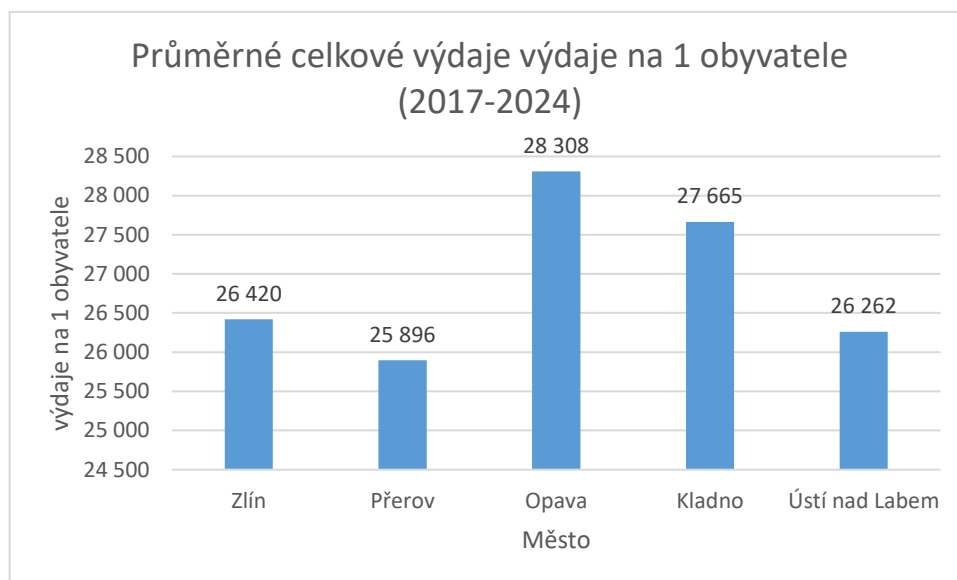

Figure 29 – Průměrné celkové výdaje na 1 obyvatele (2017-2024)

7.1.2 Výdaje na sport a zájmové činnosti

V návaznosti na analýzu celkových výdajů se nyní zaměříme na výdaje specificky určené na sport a zájmové činnosti. Provedeme srovnání absolutních hodnot výdajů a jejich podílu na celkových výdajích jednotlivých měst.

Graf č. 30 porovnává výdaje na sport a zájmové činnosti v jednotlivých městech v letech 2017–2024. Trendy vývoje jednotlivých měst jsme si rozebrali dříve. Z grafu je patrné, že Kladno nejvíce investovalo do sportu v každém roce kromě 2024, kdy došlo k výraznému poklesu investičních výdajů, jak jsme si již vysvětlili v předešlé kapitole.

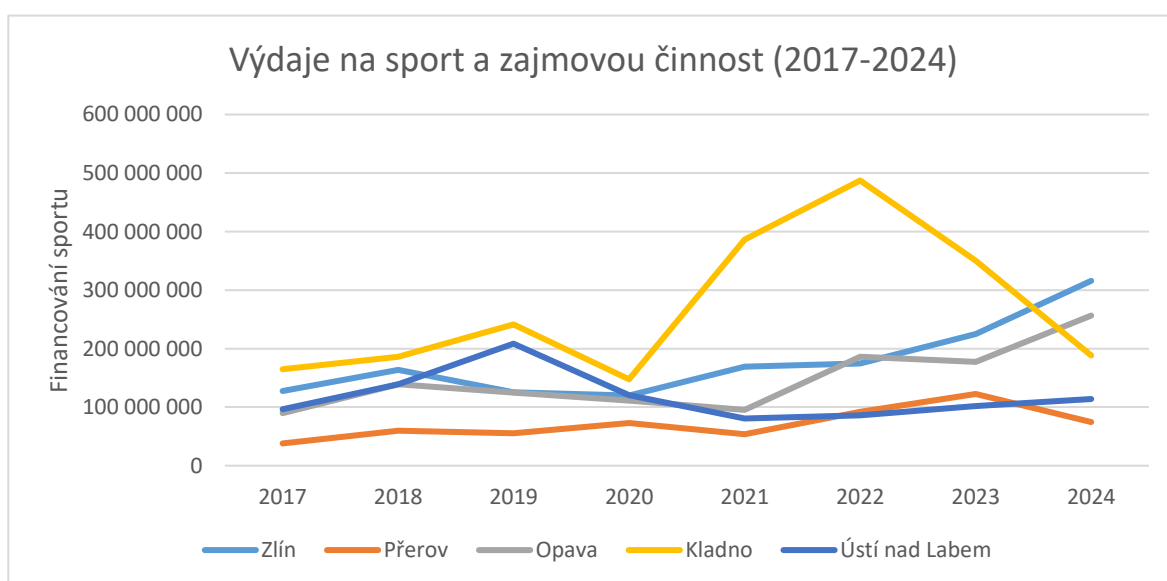

Figure 30 – Výdaje na sport a zájmové činnosti jednotlivých měst (vlastní zpracování)

Při pohledu na další města je vidět že Ústí nad Labem se do roku 2020 dařilo držet s Kladnem krok. Ovšem následné roky však Ústí nad Labem zaostalo, zatímco Kladno dále zvyšovalo své investice. Město Zlín v průběhu let zvyšovalo podporu sportu, a dokonce v roce 2024 investoval v porovnání nejvíce prostředků. Rostoucí trend lze vyčíst i u měst Opava a Přerov, avšak v menším měřítku.

Nutno dodat, že graf č. 30 nezohledňuje velikost měst, a tudíž možnosti měst k podpoře sportu. Proto si uvedeme další porovnání, které budou zohledňovat jak velikost měst, tak sportovní zázemí.

Na grafu č. 31 vidíme průměrné roční výdaje na sport a zájmové činnosti na 1 obyvatele v letech 2017-2024. Tento graf nám ukazuje přesnější pohled na podporu sportu, jelikož zohledňuje obyvatelstvo jednotlivých měst. Z grafu je zřejmé, že v přepočtu na 1 obyvatele nejvíce financí na podporu a rozvoj sportu investuje Kladno, které ročně vyčlení na sport a zájmové činnosti v průměru 3931 Kč. Na druhé straně Ústí nad Labem vykazovalo výrazně nižší průměrné roční výdaje na sport a zájmové činnosti na obyvatele ve srovnání s Kladnem více než třikrát nižší.

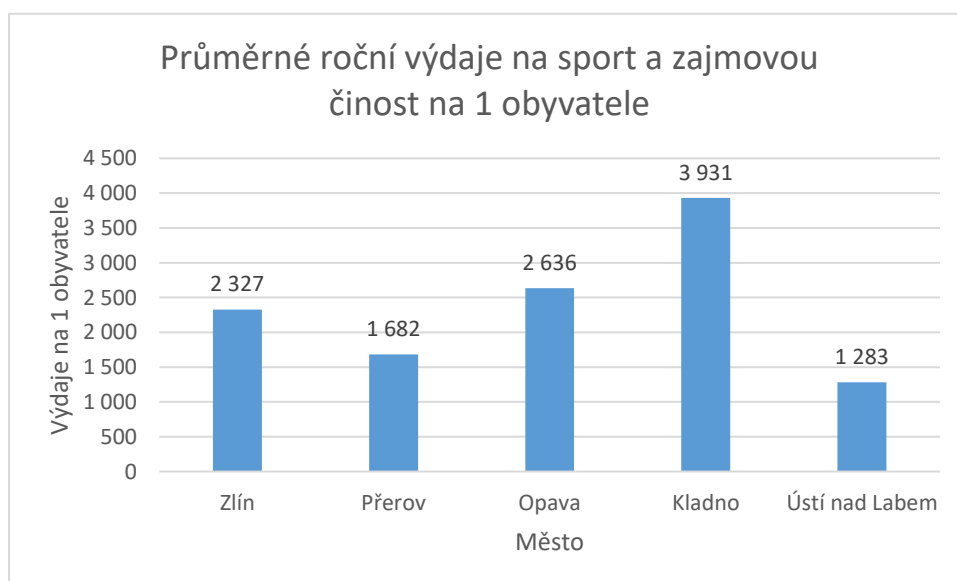

Figure 31 – Výdaje – sport a zájmová činnost na 1 obyvatele (vlastní zpracování)

Na grafu č. 32 můžeme vidět boxplot, který byl vytvořen v programu SPSS. Boxplot znázorňuje rozdělení podílu výdajů na sport a zájmové činnosti na celkových výdajích v jednotlivých městech v letech 2017–2024. Boxplot potvrzuje výsledky předešlé analýzy o nejvyšších investicích Kladna do sportu. Boxplot také znázorňuje medián jednotlivých měst (černá vodorovná přímka uvnitř jednotlivých krabic). Medián, jakožto střední hodnota, dále zpřesňuje komparaci.

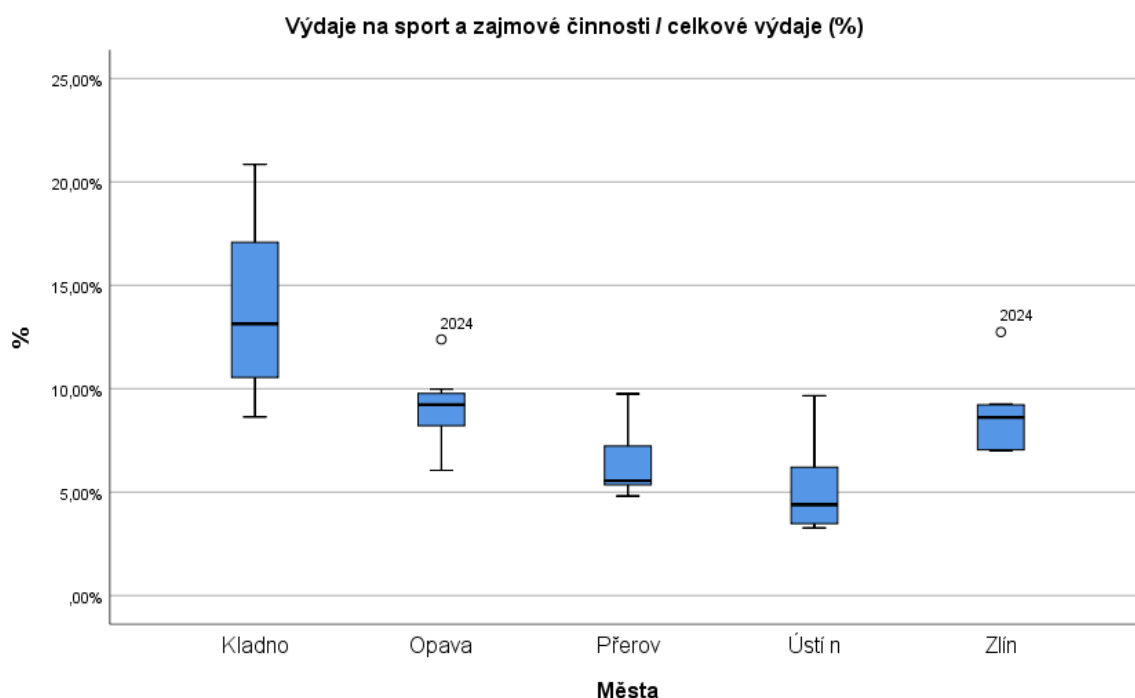

Figure 32 – Boxplot výdaje – sport a zájmová činnost v % (vlastní zpracování)

Boxplot, tedy krabicový graf, vizualizuje distribuci dat a poskytuje jasný přehled o rozptýlu hodnot. Modré krabice znázorňují rozsah 50 % nejvyšší koncentrace hodnot, který je ohraničen horním a dolním kvantilem (0,25 % - 0,75 %). Vertikální čáry směřující od krabice, se nazývají fousky a reprezentují minima a maxima jednotlivých datových sad. Na grafu lze také pozorovat výrazné odchylky, známé jako odlehlé hodnoty. Tyto odlehlé hodnoty se vyskytují u měst Zlín a Opava za rok 2024, kdy obě města výrazně zvýšila svou finanční podporu sportovním odvětvím.

Tabulka 2 doplňuje data z grafu č. 32 a uvádí průměrné hodnoty a mediány podílu výdajů na sport a zájmové činnosti na celkových výdajích pro jednotlivá města v letech 2017–2024. Tyto údaje nám lépe přiblíží srovnání jednotlivých municipalit a usnadní jejich porovnání.

Tabulka 2 – Průměry a mediány

Město	% průměr sport a zájmová činnost	% medián sport a zájmová činnost
Zlín	8,82 %	8,61 %
Přerov	6,48 %	5,55 %
Opava	9,30 %	9,23 %
Kladno	14,18 %	13,14 %
Ústí nad Labem	4,90 %	4,39 %

(vlastní zpracování)

V následující části porovnáme výdaje na sport a zájmové činnosti s aktuálním počtem sportovních zařízení, velikosti členské základny a počtu sportovních organizací. Jak již bylo zmíněno v úvodu kapitoly, pro tyto ukazatele jsou dostupné pouze aktuální data. Ovšem se předpokládá jejich relativní stabilita. Z tohoto důvodu byly pro tyto analýzy vytvořené vážené klouzavé průměry (WMA), které kladou větší důraz na aktuální hodnoty. Použití vah, které kladou větší důraz na poslední roky, minimalizujeme vlivy na změny cen (například jako jsou energie nebo pronájem) a změn ve sportovním zázemí (především velikost členské základny) na výsledky analýzy.

Pro výpočet váženého klouzavého průměru (WMA) byly použity váhy 1; 1; 1; 2; 2; 3; 3; 4 pro roky 2017–2024. Tento systém vah by měl vyhladit data, tak aby dostatečně zvýraznil ty aktuálnější, které jsou klíčové a zároveň zohlednil i starší hodnoty.

Tabulka 3 – Přehled vybraných měst a sportovního zázemí

Města	Vážený klouzavý průměr	Členská základna	Sportovní zařízení	Počet sportovních organizací
Zlín	203 294 411	14 317	88	105
Přerov	79 373 858	7 535	87	55
Opava	169 595 611	15 828	61	98
Kladno	289 770 408	11 322	55	72
Ústí nad Labem	109 855 824	11 178	84	107

(vlastní zpracování)

Tabulka 3 obsahuje data, která budou použita pro komparativní analýzu financování sportu ve vybraných městech. Hlavním cílem těchto analýz bude porovnat vztah mezi výdaji na sport a sportovním zázemím a infrastrukturou.

Důležité bude zohlednit i velikost členské základny sportovních organizací, počet sportovních zařízení a organizací v poměru k velikosti daného města. Tyto porovnání budou vypracovány v dalších kapitolách komparativní analýzy.

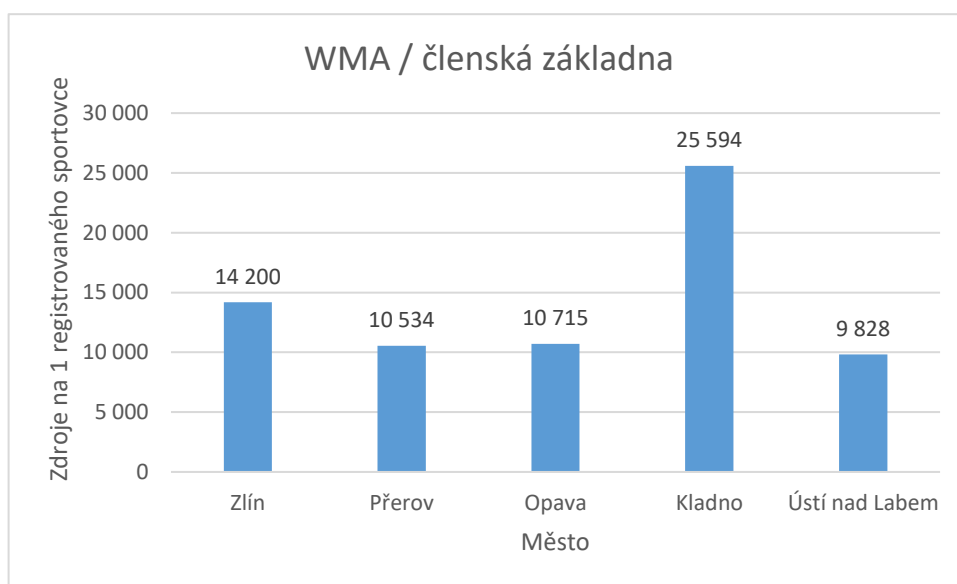

Figure 33 – WMA / členská základna (vlastní zpracování)

Na grafu č 33 můžeme vidět kolik jednotlivá města vynakládají prostředků na jednoho registrovaného sportovce. Z této analýzy jasně vychází, že nejvyšší výdaje na sportovce vykazuje Kladno (25 594 Kč). Poté nejvíce financuje města Zlín (14 200 Kč), Opava (10 715 Kč) a Přerov (10 534 Kč). Nejméně prostředků na sportovce vynakládá Ústí nad Labem (9 828 Kč).

Další ukazatel (graf č. 34) znázorňuje pomocí váženého klouzavého průměru, kolik města vynakládají na sport a zájmové činnosti v poměru ke svým sportovním zařízením. Stejně jako u předešlých analýz vykazuje nejlepší výsledky Kladno, které na jedno sportovní zařízení na svém území vynakládá v průměru 5 268 553 Kč. Kladno meziročně investuje do odvětví sportu a zájmové činnosti nejvíce finančních prostředků, a to i přes fakt, že na jeho území se nachází nejmenší počet sportovních zařízení. Z tohoto důvodu je vidět propastný rozdíl mezi Kladnem a ostatními městy. Kladno na jedno zařízení vynaloží téměř dvakrát více než druhá Opava. Nejméně finančních prostředků na jedno zařízení vykazuje Přerov, což by mohlo mít vliv na horší stav sportovní infrastruktury ve městě. Také Ústí nad Labem si nevede nejlépe, jelikož na jedno zařízení vynakládá až čtyřikrát méně finančních prostředků než první Kladno.

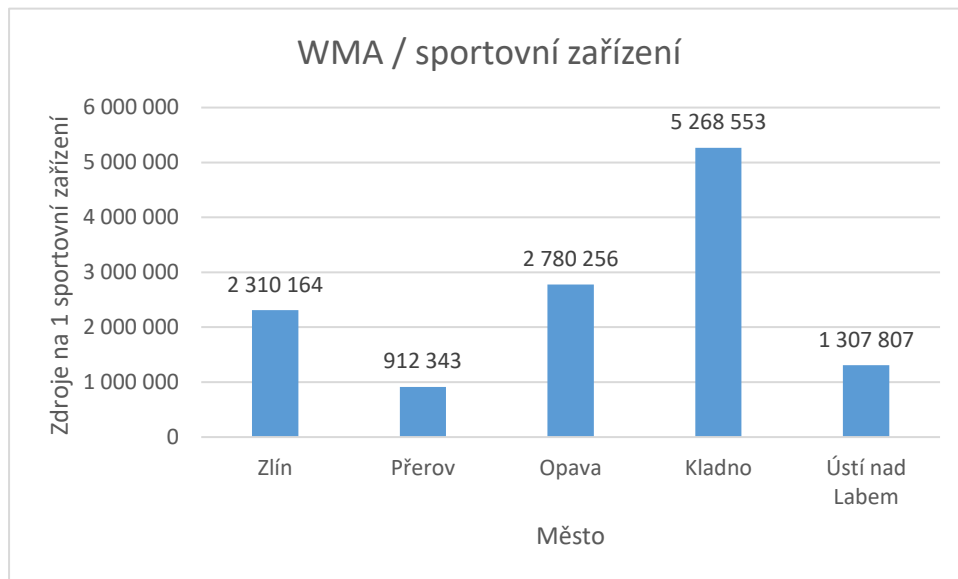

Figure 34 – WMA / sportovní zařízení (vlastní zpracování)

Posledním ukazatelem, který v této podkapitole porovnáme, je počet sportovních organizací ve vztahu k váženému klouzavému průměru výdajů na sport a zájmovou činnost. Výsledky tohoto srovnání znázorňuje graf č. 35. I tento graf potvrzuje, že Kladno vynakládá na jednu sportovní organizaci nejvíce finančních prostředků napříč všemi městy (4 024 589 Kč), což může naznačovat vyšší podporu místních spolků. Ostatní města nedosahují ani poloviny této hodnoty. Nejhorší výsledky zaznamenalo Ústí nad Labem, které stejně jako v případě sportovních zařízení vynakládá na jednu sportovní organizaci až čtyřikrát méně prostředků než Kladno.

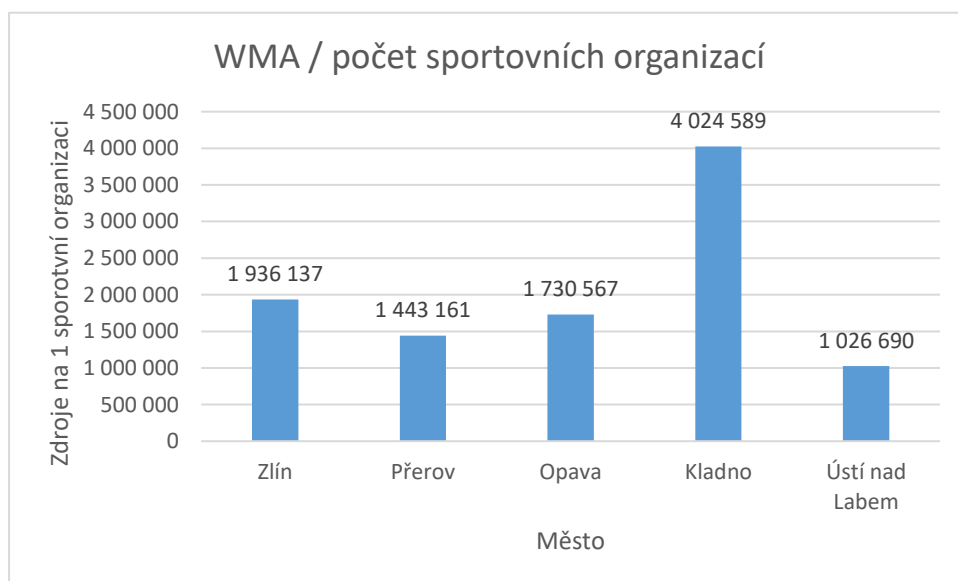

Figure 35 – WMA / sportovní organizace (vlastní zpracování)

7.1.3 Provozní výdaje

V této podkapitole budou porovnány provozní výdaje měst na sport a zájmovou činnost v období 2017-2024. Toto porovnání by nám mělo nastínit, které město nejvíce přispívá na údržbu a chod sportovních zařízení a spolků. Provozní výdaje jsou primárně tvořeny neinvestičními transfery na sportovní zařízení ve vlastnictví obce a neinvestičními transfery spolkům. Z tohoto hlediska je důležité porovnat jejich vztah se sportovním zázemím municipalit.

Postupně provedeme analýzu absolutních hodnot provozních výdajů a zohledníme tyto výdaje vůči velikosti města (výdaje na obyvatele). Na závěr prozkoumáme vztah mezi počtem sportovních zařízení a organizací.

Na úvod si uvedeme provozní výdaje v absolutních hodnotách. Pro toto porovnání nám poslouží graf č. 36. Data naznačují, že provozní výdaje měst jsou relativně stabilní v průběhu celého období. Nejvyšší nárůst lze pozorovat u města Zlín, a to primárně v posledních letech, kdy od roku 2023 přispíval v porovnání s ostatními městy nejvíce. Do roku 2022 si nejlépe vedlo město Kladno. Ostatní města financují odvětví sportu sice stabilně, avšak v menší míře než Zlín a Kladno.

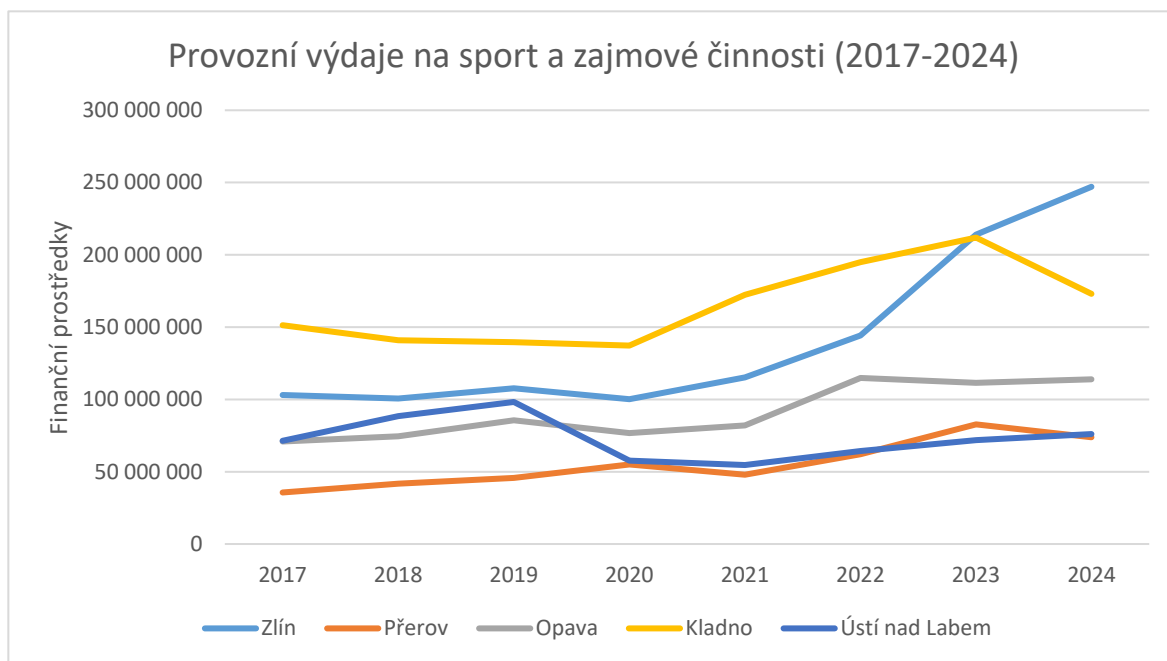

Figure 36 – Provozní výdaje na sport a zájmové činnosti (vlastní zpracování)

Další graf č. 3 znázorňuje průměrné provozní výdaje na jednoho obyvatele v letech 2017–2024 pro vybraná města. Z porovnání je zřejmé, že město Kladno má nejvyšší provozní výdaje na obyvatele, dosahující 2407 Kč. Naopak, Ústí nad Labem vykazuje za

celé období nejnižší výdaje, pouhých 790 Kč na obyvatele. Za Kladnem následují města Zlín (1862 Kč/ob), Opava (1629 Kč/ob) a Přerov (1313 Kč/ob). Tyto výsledky mohou naznačovat efektivnější správu sportovní infrastruktury a úspěšnost sportovních spolků ve městě Kladno ve srovnání s Ústím nad Labem.

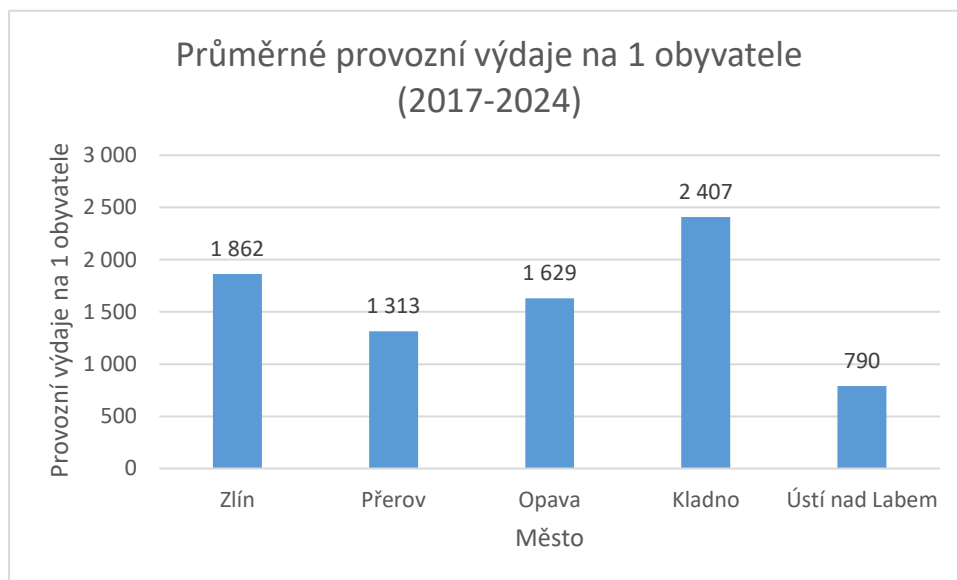

Figure 37 – Průměrné provozní výdaje na obyvatele (vlastní zpracování)

Nyní bude, stejně jako u celkových výdajů na sport a zájmové činnosti porovnáván vážený klouzavý průměr (WMA), Váhy WMA zůstávají stejné. WMA bude porovnán s počtem sportovních zařízení, sportovních organizací a také se členskou základnou jednotlivých měst. Data pro následné analýzy jsou uvedeny v tabulce č. 4

Tabulka 4 – Přehled měst a jejich WMA provozních výdajů

Města	Vážený klouzavý průměr
Zlín	165 033 145
Přerov	62 277 662
Opava	99 030 591
Kladno	174 337 171
Ústí nad Labem	70 311 800

(vlastní zpracování)

Nejvyšší průměr v období 2017-2024 provozních výdajů si připisuje Kladno (174 mil. Kč). Za ním následuje Zlín (165 mil Kč), Opava (99 mil Kč), Ústí nad Labem (70 mil Kč) a na posledním místě je Přerov (62 mil Kč).

Jako první porovnáme provozní výdaje WMA s velikostí členské základny. Výsledky jsou znázorněny na grafu č. 38. Data ukazují, jaké jsou provozní výdaje jednotlivých měst na jednoho registrovaného sportovce. Z analýzy je zřejmé, že nejlépe si vede Kladno, které v přepočtu na jednoho sportovce vynaloží 15 398 Kč. Naopak města Opava a Ústí nad Labem vykazují nejnižší výdaje, a to 6 257 Kč a 6 290 Kč. Tento trend lze přičíst jak nižším provozním výdajům municipalit, tak i velké členské základně.

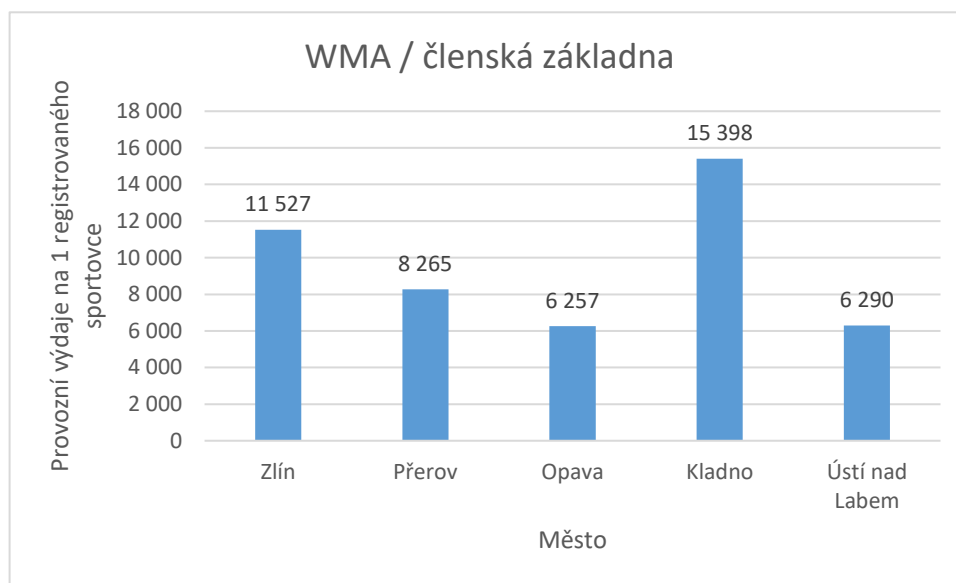

Figure 348 – WMA provozních výdajů / členská základna (vlastní zpracování)

Jako další krok budeme analyzovat provozní náklady měst ve vztahu k počtu sportovních zařízení. Tento ukazatel je zobrazen v grafu č. 39. Výsledky potvrzují, že největší podpory se dostává sportovním zařízením ve městě Kladně, kde činí 3 170 tis. Kč. Naopak nejmenší zdroje na jedno zařízení vykazují města Přerov (716 tis. Kč) a Ústí nad Labem (837 tis. Kč). Provozní výdaje tvoří páteř správy sportovních zařízení a nižší hodnoty mohou indikovat horší stav objektů a sníženou kvalitu podmínek na sportovištích, které jsou k dispozici v daném městě. Tyto podmínky se mohou projevovat na angažovanosti obyvatel ve sportu a tímto způsobem učinit sportovní služby méně atraktivními.

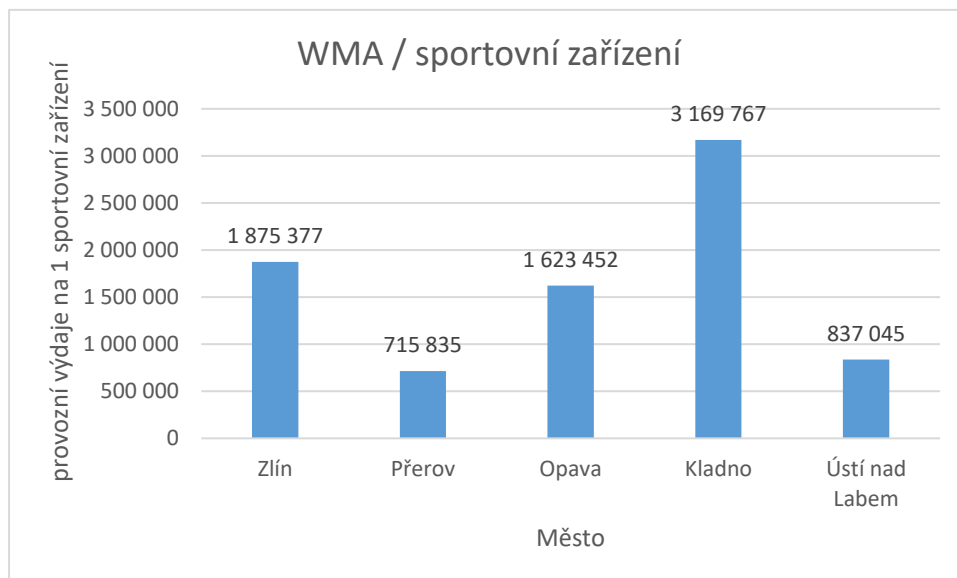

Figure 35 – WMA provozních výdajů / sportovní infrastruktura (vlastní zpracování)

Poslední analýzou, která zkoumá provozní výdaje, je porovnání s počtem sportovních organizací v jednotlivých městech. Toto porovnání je zobrazeno v grafu č. 40. Z grafu je patrné, že nejvíce provozních výdajů na jednu sportovní organizaci vykazuje Kladno s 2 421 tis. Kč. Naopak nízké hodnoty jsou zaznamenány ve městech Přerov a Opava, obě kolem 1 000 tis. Kč. Nejnížší hodnoty dosahuje město Ústí nad Labem s pouhými 657 tis. Kč na jednu sportovní organizaci. Provozní náklady jsou pro spolky důležitou částí financování jejich chodu a podpora ze strany měst může přímo ovlivnit úspěšnost místních spolků, což následně rozšíří popularitu sportu v komunitě.

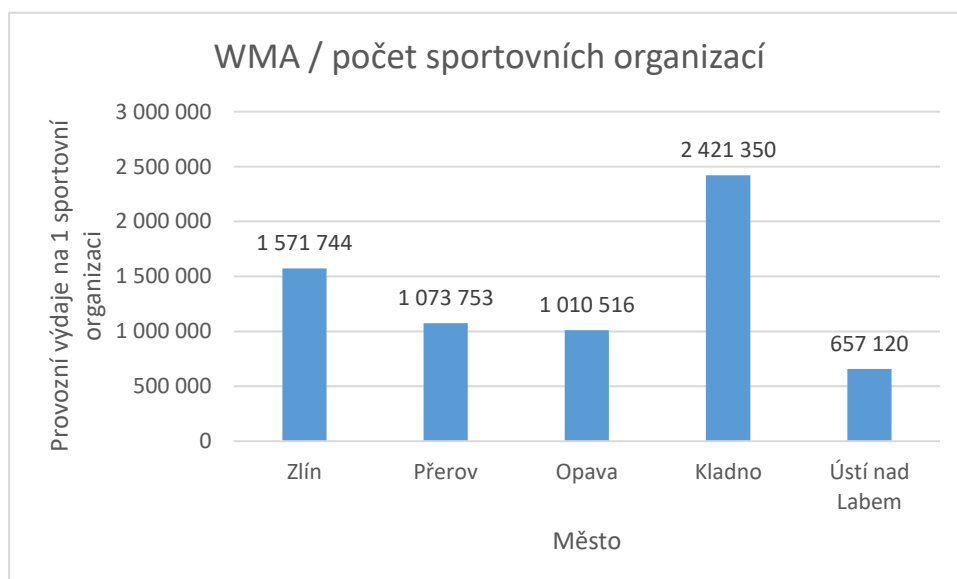

Figure 40 – WMA provozních výdajů / sportovní organizace (vlastní zpracování)

7.1.4 Investiční výdaje

Porovnání se zaměří na srovnání absolutních hodnot investičních výdajů v jednotlivých letech. Abychom zohlednili velikost měst, budou investiční výdaje porovnány s počtem obyvatel. Na závěr se porovnají celkové investiční výdaje za období 2017–2024 s počtem sportovních zařízení. Důraz bude kladen na počet sportovních zařízení, jelikož investiční výdaje jsou primárně určeny pro sportovní infrastrukturu, jako jsou stavby a rekonstrukce. Proto budou data za celé období zohledněna pro přehled celkových investic měst do sportu

Toto srovnání nám poskytne detailní pohled na investiční výdaje jednotlivých municipalit. Analyzování těchto výdajů umožní lépe porozumět tomu, jak každé město přistupuje k podpoře sportovní infrastruktury.

K úvodu si představíme tabulku č. 6, která shrnuje celkové investice jednotlivých měst do sportu a zájmové činnosti v letech 2017–2024. Již na první pohled je zřejmé, že mezi městy existují značné rozdíly. Tato data porovnáme s již zmíněnými kritérii, abychom zjistili, zda poměrové ukazatele potvrzují tyto rozdíly.

Tabulka 5 – Celkové investiční výdaje 2017-2024

Města	Investiční výdaje celkem 2017-2024
Zlín	288 563 640
Přerov	123 252 620
Opava	450 297 580
Kladno	830 906 082
Ústí nad Labem	365 245 910

(vlastní zpracování)

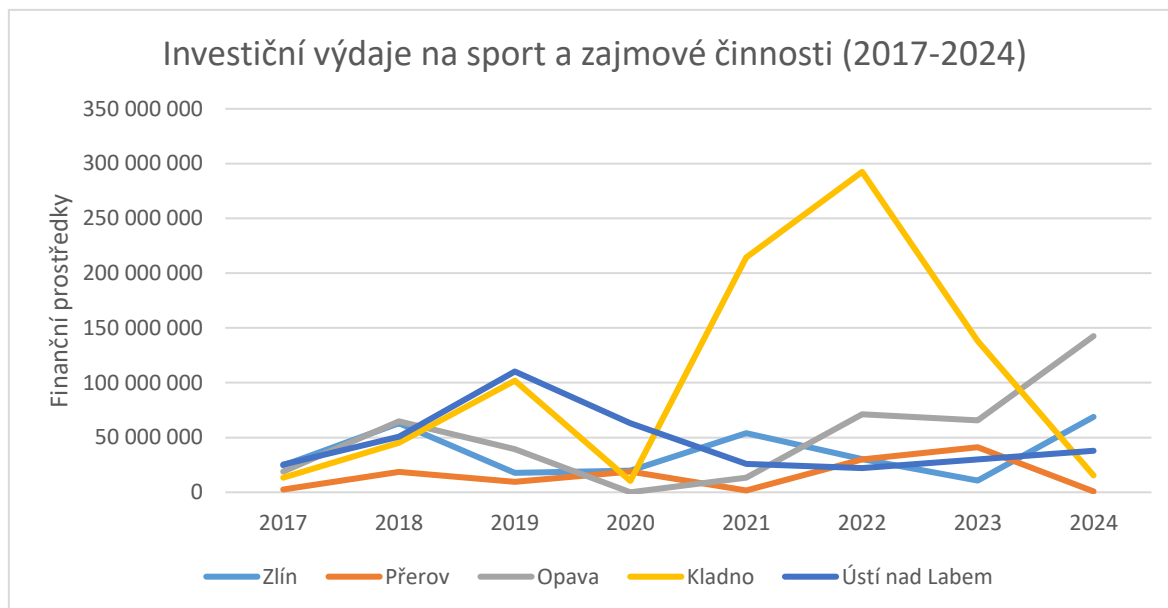

Figure 41 – Investiční výdaje na sport a zájmové činnosti (vlastní zpracování)

Graf č. 41 zobrazuje celkový vývoj investičních výdajů municipalit v letech 2017–2024. Na rozdíl od provozních výdajů je patrné, že investice kolísají v jednotlivých letech. Z dat vyplývá, že nejvyšší investice zaznamenalo Kladno, především v letech 2021–2023. Rovněž můžeme potvrdit, že Opava v posledních letech zvýšila své investice do sportovní infrastruktury, což může naznačovat rostoucí důraz na rozvoj sportovních aktivit v tomto městě.

Další graf č. 42 zohledňuje investiční výdaje v období 2017–2024 na základě počtu obyvatel ve vybraných municipalitách. Kladno alokuje nejvíce prostředků na rozvoj sportovní infrastruktury, přičemž průměrně investuje 1 524 Kč ročně na jednoho obyvatele. Naopak města Zlín, Přerov a Ústí nad Labem investují do sportovní infrastruktury průměrně třikrát méně prostředků na jednoho obyvatele. Tento rozdíl naznačuje, jak výrazně se investiční priority různých měst liší v závislosti na jejich rozpočtových možnostech a strategiích zaměřených na podporu sportu.

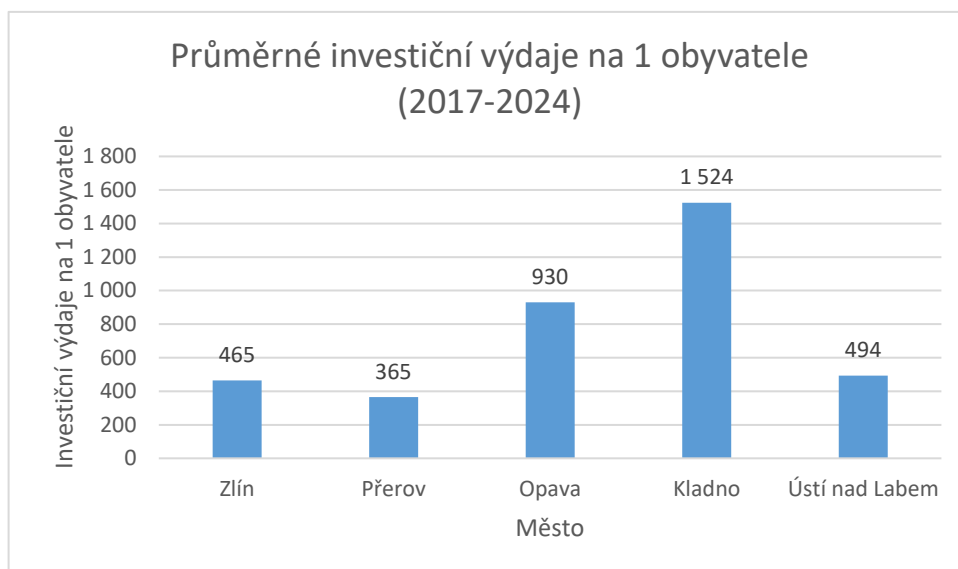

Figure 42 – Průměrné investiční výdaje (vlastní zpracování)

Na závěr se zaměříme na analýzu celkových investic v poměru k počtu sportovních zařízení ve vybraných municipalitách (graf č. 43). Z analýzy dat vyplývá, že město Kladno za osm let investovalo na jedno zařízení nejvyšší částku, a to 15 107 tisíc Kč. Město Opava dosáhlo investice téměř poloviny této částky. S výrazným odstupem následují města Zlín a Ústí nad Labem. Nejméně investovalo město Přerov, které vynaložilo pouze 1 417 tisíc Kč. Nízké hodnoty investic mohou vést k horšímu stavu sportovní infrastruktury a nedostatečnému rozvoji nových sportovních zařízení. Sportovní infrastruktura tvoří klíčové podmínky pro fungování všech sportovních odvětví a je zásadním faktorem pro úspěšné působení spolků a organizací v daném městě.

Figure 43 – Celkové investiční výdaje / sportovní zařízení (vlastní zpracování)

7.1.5 Další ukazatele

Další ukazatelé, které doplní komparativní analýzu měst budou poměrové ukazatele pro sportovní zázemí a infrastrukturu. Také bude porovnání průměrného ročního tempa růstu pro výdaje na sport a zájmové činnosti, provozní výdaje a investiční výdaje jednotlivých municipalit.

Tabulka 6 – Průměrné tempo růstu

Města	Průměrné tempo růstu výdajů na sport	Průměrné tempo růstu provozních výdajů
Zlín	13,85 %	13,30 %
Přerov	10,10 %	10,95 %
Opava	16,19 %	7,02 %
Kladno	1,93 %	1,94 %
Ústí n/l	2,37 %	0,91 %

(vlastní zpracování)

Tabulka č. 7 znázorňuje ukazatele průměrného ročního růstu financování v období 2017-2024, které lépe ilustrují vývoj podpory tohoto odvětví ze strany města. Tento ukazatel je velmi citlivý na počáteční hodnotu, neboť se od ní odvíjejí následující čísla. Během zkoumaného období nejvíce zvyšovalo svou podporu sportu a zájmovým činnostem město Opava, které vykázalo průměrný roční nárůst o 16,19 %. Následují města Zlín (13,85 %) a Přerov (10,10 %). Nejmenší průměrný nárůst je evidován v městech Ústí nad Labem (2,37 %) a Kladnu (1,93 %).

U Kladna je tento výsledek překvapivý, protože z předchozích výzkumů vyplývá, že město se aktivně angažovalo ve podpoře sportu. Konkrétní nízká hodnota však vychází z výrazných propadů výdajů v letech 2020, 2023 a 2024. V případě Ústí nad Labem bylo zjištěno, že propad nastal zejména v letech 2020 a 2021, což může být důsledkem pandemie COVID-19, která vedla k omezení sportovních a kulturních akcí. Následné hodnoty porostly pouze nevýrazně.

Provozní výdaje nejvíce navyšovalo město Zlín s průměrným ročním nárůstem 13,30 %. Následují města Přerov (10,95 %), Opava (7,02 %), Kladno (1,94 %) a Ústí nad Labem s pouhými 0,91 %.

Investiční výdaje často výrazně kolísají, což je způsobeno jednorázovými investicemi nebo neočekávanými výdaji na obnovu a modernizaci stávající infrastruktury. Toto kolísání

výdajů může způsobit, že výsledky analýzy jsou příliš zkreslené původními hodnotami z roku 2017. Průměrné tempo růstu tak nemá výraznou váhu a může klamat při hodnocení skutečného vývoje.

Další analýza bude porovnávat městské sportovní charakteristiky. Data o sportovním zázemí a infrastruktuře z tabulky č. 1 budou porovnány s počtem obyvatel jednotlivých měst za rok 2024. To umožní posoudit sportovní vybavenost jednotlivých měst s ohledem na jejich velikost. Údaje o počtu obyvatel jsou shrnuty v kapitole „5.2 obyvatelstvo“. Cílem je zjistit koncentraci těchto objektů na 1000 obyvatel.

Tabulka 7 – Sportovní charakteristiky

Města	Počet sp. zařízení na 1000 ob.	Počet sp. organizace na 1000 ob.	Počet sportovců na 1000 ob.	Počet trenérů na 1000 ob.
Zlín	1,185	1,414	192,809	8,983
Přerov	2,088	1,392	180,865	10,489
Opava	1,097	1,763	284,676	13,525
Kladno	0,796	1,042	163,902	8,092
Ústí n/L	0,920	1,171	122,375	6,383

(vlastní zpracování)

Tabulka 7 shrnuje všechny potřebné ukazatele, jako jsou počet sportovních zařízení, počet sportovních organizací, počet sportovců a počet trenérů na 1000 obyvatel. Tyto údaje slouží k porovnání sportovních charakteristik jednotlivých měst. Výsledky ukazují na kvantitativní přednosti, které mohou naznačovat příznivé podmínky pro lepší sportovní úspěšnost a rozvoj sportu v daných municipalitách.

Nejvyšší koncentrace sportovních zařízení se nachází ve městě Přerov, kde na 1000 obyvatel připadá více než 2 sportovní zařízení. Následují města Zlín s 1,185 sportovními zařízeními na 1000 obyvatel, Opava s 1,097 sportovními zařízeními na 1000 obyvatel a Ústí nad Labem s 0,92 sportovními zařízeními na 1000 obyvatel. Nejmenší počet sportovních zařízení evidujeme na Kladně, kde na 1000 obyvatel připadá pouze 0,796 sportovních zařízení.

Množství sportovních organizací poskytuje obyvatelům měst široké možnosti účasti na sportovních aktivitách. Největší počet sportovních organizací sídlí v Opavě, kde na 1000 obyvatel připadá 1,763 sportovní organizace. Druhá nejvyšší koncentrace je ve Zlíně, s 1,414 organizacemi na 1000 obyvatel. Následují města Přerov s 1,392 sportovními

organizacemi, Ústí nad Labem s 1,171 organizacemi a Kladno s 1,042 sportovními organizacemi na 1000 obyvatel.

Členská základna registrovaných sportovců hraje klíčovou roli ve sportovní kultuře a má významný dopad na města, ve kterých sportovci působí. Sport přináší řadu benefitů jak pro samotné sportovce, tak pro město. Mezi hlavní výhody patří podpora zdravého životního stylu, posilování komunitních vazeb společně s kulturním životem a rozvoj mládeže.

Nejvyšší sportovní základna se nachází ve městě Opava, kde na 1000 obyvatel připadá 285 registrovaných sportovců. Opava se pyšní zdaleka největší sportovní základnou na obyvatele v porovnání s ostatními městy. S významným odstupem následují města Zlín s 193 sportovci na 1000 obyvatel a Přerov s 180 sportovci na 1000 obyvatel. Naopak nejmenší občanská angažovanost v místních sportech je evidována v Kladně, kde na 1000 obyvatel připadá 164 sportovců, a v Ústí nad Labem, kde je to jen 122 sportovců na 1000 obyvatel.

Důležitým ukazatelem, který doplňuje informace o členské základně, je také počet trenérů v jednotlivých městech. Z této analýzy vyplývá, že nejvyšší koncentrace trenérů na počet obyvatel je v Opavě (13,5 trenérů na 1000 obyvatel). Následují města Přerov (10,5), Zlín (9), Kladno (8) a Ústí nad Labem (6,4 trenérů na 1000 obyvatel). Vyšší počet trenérů může naznačovat kvalitnější tréninkové programy a větší individuální péči o sportovce, což může vést k lepším sportovním výsledkům a celkovému rozvoji sportu v daném městě.

Z tohoto důvodu jsme analyzovali poměr počtu trenérů vůči členské základně, abychom získali hlubší vhled do kvality sportovního prostředí. Výsledky tohoto porovnání ukázaly rozdíly mezi městy. Nejlepší poměr vykazuje Přerov, kde na jednoho trenéra připadá průměrně 17,2 sportovců. V Ústí nad Labem připadá na jednoho trenéra 19,2 sportovců. Následují města Kladno (20,2), Opava (21) a Zlín (21,4 sportovců na trenéra).

7.2 Shrnutí

Na základě celkových výdajů se zdá, že nejlepší podmínky pro podporu sportu má město Opava, které vykazuje nejvyšší průměrné roční výdaje na obyvatele v letech 2017-2024. Opava potvrzuje své možnosti a po Kladně má druhé nejvyšší výdaje na sport a zájmové činnosti na obyvatele. Tyto ukazatele doplňují a potvrzují také ukazatele zkoumající výdaje na sport a zájmové činnosti, kde se Opava řadí hned za Kladno. Při zohlednění financování v poměru k váženému klouzavému průměru se však město řadí mezi průměr. Tento trend je

způsoben velkou členskou základnou města, širokou sportovní infrastrukturou a velkým počtem sportovních organizací, což rozmělní celkové investice na jednotlivce a objekty.

Z finančního hlediska se Kladno jeví jako město, které nejvíce investuje do sportu a zájmové činnosti, což může naznačovat vyšší kvalitu sportovní infrastruktury a potenciální pozitivní dopad na úspěšnost místních sportovních organizací. Tento trend je podpořen i ukazateli, které zkoumají vztah mezi financováním a sportovními charakteristikami Kladna, kde město výrazně předčí všechna ostatní porovnávaná města. Za zmínku stojí také obrovské investiční výdaje Kladna do sportu, které více než trojnásobně převyšují například investice Zlína. Kladno tak výrazně podporuje sportovní odvětví i přes to, že na jeho území se nachází relativně méně sportovních organizací a sportovní infrastruktury. Vyšší úroveň podpory a kvalitnější zázemí mohou motivovat více lidí k zapojení se do sportovních aktivit, což přispívá k celkovému rozvoji sportovní kultury v daném městě. Zlepšení infrastruktury a zázemí pro sport má pozitivní vliv nejen na samotné sportovce, ale také na celou komunitu. Tuto podporu sportu může ovlivňovat i věková struktura obyvatelstva, jelikož podle indexu stárí se jedná o druhé nejmladší město v porovnávaném vzorku.

Naopak v Ústí nad Labem můžeme pozorovat opačný trend. I přes velký objem sportovních zařízení a nejvyšší počet sportovních organizací ze všech zkoumaných měst, vynakládá Ústí nad Labem nejméně prostředků na podporu odvětví sportu a zájmové činnosti. To může mít za následek špatný stav sportovní infrastruktury, nedostatečnou podporu organizací ze strany města a jejich závislost na financování z jiných zdrojů, což se může projevit v jejich nižší úspěšnosti. Z hlediska financování se Ústí nad Labem jeví jako nejhůře podporující sport napříč všemi zkoumanými městy. Tato politika města nemusí být zcela příznivá k podpoře mládeže, zvláště ve vztahu k indexu stárí, jelikož Ústí nad Labem je nejmladším městem v porovnání s ostatními.

Město Přerov bychom mohli zařadit do podobné kategorie jako Ústí nad Labem. Přestože sportovní infrastruktura města je poměrně rozsáhlá, Přerov nevynakládá na podporu sportu obzvláště velké finanční prostředky. Město se řadí mezi nejhůře hodnocené v investičních výdajích, což je vzhledem k počtu sportovních zařízení vcelku paradoxní. Tento stav je však pravděpodobně způsoben jinými prioritami města.

V této analýze bychom mohli Zlín zařadit mezi města s průměrnou podporou sportu. Město vykazuje třetí nejvyšší průměrné výdaje na sport a zájmové činnosti v přepočtu na obyvatele, hned po Kladně a Opavě. V některých ohledech, jako jsou poměrové ukazatele vůči členské základně nebo počtu sportovních organizací, dokonce Zlín předčí i Opavu. Pro

Zlín jsou charakteristické vysoké provozní výdaje, ve kterých se řadí na druhé místo hned za Kladno. To naznačuje dobrou úroveň podpory sportovních zařízení a spolků ve městě. Na druhou stranu Zlín vykazuje relativně nízké investiční výdaje, které jsou druhé nejnižší po Přerovu. To by mohlo vést k horší kvalitě sportovních zařízení a tím zhoršovat podmínky pro sportovce ve městě. Zlín se může pyšnit rozsáhlou sportovní infrastrukturou, rozmanitou nabídkou sportovních organizací i velkou sportovní základnou. Ve všech těchto ukazatelích se Zlín v přepočtu na obyvatele řadí na druhé místo.

Je důležité zdůraznit, že tato komparativní analýza se zaměřuje především na kvantitativní ukazatele. Práce nezkoumá kvalitu sportovních zařízení ani sportovních organizací v jednotlivých městech. Z tohoto důvodu mohou být některé výsledky zkreslené, právě kvůli absenci kvalitativních ukazatelů. Výsledky této kapitoly budou dále shrnuty a zhodnoceny v následující kapitole, kde na základě zjištěných dat uvedeme, které město nejlépe a nejhůře podporuje sport.

8 METODOLOGIE A HODNOCENÍ PODPORY SPORTU

Pro dosažení objektivních výsledků budeme města porovnávat podle následujících kritérií, která jsou uvedena v tabulce č. 8. Hodnocení měst bude provedeno na základě 12 ukazatelů, které jsou rozděleny do dvou kategorií: financování sportu a sportovní charakteristiky měst. Tyto ukazatele byly zvoleny na základě předchozích analýz a byly jim přiděleny váhy. Váhy byly stanoveny subjektivně, s ohledem na důležitost a rozsáhlost předchozích analýz.

Kategorie financování sportu, která zahrnuje ukazatele jako celkové výdaje na sport a zájmové činnosti, provozní výdaje, investiční výdaje, průměrné tempo růstu výdajů na sport a zájmové činnosti, a poměrové výdaje na sport a zájmové činnosti vůči sportovním zařízením, sportovním organizacím a členské základně, má celkovou váhu 65 %. Tato kategorie má vyšší váhu, protože se diplomová práce z velké části zabývá právě touto tematikou a data z této analýzy vycházejí z delšího časového období.

Kategorie sportovní charakteristiky, která zahrnuje počty sportovních zařízení, organizací, sportovců a trenérů, má váhu 35 %. Tato nižší váha je dána tím, že data z Národní sportovní agentury jsou dostupná pouze pro aktuální stav a nejsou k dispozici údaje o vývoji těchto základů. Nicméně, i tak se jedná o důležitý pilíř, který charakterizuje sportovní možnosti jednotlivých měst. Celková váha obou kategorií se rovná 100.

Téměř všechny ukazatele zohledňují velikost a vybavenost měst. Konkrétně ukazatele 1, 2, 3, 8, 9, 10 a 11 zohledňují počet obyvatel, zatímco ukazatele 4, 5, 6 a 12 zohledňují koncentraci sportovního zázemí.

Tabulka 8 – Kritéria hodnocení

Kategorie	Ukazatele	Váha ukazatele
Financování sportu	Celkové výdaje na sport a zájmové činnosti	20
	Provozní výdaje	10
	Investiční výdaje	15
	Výdaje na sport / sp. zařízení	5
	Výdaje na sport / sp. organizace	5
	Výdaje na sport / členská základna	5
	Průměrné tempo růstu výdajů na sport	5
Sportovní charakteristiky	Sportovní zařízení	10
	Sportovní organizace	10
	Sportovci	7
	Trenéři – na obyvatele	4
	Trenéři – na sportovce	4

(vlastní zpracování)

Je důležité také připomenout povahu jednotlivých ukazatelů. Ukazatele můžeme rozdělit na maximalizační a minimalizační. U maximalizačních ukazatelů jsou nejlépe hodnocena města s nejvyššími hodnotami, zatímco u minimalizačních ukazatelů jsou to města s nejnižšími hodnotami. Ve vybraných ukazatelích je většina maximalizačních, což znamená, že nejvyšší hodnoty jsou nejlepší. Pouze ukazatel 12 má povahu minimalizační, neboť zobrazuje koncentraci trenérů na počet sportovců. Logicky platí, že čím méně dětí připadá na jednoho trenéra, tím více se jim může trenér věnovat.

Výsledky budou stanoveny pomocí dvou metod. První metoda, označovaná jako bodovací metoda, bude zohledňovat pořadí měst (1. až 5. místo) v jednotlivých ukazatelích. Podle pořadí budou městům přiděleny body (1 až 5). Následně budou body násobeny vahou, čímž vznikne skóre jednotlivého ukazatele. Tato metoda bohužel nezohledňuje velikost rozdílů mezi jednotlivými městy. Hodnoty jsou vypočítány na základě umístění měst v jednotlivých ukazatelích. Maximální počet bodů, kterého může město dosáhnout, je 50. Výhodou této metody je možnost stanovení vlastního bodování. Jak již bylo zmíněno, bylo stanoveno bodování 1 až 5, což způsobí, že výsledky mezi sebou nebudou výrazně rozlišné, protože zde nemáme minimální hodnotu 0. Příklad použití této metody je uveden v tabulce č. 9.

Tabulka 9 – Bodovací metoda ukázka 1. ukazatele

Ukazatel 1 - váha 0,2	Umístění	Body	Skóre
Zlín	3	3	6
Přerov	4	2	4
Opava	2	4	8
Kladno	1	5	10
Ústí nad Labem	5	1	2

(vlastní zpracování)

Pro zohlednění velikosti rozdílů mezi městy použijeme metodu váženého součtu (WSA), která je vhodná pro kvantitativní kritéria. Tato metoda rozdělí hodnoty jednotlivých kritérií na škále od 0 do 1, a to na základě minima a maxima, tedy ideální (nejlepší) a bazální (nejhorší) varianty ($\max = 1$ a $\min = 0$). Následně se tyto hodnoty násobí příslušnými vahami. Příklad výpočtu pro první ukazatel je uveden v tabulce č. 10. Města s hodnotami blížícími se 1 budou hodnocena nejlépe, a naopak.

Tabulka 10 – Metoda WSA ukázka 1. ukazatele

Metoda Váženého součtu	1. ukazatel – hodnoty	1. ukazatel – WSA
Zlín	2 327	0,394
Přerov	1 682	0,151
Opava	2 636	0,511
Kladno	3 931	1,000
Ústí nad Labem	1 283	0,000
Váhy	0,2	0,2
Povaha	Max	Max
H – ideální varianta		3 931,320
D – bazická varianta		1 283,388
ABS (H–D)		2 647,933

(vlastní zpracování)

8.1 Bodovací metoda

První metodou je tedy bodovací metoda, která se v mnoha ohledech podobá metodě pořadí. Výsledky této metody jsou uvedeny v tabulce č. 11. Konkrétní hodnoty dat a podrobnější tabulky s výpočty naleznete v příloze č. 2.

Tabulka 11 – Výsledky bodovací metody

Metoda Bodovací	Financování sp.	Sp. Charakteristiky	Body celkem	Umístění
Zlín	18,5	12,4	30,9	3.
Přerov	13,5	13,7	27,2	4.
Opava	24,5	14,3	38,8	1.
Kladno	30,5	5,4	35,9	2.
Ústí nad Labem	10,5	6,7	17,2	5.

(vlastní zpracování)

Podle bodovací metody se nejlépe umístilo město Opava, které sice finančně nepodporuje sport nejvýrazněji, ale disponuje nejlepším sportovním zázemím. Opava získala 38,8 bodů z 50 možných. Druhým nejlépe hodnoceným městem pro rozvoj sportu se stalo Kladno, které dosáhlo 35,9 bodů. Skutečnost, že Kladno zdaleka nejvíce financuje sport a zájmové činnosti, může mít zásadní vliv na rozvoj infrastruktury a organizací, jelikož v této oblasti si Kladno nevede nejlépe. Jako průměr v rámci zkoumaného vzorku bychom mohli označit město Zlín, které si připisuje celkem 30,9 bodů. Hned za ním se umístilo město Přerov s 27,2 body. Nejhůře si vede město Ústí nad Labem, které získalo pouhých 17,2 bodů, což představuje ztrátu více než 10 bodů na čtvrtý Přerov.

8.2 Metoda váženého součtu

Výsledky metody váženého součtu jsou uvedeny v tabulce č. 12. Podrobné tabulky s hodnotami a výpočty naleznete v příloze č. 3.

Tabulka 12 – Výsledky metody váženého součtu

Metoda WSA	Financování sp.	Sp. Charakteristiky	Celkem	Umístění
Zlín	0,245	0,127	0,372	3.
Přerov	0,100	0,237	0,337	4.
Opava	0,323	0,237	0,560	2.
Kladno	0,600	0,039	0,639	1.
Ústí nad Labem	0,023	0,049	0,072	5.

(vlastní zpracování)

Na rozdíl od bodovací metody se v metodě WSA nejlépe umístilo město Kladno, protože tato metoda zohledňuje rozdíly hodnot v ukazateli. Město Kladno skutečně výrazně předčí ostatní města ve financování sportu. Celkově Kladno dosáhlo hodnoty 0,639. Tento fakt by měl Kladnu pomoci postupně vyrovnat nedostatky ve sportovním zázemí. Na druhém místě se umístilo město Opava s hodnotou 0,560. Opava si velmi dobře stojí jak z hlediska financování, tak i v oblasti sportovních podmínek pro sportovce a obyvatele. Na 3. místě se umístil Zlín s hodnotou 0,372 a poslední dvě příčky obsadila města Přerov s hodnotou 0,337 a Ústí nad Labem s hodnotou 0,072.

8.3 Shrnutí

Obě metody se shodují že nejpřívětivější městy pro rozvoj sportu podle zvolených ukazatelů jsou Kladno a Opava. Kladno vede na poli financí, kdežto Opava disponuje nejvyšší koncentrací sportovních organizací a sportovců. Město Zlín se podle obou metod umístil na 3. místě, avšak ztráta na čelo je propastná. Město Přerov se celkově umístilo na 4. místě. Město ztrácí primárně co se týče financování sportu. Nejhorším městem podle výzkumu je Ústí nad Labem. Město zaostává ve všech ukazatelích s výjimkou koncentrace trenérů na sportovce.

9 INTERPRETACE VÝSLEDKŮ

Cílem této diplomové práce bylo zhodnotit politiky podpory rozvoje sportu na úrovni municipalit ČR. Práce se zaměřovala na porovnávání financování sportu a sportovního zázemí ve vybraných městech, pomocí vybraných ukazatelů a metod. K dosažení cíle byly z úvodu práce stanoveny následující výzkumné otázky:

- Výzkumná otázka č1: Jak se vyvíjela finanční podpora sportovního odvětví ve vybraných municipalitách v období let 2017–2024?
- Výzkumná otázka č2: Které z vybraných měst je podle zvolených kategorií nejpríznivější pro sport?
- Výzkumná otázka č3: Jaká je podpora rozvoje sportu ze strany města Zlína?

9.1 Výzkumné otázky

9.1.1 Jak se vyvíjela finanční podpora sportovního odvětví ve vybraných municipalitách v období let 2017-2024

Tuto výzkumnou otázku podobně popisuje kapitola 6 „Analýza financování sportu“, kde jsou postupně analyzovány finanční prostředky měst do odvětví sportu a zájmové činnosti. Analýza zohledňuje podílové ukazatele i vývoj v čase. Podílové ukazatele jsou koncipovány, tak aby zohlednily jak počet obyvatel, tak i sportovní vybavenost jednotlivého města. Podrobnější výsledky, zaměřující se na komparaci měst, můžeme nalézt ve shrnutí kapitoly 7.2.

Výsledky v této kapitole naznačují, že nejvíce finančně sport podporuje město Kladno, které v celém období vykazuje nejlepší hodnoty financování i co se týče podílových ukazatelů. Jedinou oblastí, kde si Kladno nevedlo nejlépe je ukazatel průměrného tempa růstu, zde si Kladno připisovalo nejmenší hodnoty. Avšak tato skutečnost může být způsobena, už tak dostatečně vysokými výdaji města právě do odvětví sportu. Obecně můžeme konstatovat, že Kladno podporovalo nejlépe sport v celém zkoumaném období.

Dalším městem, které významně finančně podporuje sport, je Opava. Město si vede obstojně ve všech zkoumaných kritériích a vykazuje nejvyšší průměrné tempo růstu výdajů na sport a zájmovou činnost. Tento trend potvrzuje i nejvyšší průměrné tempo růstu investičních výdajů. Tyto výsledky naznačují, že město Opava si uvědomuje důležitost sportu a zájmové činnosti a snaží se zvyšovat své výdaje, čímž podporuje rozvoj města.

Město Zlín se podle analýzy řadí mezi průměrná města. Analýza prokázala významný rozdíl ve financování sportu ve Zlíně ve srovnání s jinými městy, zejména v oblasti investičních výdajů, což může mít v delším časovém horizontu dopad na sportovní infrastrukturu. Analýza také zjistila, že Zlín zvyšuje své výdaje na sport. Město si připisuje průměrné roční navýšení nad 10 %, čímž se řadí mezi nejlepší. V souhrnu tyto výsledky naznačují, že Zlín primárně vyčleňuje zdroje na provoz, nikoli na investice.

Přerov je městem s výrazným sportovním zázemím, avšak podle analýzy sport není hlavním cílem rozvoje. Přerov vykazuje pozitivní nárůst celkových výdajů na provoz, tento jev však může být způsoben například nárůstem cen. Ve zkoumaném období došlo k výraznému poklesu investičních výdajů o téměř 15 % ročně.

Nejmenší podpoře sportu napříč vybranými městy se dostává v Ústí nad Labem. Město se umísťuje na posledním místě podle většiny stanovených kritérií a zlepšení se nedostavuje ani s postupem času. Během zkoumaného období si Ústí nad Labem připisuje minimální průměrný nárůst, což může naznačovat nízkou prioritu sportu ve městě.

9.1.2 Které z vybraných měst je podle zvolených kategorií nejpriznivější pro sport?

V kapitole 8 jsme si stanovili metody vícekritériálního rozhodování, pomocí kterých jsme vyhodnotili podporu sportu jednotlivých municipalit. Byly stanoveny dvě metody, a to metoda váženého součtu (WSA) a bodovací metoda.

Rozhodování probíhalo na základě stanovených kritérií (ukazatelů) kritéria byly rozdělena podle dvou kategorií na kategorii financování sportu a kategorii sportovního zázemí. V kategorii financování sportu byly zohledněny následující kritéria: Celkové výdaje na sport a zájmové činnosti/počet obyvatel; provozní výdaje/počet obyvatel; investiční výdaje/počet obyvatel; výdaje na sport/počet sportovních zařízení; výdaje na sport/počet sportovních organizací; výdaje na sport/velikost členské základny; průměrné tempo růstu výdajů na sport. V kategorii sportovního zázemí analýza porovnávala kritéria: počet sportovních zařízení/1000 obyvatel; počet sportovních organizací/1000 obyvatel; počet sportovců/1000 obyvatel; počet trenérů/ 1000 obyvatel a počet trenérů/počet sportovců.

Výsledky bodovací metody ukazují, že město Opava je na tom nejlépe. Ačkoliv podle analýzy nedosahuje Opava lepších výsledků ve financování než Kladno, avšak Opava výrazně předčí Kladno v kategorii sportovního zázemí. Tento způsob hodnocení však příliš nerozlišuje rozdíly mezi městy, protože body jsou rozděleny na základě umístění každého

města. Výhodou této metody je její jednoduchost a bodovací systém, který není příliš ovlivněn extrémními hodnotami.

Druhou metodou hodnocení je WSA, tedy metoda váženého součtu. Tato metoda zohledňuje rozdíly hodnot jednotlivých kritérií a standardizuje tato data na stupnici od 0 do 1. Výsledky analýzy odhalily signifikantní rozdíl ve financování sportu. V této oblasti je Kladno natolik suverénní, že výsledky nezvrátila ani horší sportovní vybavenost.

Metoda WSA je podle mého názoru přesnější, neboť zohledňuje velikost rozdílů jednotlivých ukazatelů, a tedy jí přiřkládám vyšší důležitost. Nevýhodou však může být, že při malém počtu zkoumaných měst mohou krajní hodnoty více ovlivnit ostatní města.

V souhrnu tyto výsledky ukazují, že nejlepší městem podle kategorie financování sportu je město Kladno. V kategorii sportovního zázemí se nejlépe umístilo město Opava.

Naopak nejméně příznivým městem se podle obou kategorií stalo město Ústí nad Labem. Výsledky této analýzy může podtrhnout i článek pana Zoubka (2025) z Aktuálně.cz, který popisuje zoufalství a nedostatek financí hokejového týmu Ústí nad Labem. V tomto případě selhává jak pomoc ze strany města, tak financování z dalších zdrojů. Odpovědnost za selhání však nese i vedení klubu.

9.1.3 Jaká je podpora rozvoje sportu ze strany města Zlína?

Analýza odhalila velkou slabinu města Zlína v oblasti investičních výdajů. Investiční výdaje sice vykazovaly během let rostoucí tendenci, avšak celkově alokované prostředky do rozvoje a obnovy infrastruktury byly nízké. Tento jev může vést ke špatnému stavu místních sportovišť, jako je zimní stadion, fotbalový stadion nebo sportovní hala. Tato práce neporovnává kvalitu sportovišť, tudíž se obtížně hodnotí, jak na tom jsou jednotlivá sportoviště ve vybraných městech. Kvalitu zlínské infrastruktury popisuje radní Jana Bazelová, která má na starosti sport, v článku pro Idnes.cz jako „ne úplně v komfortním stavu“. Dále zdůrazňuje, že město od roku 2025 začne vybírat nájemné za sportoviště od některých klubů, přičemž tyto peníze by měly následně směřovat do rozvoje právě nekomfortní infrastruktury. (Libiger, 2024)

Obecně můžeme konstatovat, že Zlín směřuje svou podporu primárně na provoz, čímž zajišťuje podmínky pro vykonávání sportu. V porovnání provozních výdajů Zlín každoročně vynakládá nejvíce na provoz po Kladnu. Avšak již tak nebere ohled na kvalitu své infrastruktury.

Z osobního pohledu sportovce se zkušenostmi se sportem ve Zlíně bych primárně poukázal na sportovní halu. Kvalita ani podmínky nebyly nikdy ideální; byly období v zimě, kdy se trénovalo při 15 stupních, což bylo považováno za normální. Tyto podmínky byly primárně způsobeny vysokými náklady na údržbu a provoz sportovní haly. V posledních letech však došlo k výraznému zlepšení, když správu nad halou přebrala společnost STEZA. Sportoviště prošlo menší rekonstrukcí a podmínky pro sport se zlepšily. Zlepšila se také správa objektu a transparentnost výdajů do tohoto odvětví, což Zlín uvádí jako cíl ve své strategii.

9.2 Omezení výzkumu

Hlavní limitací výzkumu je vnímána absence kvalitativních hodnocení infrastruktury, sportovních organizací nebo sportovců v daném městě, což může ovlivnit rozdíly ve financování sportu. Tato práce je založena na porovnávání politik na základě kvantitativních dat. Data o financování sportu a sportovním zázemí byla čerpána z Národní sportovní agentury nebo z Monitoru státní pokladny. Data z těchto zdrojů nemusí být vždy stoprocentně přesná, a tím pádem je celá analýza závislá na pravosti těchto dat.

Kvantitativní data zohledňují pouze počty, například u infrastruktury nerozlišujeme velikost nebo typ, ani kapacity hal, které přispívají ke kulturnímu životu, turistice a tak dále. Kvalita sportovních zařízení je klíčová, protože tvoří podmínky pro sportovce a zefektivňuje jejich rozvoj. Pro zjištění kvalitativních dat by bylo ideální zapojit do výzkumu rozhovory s místními aktéry, jak z měst, tak z klubů. Takový rozsah práce by však byl příliš rozsáhlý.

Zajímavé by bylo také porovnat vztah podpory sportu se strukturou obyvatelstva, například s indexem stárí. Tyto výzkumy by mohly přiblížit, jaký ukazatel má nejvyšší vliv na politiky na úrovni municipalit. Takový výzkum by byl prospěšný, pokud by náš výzkumný vzorek obsahoval více měst. Tato práce se zaměřila na malý vzorek pouze pěti municipalit, což mohlo vést ke zkreslení výsledků.

Výsledky analýzy by mohly být přesnější nebo ukazovat poněkud jinou skutečnost při použití jiné metody hodnocení, například TOPSIS, kde bychom volili váhy měst podle subjektivních preferencí. Také váhy jednotlivých kritérií mohly být stanoveny odlišně, avšak snažily se reflektovat rozsáhlost a důležitost jednotlivých analýz. Pro tyto změny, jakož i při stanovení bodů a vah jednotlivých ukazatelů, by bylo ideální využít více expertů nebo managerů, kteří by vtiskli své zkušenosti z odvětví sportu do celkového hodnocení analýzy.

9.3 Doporučení pro výzkum politiky sportu

Poslední podkapitola této diplomové práce se zaměří na vytvoření stručného doporučení městům pro vypracování a porovnání jejich sportovní politiky. Je důležité zdůraznit, že se jedná pouze o doporučení vycházející z postupů této práce. Navrhované postupy nemusí být vždy absolutně správné.

Prvním krokem je stanovení problému, kvůli kterému chceme danou analýzu provádět. Problém může například vycházet ze špatného stavu infrastruktury nebo nízké participace obyvatel, včetně dětí, na sportovních aktivitách. Na základě identifikovaného problému je důležité si vytyčit cíle a formulovat výzkumné otázky, kterými se budeme řídit, a pomocí nich postupovat. Následně je užitečné si na začátku stanovit konkrétní výzkumný prvek, který nám pomůže zpřesnit analýzu daného problému. K dosažení tohoto cíle je vhodná klastrová (shluková) analýza, která vytvoří homogenní skupiny na základě vybraných kritérií, jež mohou sloužit jako základ pro další porovnávání.

Ke sběru dat mohou být užitečné zdroje jako Národní sportovní agentura a Monitor státní pokladny, kde nalezneme všechny potřebné údaje o financování sportu a sportovních charakteristikách vybrané municipality. Také je důležité vyhodnotit ukazatele, které charakterizují obyvatelstvo, jelikož údaje o obyvatelstvu lépe reflektují důležitost a cíle politiky sportu. Je klíčové, pro koho tuto politiku vytváříme.

V následném výzkumu by mělo být prozkoumáno, jakými směry peníze směřují v odvětví sportu, a porovnat tyto trendy s ostatními městy, která mají například lepší politiku v oblasti participace obyvatel. Je také důležité porovnat, kolik prostředků věnuje vlastní město ve srovnání s ostatními, a zhodnotit další relevantní aspekty. Na základě tohoto výzkumu lze zjistit, jaké faktory přispívají k úspěšné sportovní politice a jakým způsobem by mohla být vylepšena současná opatření. Do výzkumu je vhodné zapojit místní aktéry, kteří mohou lépe osvětlit reálnou situaci, ve které fungují.

Dalším doporučením je zjistit rozlohu typy sportovní infrastruktury, úspěšnost jednotlivých organizací a demografické rozložení obyvatelstva. Například v oblastech s vyšší koncentrací obyvatel může být nedostatek sportovních zařízení, a naopak.

Na základě všech těchto faktorů je důležité koncipovat vlastní politiku sportu s jasně vytyčenými cíli, které budou dosažitelné v daném časovém období. Tento postup podpoří úspěšnou sportovní politiku a rozvoj municipality.

ZÁVĚR

Cílem této diplomové práce bylo zhodnotit a porovnat politiku podpory rozvoje sportu na úrovni municipalit v České republice. K naplnění tohoto cíle byla využita klastrová (shluková) analýza, která na základě stanovených kritérií identifikovala skupinu pěti měst: Zlín, Přerov, Opava, Kladno a Ústí nad Labem. Vybrané municipality byly dále charakterizovány a podrobeny podrobné analýze zaměřené na financování sportu v období let 2017-2024 a na úroveň jejich sportovního zázemí. Uvedené ukazatele braly vždy ohled na velikost města nebo rozsah sportovního zázemí.

Data byla následně zpracována pomocí metod vícekritériálního rozhodování, které umožnily identifikovat klíčové rozdíly i společné znaky v přístupu jednotlivých municipalit k podpoře sportu. Z výsledků analýzy vyplynulo, že strategické dokumenty zaměřené na rozvoj sportu jsou ve většině municipalit obecného charakteru a vykazují jen minimální odlišnosti. Pokrývají široké spektrum aktivit a cílů na všechny segmenty v oblasti sportu.

Významné rozdíly však byly zjištěny v oblasti financování. Zatímco některá města vynakládají výrazné prostředky do rozvoje sportu, jiná – včetně referenčního města Zlína – zaostávají zejména v oblasti investičních výdajů. Nízká úroveň investic může negativně ovlivňovat kvalitu sportovní infrastruktury a být jedním z faktorů vedoucích k poklesu úspěšnosti profesionálních sportů. Příkladem opačného přístupu je město Kladno, které vyniká vyšší mírou investic i sportovní reprezentací na nejvyšší úrovni.

Výzkum rovněž poukázal na rozdíly ve sportovním zázemí. rozdíl také ve sportovním zázemí. V této kategorii si nejlépe vedla Opava, která disponuje širokou a kvalitní infrastrukturou. Tato vlastnost umožňuje lepší podmínky pro rozvoj sportu. Rovněž město Přerov dosáhlo nadprůměrných výsledků díky vysoké koncentraci sportovních zařízení v poměru k velikosti města.

Jak již bylo zmíněno, tento výzkum nezohledňuje kvalitativní ukazatele, jako je například efektivita vynaložených prostředků nebo kvalita sportovišť. Přesto analýza poukázala na možné faktory, které mohou odlišovat úspěšnou sportovní politiku od méně efektivní, a poskytla podněty pro další výzkum i pro tvorbu koncepčních dokumentů na úrovni municipalit.

Vzhledem k tomu, že výzkum pracoval především s kvantitativními ukazateli, možná doporučení pro zlepšení analýzy jsou doplnit tuto analýzu o kvalitativní výzkum, který by zohlednil například vnímání sportovní politiky občany, spokojenost sportovních klubů,

kvalitu infrastruktury či dopady jednotlivých investic. Tímto způsobem by bylo možné získat komplexnější obraz o skutečné efektivitě politiky podpory sportu v českých městech.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Knižní zdroje:

BROŽOVÁ, Helena; HOUŠKA, Milan a ŠUBRT, Tomáš, 2003. *Modely pro vícekritériální rozhodování*. Praha: Credit. ISBN 80-213-1019-7. Dostupné také z: <http://www.digitalniknihovna.cz/mzk/uuid/uuid:8ce4a730-accb-11e2-8b87-005056827e51>.

CULÍK KONČITÍKOVÁ, Gabriela, [2022]. *Inspirace Baťa: jak být silnější a šťastnější podle životních zásad Tomáše Bati*. 3. dotisk 1. vydání. [Šumice]: Gabriela Končítíková. ISBN 978-80-908183-9-2.

DEMETROVIČ, Ernest (ed.), 1988. *Encyklopedie tělesné kultury*. A-O. Praha: Olympia. ISBN 9788070960462.

DURDOVÁ, Irena, 2015. *Sport jako sociálně ekonomický fenomén*. Ostrava: VŠB - Technická univerzita Ostrava. ISBN 978-80-248-3658-4.

FIALOVÁ, Ludmila a KRCH, František David, 2012. *Pojetí vlastního těla: zdraví, zdatnost, vzhled*. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-2160-9.

HOBZA, Vladimír a REKTOŘÍK, Jaroslav, c2006. *Základy ekonomie sportu*. Praha: Ekopress. ISBN 80-86929-04-3.

HOYE, Russell; MISENER, Katie; NARAINÉ, Michael L. a ORDWAY, Catherine, 2022. *Sport management: principles and application*. Sixth edition. London: Routledge, Taylor & Francis Group. ISBN 978-1-032-10964-0.

KARG, Adam; SHILBURY, David; WESTERBEEK, Hans; FUNK, Daniel C. a NARAINÉ, Michael L., 2022. *Strategic sport marketing*. 5th edition. London: Routledge, Taylor & Francis group. ISBN 978-1-76087-880-1.

KUČERA, Miroslav; KOLÁŘ, Pavel a DYLEVSKÝ, Ivan, c2011. *Dítě, sport a zdraví*. Praha: Galén. ISBN 978-80-7262-712-7.

LEEDS, Michael a VON ALLMEN, Peter, c2014. *The economics of sports*. 5th ed. Boston: Pearson. ISBN 978-0-13-338289-1.

MAAYTOVÁ, Alena; OCHRANA, František a PAVEL, Jan, 2015. *Veřejné finance v teorii a praxi*. Expert. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-5561-8.

MELOUN, Milan; MILITKÝ, Jiří a HILL, Martin, 2005. *Počítačová analýza vícerozměrných dat v příkladech*. Praha: Academia. ISBN 80-200-1335-0.

NOVÁ, Jana; NOVOTNÝ, Jiří; RACEK, Oldřich; REKTOŘÍK, Jaroslav; SEKOT, Aleš et al., 2016. *Management, marketing a ekonomika sportu*. Brno: Masarykova univerzita, Fakulta sportovních studií. ISBN 978-80-210-8346-2.

NOVOTNÝ, Jiří, 2011. *Sport v ekonomice*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika. ISBN 978-80-7357-666-0.

PEKOVÁ, Jitka; PILNÝ, Jaroslav a JETMAR, Marek, 2008. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI. ISBN 978-80-7357-351-5.

REKTOŘÍK, Jaroslav; PIROŽEK, Petr a NOVÁ, Jana, 2015. *Projektový management ve sportu*. Brno: Masarykova univerzita, Fakulta sportovních studií. ISBN 978-80-210-7995-3.

SCHEERDER, Jeroen; WILLEM, Annick a CLAES, Elie (ed.), [2017]. *Sport policy systems and sport federations: a cross-national perspective*. London: Palgrave Macmillan. ISBN 978-1-137-60221-3.

SHANK, Matthew D. a LYBERGER, Mark R., 2022. *Sports marketing: a strategic perspective*. 6th edition. London: Routledge, Taylor & Francis Group. ISBN 978-0-367-14164-6.

SLUKA, Tomáš, 2007. *Profesionální sportovec: (právní a ekonomické aspekty)*. [Praha]: Havlíček Brain Team. ISBN 978-80-903609-5-2.

TINSLEY, Howard E. A. and BROWN, Steven D. (eds.), c2000. *Handbook of applied multivariate statistics and mathematical modeling*. San Diego: Academic Press. ISBN 0-12-691360-9.

ŽÁK, Milan, 2002. *Velká ekonomická encyklopedie*. 2., rozš. vyd. Praha: Linde. ISBN 80-7201-381-5.

Online zdroje:

Aktuální populační vývoj v kostce, 2025. Online. In: Český statistický úřad. Dostupné z: <https://csu.gov.cz/aktualni-populacni-vyvoj-v-kostce>. [cit. 2025-04-15].

Datawrapper. Online. Dostupné z: <https://app.datawrapper.de/>. [cit. 2025-04-15].

DOVALIL, Josef, 2009. *O společenském významu sportu. Online. In: Olympijský tým. 16.11.2009. Dostupné z: <https://www.olympijskytym.cz/article/o-spolecenskem-vyznamu-sportu>. [cit. 2025-04-11].*

HANSUN, Seng a SUBANAR, Subanar, 2017. Brown's Weighted Exponential Moving Average Implementation in Forex Forecasting. Online. *TELKOMNIKA (Telecommunication Computing Electronics and Control)*. 2017-09-01, roč. 15, č. 3, s. 1425-1432. ISSN 2302-9293. Dostupné z: <https://doi.org/10.12928/telkomnika.v15i3.5410>. [cit. 2025-04-14].

HERZÁNOVÁ, Radmila, 2010. Income tax application into the accounting of sports clubs in the Czech republic. Online. *Tělesná kultura*. 2010-6-1, roč. 33, č. 3, s. 75-83. ISSN 12116521. Dostupné z: <https://doi.org/10.5507/tk.2010.021>. [cit. 2025-04-12].

KAMPF, Rudolf, 2009-03-12T15:53:21Z. *Vícekriteriální rozhodování - metoda WSA*. ISSN 1211-6610. Dostupné také z: <http://hdl.handle.net/10195/32111>.

KELBEL, Jan a ŠILHÁN, David, 2009. *Shluková analýza*. Online. Praha: ČVUT. Dostupné z: https://cmp.felk.cvut.cz/cmp/courses/recognition/zapis_prednasky/zapis_02/13/shlukovani.pdf. [cit. 2025-04-13].

Koncepce podpory sportu 2016-2025, 2016. Online. In: Ministr školství, mládeže a tělovýchovy. Dostupné z: <https://msmt.gov.cz/sport-1/koncepce-podpory-sportu-2016-2025>. [cit. 2025-04-11].

Koncepce Statutárního města Ústí nad Labem v oblasti tělovýchovy a sportu na léta 2020-2027, 2019. Dostupné také z: https://www.usti.cz/files/cz/uredni-portal/o-meste/koncepcni-dokumenty-mesta/koncepce-sportu_2020-2027.pdf.

KOSÍK, Miloš a PACUT, Miroslav, 2010. HOSPODÁŘSKÝ MODEL SPORTOVNÍ NEZISKOVÉ ORGANIZACE. Online. S. 54–65. Dostupné z: <https://doi.org/10.5507/tk.2010.019>. [cit. 2025-04-12].

KYSELICA, Adam, 2023. *Financování sportu v Česku*. Online. In: FMP Sports Agency. 13.02.2023. Dostupné z: <https://fmportsports.cz/financovani-sportu-v-cesku/>. [cit. 2025-04-12].

LIBIGER, Milan, 2024. *Zlín zcela promíne nájem za sportoviště jen některým klubům, dalším to vadí*. Online. In: Idnes.cz. 9.1.2024. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zlin/zpravy/sportoviste-mesto-najem-kluby-budou-hradit-kompenzace.A240109_770030_zlin-zpravy_hoo. [cit. 2025-04-15].

LINDSEY, Iain; STRITTMATTER, Anna-Maria; HAYTON, John a O’GORMAN, Jimmy, 2024. Two decades of youth sport policy research: an augmented scoping review and synthesis. Online. *European Sport Management Quarterly*. 2024-09-02, roč. 24, č. 5, s. 1001-1025. ISSN 1618-4742. Dostupné z: <https://doi.org/10.1080/16184742.2023.2233553>. [cit. 2025-04-23].

LLEWELLYN, Joshua a RICH, Kyle A., 2024. Youth development in municipal recreation policy: a case study of Ontario, Canada. Online. *International Journal of Sport Policy and Politics*. Roč. 16, č. 4, s. 575-591. ISSN 1940-6940. Dostupné z: <https://doi.org/10.1080/19406940.2023.2199021>. [cit. 2025-04-23].

MALAČKA, Lena; PŘIBYL, Martin a KŘÁPEK, Milan, 2017. CREATION OF PROMOTIONAL MATERIALS IN TRAVEL AGENCIES WITH FOCUS ON MODERN TOOLS OF MARKETING COMMUNICATION. Online. *Acta academica karviniensia*. 2017-6-30, roč. 17, č. 2, s. 40-49. ISSN 1212415X. Dostupné z: <https://doi.org/10.25142/aak.2017.012>. [cit. 2025-04-12].

Monitor - kompletní přehled veřejných financí: Analytická část, 2010. Online. 2010. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.gov.cz/>. [cit. 2025-04-17].

MURTAGH, Fionn a LEGENDRE, Pierre, 2014. Ward’s Hierarchical Agglomerative Clustering Method: Which Algorithms Implement Ward’s Criterion? Online. *Journal of Classification*. Roč. 31, č. 3, s. 274-295. ISSN 0176-4268. Dostupné z: <https://doi.org/10.1007/s00357-014-9161-z>. [cit. 2025-04-13].

Plán rozvoje sportu: Město Opava, 2020. Dostupné také z: <https://www.opava-city.cz/cz/mesto-urad/strategicke-dokumenty/koncepce/plan-rozvoje-sportu.html>.

Plán rozvoje sportu statutárního města Přerova, 2021.

Plán rozvoje sportu statutárního města Zlína, 2022. Online. Dostupné také z: <https://www.zlin.eu/file/63a18ca0030c75272072f788>.

Plán rozvoje sportu v Kladně, 2018. Dostupné také z: <https://www.mestokladno.cz/plan-rozvoje-sportu-v-kladne/ds-200926>.

Rejstřík sportu Národní sportovní agentura. Online. Dostupné z: <https://rejstrik sportu.cz/dashboard>. [cit. 2025-04-15].

Rozpočty a závěrečné účty, c2025. Online. Zlín. Dostupné z: <https://www.zlin.eu/rozpocety-a-zaverecne-ucty>. [cit. 2025-04-25].

RYBOVÁ, Jarmila, 2015. Cluster analysis in the field of taxation. Online. Acta Oeconomica Pragensia. 2015-6-1, roč. 23, č. 3, s. 58-66. ISSN 05723043. Dostupné z: <https://doi.org/10.18267/j.aop.476>. [cit. 2025-04-13].

SEZIMA, Tomáš; TUŠIL, Petr; DURČÁK, Martin; MIČANÍK, Tomáš a KRISTOVÁ, Alena, 2018. Vybrané metody hodnocení životního prostředí. Online. Vodohospodářské technicko-ekonomické informace. Roč. 60, č. 6. ISSN 03228916. Dostupné z: <https://doi.org/10.46555/VTEI.2018.09.003>. [cit. 2025-04-13].

SKOUMAL, Jiří a HOBZA, Vladimír, 2009. The principles of the physical culture strategic development in communities in the Czech republic. Online. Tělesná kultura. 2009-3-1, roč. 32, č. 2, s. 20-32. ISSN 12116521. Dostupné z: <https://doi.org/10.5507/tk.2009.008>. [cit. 2025-04-23].

Sport, 2025. Online. In: Český statistický úřad. Dostupné z: <https://csu.gov.cz/sport?pocet=10&start=0&podskupiny=095&razeni=-datumVydani>. [cit. 2025-04-12].

Sport ve městě, c2000-2025. Online. In: Přerov. Dostupné z: <https://www.prerov.eu/cs/o-prerove/sport-ve-meste/>. [cit. 2025-04-15].

SOUKUPOVÁ, Jana, 2013. Vícekriteriální metody hodnocení. Online. Brno. Dostupné z: https://is.muni.cz/el/1456/jaro2013/MKV_VZVP/um/33149329/Studijni_text_metody_v_icekriterialniho_rozhodovani.pdf. [cit. 2025-04-14].

STRÍTESKÝ, Václav, 2015. Vybrané pohledy na vztah české populace ke sportu. Online. Studia sportiva. 2015-07-13, roč. 9, č. 1, s. 73-82. ISSN 2570-8783. Dostupné z: <https://doi.org/10.5817/StS2015-1-9>. [cit. 2025-04-12].

Veřejná databáze Český statistický úřad, 2025. Online. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/>. [cit. 2025-04-15].

Zdravotní přínosy pohybové aktivity, 2023. Online. In: Národní zdravotnický informační portál. 23. 6. 2023. Dostupné z: <https://www.nzip.cz/clanek/1558-zdravotni-prinosy-pohybove-aktivity>. [cit. 2025-04-11].

ZOUBEK, Ondřej, 2025. Jídlo od fanoušků, hráči na stavbě a jediná výplata. Tak vypadá zkáza hokeje v Ústí. Online. In: Aktuálně.cz. 18.3.2025. Dostupné z: <https://sport.aktualne.cz/hokej-usti-nad-labem-druha-liga-adam-gajarsky/r~495e3ff6032811f0ae9c0cc47ab5f122/>. [cit. 2025-04-15].

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 – Vícezdrojové financování tělesné kultury (Hobza, Rektořík a kol., 2006).....	28
Obrázek 2 – Klastrová analýza – dendrogram (vlastní zpracování).....	42
Obrázek 3 – Poloha vybraných municipalit (datawrapper)	45
Obrázek 4 – Počet obyvatel ve vybraných municipalitách (Datawrapper)	46
Obrázek 5 – Index stáří (Datawrapper).....	47

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 – Municipality ve vybraném klastru	43
Tabulka 2 – Průměry a mediány	77
Tabulka 3 – Přehled vybraných měst a sportovního zázemí.....	78
Tabulka 4 – Přehled měst a jejich WMA provozních výdajů	82
Tabulka 5 – Celkové investiční výdaje 2017-2024.....	85
Tabulka 6 – Průměrné tempo růstu	88
Tabulka 7 – Sportovní charakteristiky	89
Tabulka 8 – Kritéria hodnocení	93
Tabulka 9 – Bodovací metoda ukázka 1. ukazatele	94
Tabulka 10 – Metoda WSA ukázka 1. ukazatele	95
Tabulka 11 – Výsledky bodovací metody.....	95
Tabulka 12 – Výsledky metody váženého součtu.....	96

SEZNAM GRAFŮ

Figure 1 – Celkové výdaje na sport v ČR (zdroj ČSU; Sport, 2025)	32
Figure 2 – Porovnání klastrů (vlastní zpracování)	44
Figure 3 – Město Přerov – alokace zdrojů v oblasti Sportu (vlastní zpracování, zdroj: Plán rozvoje sportu statutárního města Přerova, 2021)	50
Figure 4 – Zlín celkové výdaje (vlastní zpracování)	55
Figure 5 – Zlín indexy (vlastní zpracování)	56
Figure 6 – Zlín % výdaje na sport a zájmové činnosti (vlastní zpracování)	57
Figure 7 – Zlín struktura výdajů v tis. Kč (vlastní zpracování)	58
Figure 8 – Zlín Struktura výdajů v % (vlastní zpracování)	58
Figure 9 – výdaje Přerov (vlastní zpracování)	59
Figure 10 – Přerov indexy (vlastní zpracování)	60
Figure 11 – Přerov % výdaje na sport a zájmové činnosti (vlastní zpracování)	61
Figure 12 – Přerov struktura výdajů v tis Kč (vlastní zpracování)	61
Figure 13 – Přerov struktura výdajů v % (vlastní zpracování)	62
Figure 14 – Opava celkové výdaje (vlastní zpracování)	63
Figure 15 – Opava indexy (vlastní zpracování)	64
Figure 16 – Opava % výdaje na sport a zájmové činnosti (vlastní zpracování)	64
Figure 17 – Opava struktura výdajů v tis. Kč (vlastní zpracování)	65
Figure 18 – Opava struktura výdajů v % (vlastní zpracování)	66
Figure 19 – Kladno výdaje (vlastní zpracování)	67
Figure 20 – Kladno indexy (vlastní zpracování)	67
Figure 21 – Kladno % výdaje na sport a zájmové činnosti (vlastní zpracování)	68
Figure 22 – Kladno struktura výdajů v tis. Kč (vlastní zpracování)	69
Figure 23 – Kladno struktura výdajů v % (vlastní zpracování)	69
Figure 24 – Ústí nad Labem výdaje v tis. Kč (vlastní zpracování)	70
Figure 25 – Ústí nad Labem indexy (vlastní zpracování)	71
Figure 26 – Ústí nad Labem % výdaje na sport a zájmové činnosti (vlastní zpracování) ...	72
Figure 27 – Ústí nad Labem struktura výdajů v tis. Kč (vlastní zpracování)	72
Figure 28 – Ústí nad Labem struktura výdajů v % (vlastní zpracování)	73
Figure 29 – Průměrné celkové výdaje na 1 obyvatele (2017-2024)	75
Figure 30 – Výdaje na sport a zájmové činnosti jednotlivých měst (vlastní zpracování) ...	75
Figure 31 – Výdaje – sport a zájmová činnost na 1 obyvatele (vlastní zpracování)	76
Figure 32 – Boxplot výdaje – sport a zájmová činnost v % (vlastní zpracování)	77
Figure 33 – WMA / členská základna (vlastní zpracování)	79

Figure 34 – WMA / sportovní organizace (vlastní zpracování)	80
Figure 35 – Provozní výdaje na sport a zájmové činnosti (vlastní zpracování)	81
Figure 36 – Průměrné provozní výdaje na obyvatele (vlastní zpracování).....	82
Figure 37 – WMA provozních výdajů / členská základna (vlastní zpracování)	83
Figure 38 – WMA provozních výdajů / sportovní organizace (vlastní zpracování).....	84
Figure 39 – WMA provozních výdajů / sportovní infrastruktura (vlastní zpracování)	84
Figure 40 – Investiční výdaje na sport a zájmové činnosti (vlastní zpracování)	86
Figure 41 – Celkové investiční výdaje / sportovní zařízení (vlastní zpracování).....	87
Figure 42 – Průměrné investiční výdaje (vlastní zpracování).....	87
Figure 43 – Celkové investiční výdaje / sportovní zařízení (vlastní zpracování).....	87

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

CLU Klastrová (shluková) analýza

ČSU Český statistický úřad

NSA Národní sportovní agentura

WMA Vážený klouzavý průměr

WSA Metoda váženého součtu

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Klastrová analýza – Tabulka s daty

Příloha P II: Bodovací metoda – výpočet + tabulky

Příloha P III: Metoda vážených součtů – výpočet + tabulky

PŘÍLOHA P I: KLASTROVÁ ANALÝZA – TABULKA S DATY

Municipality	celkové výdaje 2023 (mil. Kč)	počet sportovních zařízení	počet spolků na území	Municipality	celkové výdaje 2023 (mil. Kč)	počet sportovních zařízení	počet spolků na území
Zlín	2 490	88	105	Liberec	3 646	88	140
Znojmo	1 343	11	29	Kroměříž	944	20	43
Ústí nad Labem	2 812	84	107	Kolín	1 281	36	47
Třinec	1 001	23	23	Kladno	2 461	55	72
Třebíč	1 125	31	39	Karviná	1 438	26	37
Trutnov	994	18	29	Karlovy Vary	1 610	23	63
Teplice	1 459	26	47	Jihlava	2 053	48	51
Tábor	1 332	30	63	Jablonec nad Nisou	1 555	52	54
Přerov	1 257	87	58	Chomutov	1 781	23	44
Prostějov	1 291	46	55	Cheb	1 127	30	41
Praha	111 512	845	1 261	Hradec Králové	3 336	103	128
Plzeň	7 790	265	289	Havířov	1 784	26	55
Písek	1 150	18	40	Frýdek Místek	1 706	35	54
Pardubice	3 417	108	123	Děčín	1 600	40	48
Ostrava	14 876	224	252	České Budějovice	3 595	133	130
Opava	1 775	61	98	Česká Lípa	1 323	20	46
Olomouc	3 324	104	136	Brno	19 775	387	393
Most	2 109	24	53	Bohumín	989	16	30
Mladá Boleslav	1 548	31	48				

PŘÍLOHA P II: BODOVACÍ METODA – VÝPOČET + TABULKY

Metoda Pořadí - umístění	1. ukazatel	2.ukazatel	3. ukazatel	4. ukazatel	5.ukazatel	6. ukazatel	7. ukazatel	8.ukazatel	9. ukazatel	10. ukazatel	11.ukazatel	12. ukazatel					
Zlín	3	2	4	3	2	2	2	2	2	2	2	3	5				
Přerov	4	4	5	5	4	4	3	1	3	3	3	2	1				
Opava	2	3	2	2	3	3	3	1	3	1	1	1	4				
Kladno	1	1	1	1	1	1	1	5	5	5	4	4	3				
Ústí nad Labem	5	5	3	4	5	5	4	4	4	4	5	5	2				
Váhy	20	10	15	5	5	5	5	10	10	7	7	4	4				
Povaha	Max	Max	Max	Max	Max	Max	Max	Max	Max	Max	Max	Min					
Metoda Bodovací - skóre	1. ukazatel	2.ukazatel	3. ukazatel	4. ukazatel	5.ukazatel	6. ukazatel	7. ukazatel	8.ukazatel	9. ukazatel	10. ukazatel	11.ukazatel	12. ukazatel	suma fin.	suma sp. Charakt.	celkem	umístění	
Zlín	6	2	2	3	1,5	2	2	2	4	4	2,8	1,2	0,4	18,5	12,4	30,9	3
Přerov	4	4	4	1,5	0,5	1	1	1,5	5	3	2,1	1,6	2	13,5	13,7	27,2	4
Opava	8	3	3	6	2	1,5	1,5	2,5	3	5	3,5	2	0,8	24,5	14,3	38,8	1
Kladno	10	5	5	7,5	2,5	2,5	2,5	0,5	1	1	1,4	0,8	1,2	30,5	5,4	35,9	2
Ústí nad Labem	2	1	1	4,5	1	0,5	0,5	1	2	2	0,7	0,4	1,6	10,5	6,7	17,2	5

PŘÍLOHA P III: METODA VÁŽENÉHO SOUČTU – VÝPOČET + TABULKY

Metoda Váženého součtu	1. ukazatel	2. ukazatel	3. ukazatel	4. ukazatel	5. ukazatel	6. ukazatel	7. ukazatel	8. ukazatel	9. ukazatel	10. ukazatel	11. ukazatel	12. ukazatel					
Zlín	2 327	1 862	465	2 310 164	1 936 137	14 200	0,139	1,185	1,414	192,809	8,983	21,465					
Přerov	1 682	1 313	365	912 343	1 443 161	10 534	0,101	2,088	1,392	180,865	10,489	17,243					
Opava	2 636	1 629	1 007	2 780 256	1 730 567	10 715	0,162	1,097	1,763	284,676	13,525	21,048					
Kladno	3 931	2 407	1 524	5 268 553	4 024 589	25 594	0,019	0,796	1,042	163,902	8,092	20,254					
Ústí nad Labem	1 283	790	494	1 307 807	1 026 690	9 828	0,024	0,920	1,171	122,375	6,383	19,173					
Váhy	0,2	0,1	0,15	0,05	0,05	0,05	0,05	0,1	0,1	0,07	0,04	0,04					
Povaha	Max	Max	Max	Max	Max	Max	Max	Max	Max	Max	Max	Min					

Metoda Váženého součtu	1. ukazatel	2. ukazatel	3. ukazatel	4. ukazatel	5. ukazatel	6. ukazatel	7. ukazatel	8. ukazatel	9. ukazatel	10. ukazatel	11. ukazatel	12. ukazatel	w - fin.	w - sp.char.	w celkem	Umístění
Zlín	0,394	0,663	0,086	0,321	0,303	0,277	0,836	0,301	0,516	0,434	0,364	0,000	0,245	0,127	0,372	4
Přerov	0,151	0,324	0,000	0,000	0,139	0,045	0,573	1,000	0,486	0,360	0,575	1,000	0,100	0,237	0,337	3
Opava	0,511	0,519	0,554	0,429	0,235	0,056	1,000	0,233	1,000	1,000	1,000	0,099	0,323	0,237	0,560	2
Kladno	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	0,000	0,000	0,000	0,256	0,239	0,287	0,600	0,039	0,639	1
Ústí nad Labem	0,000	0,000	0,111	0,091	0,000	0,000	0,031	0,096	0,179	0,000	0,000	0,543	0,023	0,049	0,072	5
Váhy	0,2	0,1	0,15	0,05	0,05	0,05	0,05	0,1	0,1	0,07	0,04	0,04				
Povaha	Max	Max	Max	Max	Max	Max	Max	Max	Max	Max	Max	Min				

H - ideální varianta	3 931	2 407	1 524	5 268 553	4 024 589	25 594	0,16	2,088	1,763	284,676	13,525	17,243					
D - bazická varianta	1 283	790	365	912 343	1 026 690	9 828	0,02	0,796	1,042	122,375	6,383	21,465					
ABS (H - D)	2 648	1 618	1 159	4 356 210	2 997 899	15 766	0,14	1,29	0,72	162,30	7,14	4,22					